

Sẵn sàng với cuộc sống "bình thường mới"

Trang 4+5+6+7+8

Ưu tiên lợi ích của trẻ em trong các chính sách phòng chống dịch

Theo báo cáo của các địa phương, tính đến ngày 31/8/2021 có 11.822 trẻ em là F0, số trẻ em F1 là 27.334 trẻ em. Ở phạm vi rộng hơn, trẻ em bị ảnh hưởng nghiêm trọng cả về thể chất lẫn tinh thần, đòi hỏi triển khai các giải pháp kịp thời ngăn chặn tác động tiêu cực của đại dịch Covid-19 đến trẻ em.

Do đại dịch, trẻ em bị ảnh hưởng cả thể chất lẫn tinh thần

Theo thống kê của Sở Y tế TP.HCM, tính đến nay, số lượng trẻ dưới 16 tuổi mắc Covid-19 được ghi nhận là 3.052 trường hợp. Riêng ngày 23/8/2021, khi thành phố bắt đầu xét nghiệm diện rộng, 809 F0 là trẻ nhỏ đã được ghi nhận.

Bác sĩ chuyên khoa II Nguyễn Minh Tiến - Phó Giám đốc Bệnh viện Nhi đồng thành phố (TP.HCM) cho biết, trẻ em thường là nhóm không có triệu chứng, biểu hiện nhẹ khi nhiễm SARS-CoV-2. Tuy nhiên, trẻ vẫn có nguy cơ diễn biến nặng, thậm chí nguy hiểm tính mạng nếu rơi vào nhóm có bệnh lý. Tại Bệnh viện Nhi đồng thành phố đã ghi nhận một số bệnh nhi nhỏ tuổi mắc Covid-19 diễn biến nặng. Các bé có tình trạng nặng thường mắc bệnh nền như tim bẩm sinh, phổi mạn tính, tiểu đường, mạch vành, thiếu hụt miễn dịch như HIV... Ngoài ra, bệnh lý thiếu kháng thể, hội chứng Down, bệnh lý thần kinh, huyết học, thiếu máu não, ghép tạng, ung thư, bệnh viêm hệ thống... thường có nguy cơ gia tăng mức độ nặng khi mắc Covid-19 ở trẻ.

Theo Bộ Y tế, tính từ ngày 05/7/2021 đến 30/7/2021 có khoảng 5% tổng số ca mắc Covid-19 ở Hà Nội là trẻ em từ 0-5 tuổi. Tỷ lệ này khá cao so với những đợt dịch trước ở nước ta. Theo báo cáo của các địa phương, tính đến ngày 31/8/2021 có 11.822 trẻ em là F0, số trẻ em F1 là 27.334 trẻ em.

● Một bệnh nhi được chuyển đến Bệnh viện dã chiến số 6 để điều trị Covid-19.

Trẻ nhiễm nCoV từ đâu? Câu hỏi này đã được bác sĩ Nguyễn Minh Tiến trả lời, theo đó TP.HCM trải qua thời gian giãn cách xã hội dài, trẻ nhỏ chỉ ở nhà, tuy nhiên, các bé vẫn có nguy cơ nhiễm bệnh từ người lớn. Đa số bé lây nhiễm SARS-CoV-2 từ cha mẹ và người chăm sóc trẻ, giúp việc trong gia đình. Khi số lượng F0 trong cộng đồng tăng cao, người lớn đi làm, đi chợ, tiếp xúc nhiều nguồn lây, sau đó về nhà và lây nhiễm cho trẻ nhỏ. Ngoài ra, một số nguồn lây từ người giúp việc theo giờ, thợ sửa điện, nước... cũng có thể vô tình khiến trẻ bị nhiễm. Tại TP.HCM và tỉnh Bình Dương, Covid-19 đã bắt đầu xâm nhập vào các cơ sở chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ em tập trung, nguy cơ lây lan sang nhiều em khác.

Bên cạnh thực trạng trẻ nhiễm Covid-19, ở phạm vi rộng hơn, trẻ em bị ảnh hưởng nghiêm trọng cả về thể chất lẫn tinh thần do nhiều trẻ em phải học trực tuyến dài ngày, bị suy giảm nguồn nuôi dưỡng, nhiều trẻ em rơi vào tình trạng không có cha, mẹ hoặc người thân thích chăm sóc do cha, mẹ hoặc chính trẻ em phải điều trị, cách ly để phòng, chống lây nhiễm Covid-19. Trong và sau đại dịch, tình trạng bạo lực gia đình, xâm hại tình dục trẻ em, lao động trẻ em, xâm hại trẻ em trên môi trường mạng có nguy cơ gia tăng...

Khảo sát của Hội Bảo vệ trẻ em Việt Nam cho thấy, các gia đình thường xuyên ở nhà cùng nhau, 48% trẻ em bị mắng, khoảng 8% bị đánh, 32,5% trẻ em

cảm thấy bố mẹ không gần gũi, quan tâm trong thời gian này.

Kịp thời ngăn chặn tác động tiêu cực của đại dịch đến trẻ em

Hiện nay, các chính sách hỗ trợ cho trẻ em là F0, F1, phụ nữ đang mang thai, người nuôi con nhỏ dưới 06 tuổi đã và đang được triển khai nhanh chóng, kịp thời, trên 108 nghìn người lớn và trẻ F1 được hỗ trợ tiền ăn với gần 116 tỷ đồng. Ngay từ tháng 4/2020, 13 đầu tài liệu, 200 ngàn ấn phẩm truyền thông được biên soạn và phát hành đến các khu cách ly tập trung, gia đình và cộng đồng, hàng trăm bài báo, chương trình phát thanh, truyền hình tuyên truyền về bảo vệ chăm sóc và giáo dục trẻ em được đăng tải, phát sóng trên các phương tiện thông tin đại chúng và mạng xã hội; hoạt động chăm sóc sức khỏe tinh thần, tâm lý xã hội cho trẻ em sớm được quan tâm triển khai...

Thông tin trên được bà Nguyễn Thị Hà - Thứ trưởng Bộ LĐ-TB&XH nêu tại hội nghị trực tuyến mới đây của Bộ LĐ-TB&XH, Ủy Nhi đồng Liên Hợp quốc với 25 điểm kết nối, tại Hà Nội và 20 tỉnh, thành phố đang hoặc đã là điểm nóng của đại dịch để đánh giá và tiếp tục triển khai các giải pháp bảo vệ chăm sóc giáo dục trẻ em, kịp thời ngăn chặn tác động tiêu cực của đại dịch đến trẻ em.

Từ nơi dịch Covid-19 đang diễn biến hết sức phức tạp, ông Trần Ngọc Sơn - Phó Giám đốc Sở LĐ-TB&XH TP.HCM đề xuất, cần phải xây dựng cơ sở dữ

Bố trí tiêm phòng vắc xin cho trẻ em khi có đủ điều kiện

Theo lãnh đạo Bộ LĐ-TB&XH, để kịp thời ngăn chặn tác động tiêu cực của đại dịch đến trẻ em thì việc thực hiện nghiêm các quy định, tiêu chuẩn về bảo đảm an toàn, phòng, chống lây nhiễm Covid-19 cho trẻ em là rất quan trọng. Trong đó bao gồm ưu tiên điều trị, chăm sóc trẻ em bị nhiễm Covid-19 tại các cơ sở y tế; trẻ em phải cách ly để phòng, chống lây nhiễm tại các cơ sở cách ly tập trung; đảm bảo an sinh xã hội cho trẻ em, quan tâm chăm sóc sức khỏe tinh thần, tâm lý xã hội cho trẻ em; xây dựng, tổ chức các chuyên mục phổ biến kiến thức, kỹ năng, các sân chơi, cuộc thi, trò chơi, bài tập rèn luyện thể chất và tinh thần cho trẻ em và gia đình trên truyền hình, trên môi trường mạng để hướng dẫn việc chăm sóc sức khỏe, tâm lý xã hội, phòng ngừa sang chấn tâm lý, chăm sóc sức khỏe tâm thần cho trẻ em trong đại dịch; bố trí tiêm phòng vắc xin cho trẻ em khi có đủ điều kiện...

● Đại diện UNICEF phát biểu tại hội nghị trực tuyến về trẻ em của Bộ LĐ-TB&XH.

“Lợi ích tốt nhất, quyền và sự bảo vệ tốt nhất của trẻ em phải được ưu tiên trong mọi chính sách, quyết định và hướng dẫn liên quan đến các biện pháp phòng ngừa và kiểm soát dịch Covid-19. Các chiến dịch truyền thông và nâng cao nhận thức cộng đồng cần được tiếp tục. Cán bộ, nhân viên tuyến đầu tiếp xúc với trẻ em cần được trang bị khẩn cấp kiến thức và kỹ năng bảo vệ trẻ em” - bà Lesley Miller - Phó Trưởng Đại diện UNICEF nhấn mạnh.

liệu thống kê và cập nhật thường xuyên các vấn đề trẻ em bị ảnh hưởng bởi Covid-19 trên địa bàn thành phố để đánh giá tình hình và kịp thời chỉ đạo địa phương xây dựng các giải pháp can thiệp, hỗ trợ cho trẻ em an toàn trong khu phong tỏa, khu cách ly tạm thời. Kết nối các dịch vụ xã hội sẵn có từ các tổ chức, cá nhân trên địa bàn thành phố và đàm phán với các dự án để chuyển đổi hoạt động sang hỗ trợ khẩn cấp cho trẻ em, cho gia đình trẻ đảm bảo việc cung cấp dịch vụ kịp thời, phù hợp.

Đánh giá tác động của đại dịch Covid-19 đến trẻ em, TS Annie Chu - Điều phối viên Nhóm Chăm sóc sức khỏe toàn dân, Tổ chức Y tế thế giới tại Việt Nam cho biết: “Các bằng chứng hiện có cho thấy trẻ em ít có nguy cơ mắc bệnh nặng và tử vong do nhiễm Covid-19 so với các nhóm tuổi khác. Tuy nhiên, điều quan trọng vẫn là chúng ta phải dạy trẻ các biện pháp phòng ngừa cơ bản, như giữ khoảng cách an toàn, tránh đám đông và tiếp xúc gần, đeo khẩu trang đúng cách và thường xuyên rửa tay. Các biện pháp phòng ngừa riêng của người lớn cũng rất quan trọng trong việc ngăn ngừa lây truyền vi rút cho trẻ em”.

Thực tế cho thấy, trẻ có thể nhiễm virus trong giọt bắn thông qua tiếp xúc trực tiếp hoặc chạm tay vào chất tiết bám trên bề mặt đồ chơi, cầu thang, lan can... Ngoài ra, biến thể Delta lơ lửng lâu trong không khí, nhất là môi trường kín. Những gia đình trong

hẻm sâu, chật hẹp thường có số lượng F0 nhiều hơn hộ gia đình riêng lẻ. Trong các chung cư, khối nhà tiếp xúc với không gian mở, nhiều khí trời và ánh sáng ít bị nhiễm hơn những khối nhà khuất, không thông khí.

“Các gia đình nói chung cần chú ý vấn đề vệ sinh, thông thoáng nhà cửa, có ánh nắng mặt trời để phòng ngừa bệnh truyền nhiễm, không chỉ riêng SARS-CoV-2” - là khuyến cáo của ngành Y tế. Từ góc độ của Vụ Gia đình - Bộ VH-TT&DL, ông Khuất Văn Quý, Phó Vụ trưởng lưu ý các thành viên trong gia đình cần tăng cường tập luyện thể dục thể thao tại nhà theo chương trình “Cả nhà tập ngay - đánh bay Covid” mà Tổng cục Thể thao đã phát động, hướng dẫn.

Hiện nay, ngành Giáo dục đang duy trì dạy và học online, ngừng đến trường nhưng không ngừng học, tuy nhiên, việc thiếu mạng Internet, thiết bị kết nối như điện thoại, máy tính là vấn đề mà trẻ em nhiều vùng khó khăn đang phải đối mặt dẫn đến việc học tập khó đạt kết quả tốt. Do đó, sau khi đại dịch đã tạm lui thì việc mở cửa lại trường học là cần thiết và theo PGS.TS Nguyễn Thanh Đề - Vụ trưởng Vụ Giáo dục thể chất, Bộ GD-ĐT, để đảm bảo mọi trẻ em đều được học tập thì cần sớm có hướng dẫn bảo đảm an toàn khi mở cửa trường học trong điều kiện dịch Covid-19 còn kéo dài và hướng dẫn quy trình xử lý khi phát sinh các tình huống về dịch bệnh... **HỒNG MINH**

Pháp luật

● Tổng Biên tập:
TS. ĐÀO VĂN HỘI

● Phó Tổng Biên tập:
TRẦN ĐỨC VINH (Thường trực)
TRẦN NGỌC HÀ
HÀ ÁNH BÌNH

● Tổ chức thực hiện:
BÙI THỊ XUÂN HOA

● **TÒA SOẠN:** Số 42 ngõ 29
Nguyễn Chí Thanh, phường Ngọc
Khánh,
quận Ba Đình, Hà Nội.
*ĐT: (024) 37245180
*Fax: (024) 37245178
*Email: baoplvn2014@gmail.com.
● **GPXB** số 86/GP-BTTTT
ngày 06/03/2014 do Bộ TTTT cấp.
● **Giấy phép sửa đổi, bổ sung**
số 290/GP-BTTTT ngày 22/9/2014
do Bộ TTTT cấp
● **Thiết kế mỹ thuật tại Tòa soạn.**
● In tại Cty TNHH MTV In báo
Hà Nội Mới; Cty In Ba Đình.

● **Cơ quan đại diện:**
TP HCM: 200C Võ Văn Tần, P5, Q3, TP HCM.
*ĐT: (028) 38181281 *Email: plvnvp2@gmail.com.
Khu vực ĐBSCL: 109 Trần Văn Hoài, Ninh Kiều, Cần Thơ
*ĐT: (0292) 3819009 *Email: canthophapluatvn@gmail.com.
Duyên hải phía Bắc: 10 Hồ Sen, Lê Chân, Hải Phòng.
*ĐT: 0973465555. Email: vanphongplvn@gmail.com;
Miền Trung và Tây Nguyên: 92 Hoàng Văn Thụ, Pleiku, Gia Lai.
ĐT: (0269) 365 8888 - 0963 111 333
*Email: baophapluat.mientrungtainguyen@gmail.com
● **Văn phòng đại diện:**
Lào Cai: Số nhà 06, lô B2, đường D3, phố Cao Lỗ - TP. Lào Cai,
tỉnh Lào Cai. *ĐT: 0986142345. *Email: vptt.bpl@gmail.com;
Phú Thọ: đường Nguyễn Tất Thành, Việt Trì; ĐT: 0981391333.
*Email: vutienplvn@gmail.com;
Quảng Ninh: 701 Nguyễn Văn Cừ, Hạ Long *ĐT: 0912181122;

Nam Định: 455 Trường Chinh, TP Nam Định *ĐT: 0978295869;
Nghe An: 93 Nguyễn Thị Minh Khai, TP Vinh, Nghệ An *ĐT: 0916635077 *Email: ngotoanbc@gmail.com
Thừa Thiên - Huế: 22 Nguyễn Lương Bằng, TP Huế *ĐT: (0234) 3888666 - 0903029099;
*Email: quangtam07@gmail.com;
Đà Nẵng: 93 Dương Trí Trạch, Sơn Trà *ĐT: 0984282929. *Email: Ledanhtao224@gmail.com;
Khánh Hòa: 125 Hoàng Hoa Thám, TP Nha Trang *ĐT: 0905555722.
*Email: leanhduc.plvn@gmail.com
Lâm Đồng: A22 Trần Lê, TP Đà Lạt *ĐT: 0914876019. *Email: longbc07@gmail.com
Đồng Nai: 134 Phan Trung, Biên Hòa *ĐT: (0251) 6273279 - 0918442754.
*Email: huynhnghochieu7979@gmail.com.vn
Tiền Giang: 242 Nguyễn Công Bình, Trung An, Mỹ Tho, Tiền Giang. *ĐT: 0888616767.
*Email: duchien.plvn@gmail.com
Kiên Giang: P24 -10 đường 3/2, Rạch Giá, Kiên Giang. *ĐT: 0843135555.
*Email: minhthu.plvn@gmail.com.

MÃ ĐẶT BÁO: B51

Giá: 6.800Đ
(SÁU NGHÌN TÁM TRĂM ĐỒNG)

Trung thu trăng sáng như gương...

Còn mấy ngày nữa đến Trung thu. Ngày Rằm tháng 8 hằng năm là ngày Tết của trẻ em còn được gọi là “Tết trông trăng” hay “Tết hoa đăng”. Trẻ em ai cũng mong đợi.

● Trung thu xưa

Ký ức Trung thu

Ngày này, các cháu được người lớn tặng đồ chơi, thường là đèn ông sao, mặt nạ, đèn kéo quân, tò he... và được ăn bánh nướng, bánh dẻo. Mùi thơm của bánh nướng, bánh dẻo bay lên xoa xuyết. Rồi còn bưởi, hồng ngâm và bao thứ khác nữa... Cùng chiều con mình, bố mẹ nào cũng tất bật. Thật hồi hộp vào những thời khắc bày cỗ, trông trăng. Trăng lên cao, trẻ em sẽ vừa múa hát vừa ngắm trăng phá cỗ.

Tôi nhớ mãi, trong đời có hai lần đi công tác xuyên đêm ở một huyện ngoại thành Hải Phòng và một huyện thuộc Nam Định vào đúng đêm Trung thu. Tiếng trống rộn ràng. Hương đất, hương lúa nồng nàn. Làn xuống Nghĩa Hưng, xe chạy qua nhiều làng quê. Vui, trẻ em ủa ra đường múa lân, múa sư tử, múa rồng, đánh trống. Xe cứ phải dừng lại nhiều điểm, chờ các cháu đi qua. Cũng có nơi, bọn trẻ đến bên cửa kính xe “xin” quà Trung thu người lớn. Trước trẻ con, trong không khí “trông Trăng”, ai cũng sẵn lòng có phần quà nho nhỏ tặng các cháu.

Hơn lúc nào hết, Trung thu đến, tôi nhớ tôi. Tôi sinh ra ở một vùng quê nghèo, lớn lên gặp chiến tranh, đạn bom găm vào mơ ước. Nhiều Trung thu được bố mẹ cung nụng trong hầm trú ẩn được đào dưới nền nhà. Tôi nhớ mãi Trung thu khi vừa kết thúc đợt ném bom miền Bắc lần thứ nhất của đế quốc Mỹ. Chiều 14 tháng Tám, sân kho đầu làng

vui như chưa bao giờ vui thế. Hợp tác xã tổ chức Trung thu cho đám trẻ. Cũng chẳng có gì ngoài một nồi xôi lạc. Bọn trẻ xếp hàng, cứ thế đi lên nhận nắm xôi từ tay các mẹ. Gạo nếp thời đó, ở vùng đất miền Trung gần như là “hạt ngọc”, được năm xôi sung sướng đến chảy nước mắt. Ăn ngấu nghiến, ngập trong hạnh phúc. Tôi nhớ mãi, cuộc sống càng đủ đầy, càng nhớ.

Tôi có cảm tình đặc biệt với nhà thơ Nguyễn Quang Thiều, Chủ tịch Hội Nhà văn Việt Nam. Cứ mỗi dịp Trung thu, ông đều hi hục mua giấy, phẩm màu... về tự làm đèn ông sao, đèn kéo quân cho cháu nội, cháu ngoại; dù ngoài phố những đồ chơi ấy được nhập ngoại về giá rẻ, bắt mắt. Cháu ngoại ở Mỹ nhưng ông vẫn làm. Lúc ông làm, cháu nội quây quần bên ông. Đồ chơi của cháu ông, không chỉ là đồ chơi mà là tình cảm, cảm xúc đặc biệt. Nhà thơ Nguyễn Quang Thiều làm tôi nhớ đến những chiếc tàu bay giấy, con cào cào bằng lá dừa... mà bố tôi từng gấp cho anh em tôi những mùa Trung thu thời niên thiếu.

Tôi tin rằng sau này lớn lên cháu của nhà thơ Nguyễn Quang Thiều, dù lập nghiệp ở đâu, thành đạt như thế nào, có thể ở một nước nào đó nhưng chiếc đèn ông sao mà ông nội miệt mài làm bằng cả trái tim yêu trẻ sẽ mãi nằm trong ký ức. Đó là quê hương, là đất nước.

Lớn lên cùng Trung thu

Trung thu năm 2021 này hàng chục tỉnh thành, trong đó có Hà Nội đang những ngày giãn cách nghiêm ngặt. Cu Tôm nhà tôi chưa được đến trường. Sáng ngày ra, Tôm vẫn nằm trên giường, tay ngâm bình sữa, tay hí hoáy trò chơi. Thường mọi năm, bố mẹ Tôm đã mua đèn ông sao, năm nay hạn chế đi lại nên chưa hề thấy. Phố Hàng Mã hẳn nhiên không còn nô nức.

Trước đây, hễ cứ đến Rằm Trung thu, phố cổ Hà Nội luôn như nê. Từng tốp phụ huynh xúng xính quần áo, trên tay bế bồng những thiên thần đến Hàng Mã để mua những món đồ lý tưởng cho con mình, vừa chụp những bức ảnh đẹp. Trung thu – Tết của trẻ em nhưng cũng là ngày “hội” của người lớn, từ ông bà, đến bố mẹ...Không riêng Hà Nội, 63 tỉnh, thành phố trong cả nước đều có “Đêm hội trăng rằm”.

Việt Nam là đất nước mà trên lá cờ lý tưởng có tuyên ngôn “Trẻ em hôm nay thế giới ngày mai”. Trẻ em không chỉ được luật định có quyền được chăm sóc về sức khỏe dinh dưỡng, về giáo dục, về văn hóa vui chơi giải trí, được bảo vệ mà còn một thứ quyền khác, đó là quyền được tham gia. Trong

● Trung thu Hà Nội đầu thế kỷ 20.

nhà trẻ em phải được “đối thoại”, thay vì bố mẹ dùng “quyền sinh thành” đối với các cháu. Với xã hội, trẻ em có quyền được trao cơ hội bày tỏ ý kiến, nguyện vọng của mình về các vấn đề của trẻ em tại các Diễn đàn trẻ em các cấp...Nhiều nước, trẻ em chẳng từng được “thử” làm nguyên thủ đó sao. Nhiều nước như Mỹ, Anh, Pháp, Úc... từng có những em bé 5-6 tuổi gửi “tâm thư” lên Tổng thống, Thủ tướng của họ về nhiều vấn đề thời cuộc, từng xôn xao dư luận.

2021 là năm thứ hai thế giới và Việt Nam bị dịch bệnh Covid-19 “tấn công”. Covid-19 cướp đi nhiều thứ, trong đó có “Tết Hoa đăng”. Câu thơ “Những em bé vừa đi vừa lớn” của nhà thơ Nguyễn Thúc Quỳnh viết trong những ngày hàng ngàn người từ TP. HCM tự phát về quê tránh dịch, trong đó có em bé 10 ngày tuổi, thực sự ám ảnh. Tôi nhớ, đã có hơn 1.500 trẻ em mồ côi bố mẹ vì Covid-19, trong đó có nhiều bé vừa lọt lòng. Nỗi đau không chỉ của riêng của các cháu, nỗi đau chung rĩ máu con người. Covid-19 cho thấy cuộc đời quá mong

manh, cuộc sống trên trái đất này ngày càng nhiều nguy cơ phi truyền thống. Các nhà chính trị đứng đầu các quốc gia, tổ chức quốc tế hẳn sẽ phải suy nghĩ và hành động vì tương lai của loài người.

Văn hóa luôn có điểm giao thoa, các quốc gia Đông Á và Đông Nam Á đều có Tết Trung thu, tuy nhiên mỗi cộng đồng dân tộc có bản sắc riêng, khác biệt. Dù xuất xứ từ đâu nhưng Trung thu – “Tết trông trăng”, rõ ràng là một thành tố của văn hóa dân tộc, trường tồn cùng dân tộc Việt. “Trung thu trăng sáng như gương / Bác Hồ ngắm cảnh nhớ thương nhi đồng / Sau đây Bác viết mấy dòng / Gửi cho các cháu tỏ lòng nhớ thương”, đây là mấy vần thơ dung dị của Người vào Tết Trung thu năm 1951, trong hoàn cảnh cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp còn ác liệt.

Năm nay vì Covid-19, chắc chắn “Trông hội Trung thu” sẽ không vang lên. Nhưng những âm thanh của chiêng, la, náo bạt trong trái tim của những người yêu trẻ em luôn rộn ràng, muôn thưở.

TỪ TÂM

“Món ăn tinh thần” cho trẻ Rằm Trung thu

Nhằm mang đến “món ăn tinh thần” cho trẻ em trong dịp Tết Trung thu ở bối cảnh dịch bệnh, Cục Mỹ thuật, Nhiếp ảnh, Triển lãm – Bộ VH TTDL, Trung tâm Triển lãm Văn hóa Nghệ thuật Việt Nam cùng các đơn vị liên quan phối hợp tổ chức triển lãm “Giải thưởng Mỹ thuật thiếu nhi Việt Nam năm 2021” và “Trung thu trong ánh mắt trẻ thơ” từ ngày 20/9 - 31/12 bằng hình thức online tại địa chỉ website <http://ape.gov.vn>; <http://trienlamvhtn.vn>.

Với triển lãm “Giải thưởng Mỹ thuật thiếu nhi Việt Nam” có 409 tác phẩm được chọn trưng bày, thể hiện sinh động tình yêu quê hương, đất nước Việt Nam, phản ánh cuộc sống, sinh hoạt, vui chơi của các em thiếu nhi; tình yêu của thiếu nhi với Bác Hồ, ông bà, cha mẹ, gia đình. Bên cạnh đó là tranh vẽ bảo vệ môi trường, phòng chống dịch Covid-19, mong ước một thế giới hòa bình, hạnh phúc...

Triển lãm “Trung thu trong ánh mắt trẻ thơ” góp phần truyền tải những hồi ức đẹp thông qua nhiều hình ảnh về tình cảm của Bác Hồ dành cho thiếu niên, nhi đồng nhân dịp tết Trung thu; hoạt động nhân Trung thu truyền thống Việt Nam và một số nước châu Á; giới thiệu các loại đồ chơi trung thu truyền thống.

Cũng để phục vụ trẻ em trong dịp Tết Trung thu, “Chia sẻ để gần nhau hơn” là chương trình âm nhạc trực tuyến đặc biệt, kết nối thiếu nhi trong và ngoài nước của Đài Truyền hình Việt Nam, được truyền hình trực tiếp vào 20h10 ngày 19/9/2021 trên kênh VTV 1. Chương trình quy tụ nhiều nghệ sỹ nổi tiếng như ca sỹ Văn Mai Hương, Lâm Bảo Ngọc; gia đình ca sỹ Hoàng Bách...

● Trung thu thời nay.

SẴN SÀNG VỚI CUỘC SỐNG “ BÌNH THƯỜNG MỚI ”

An sinh xã hội đồng hành trong cuộc sống “bình thường mới”

Trong cuộc sống “bình thường mới”, bên cạnh việc đảm bảo an toàn để phát triển kinh tế thì công tác an sinh xã hội đối với người dân cần tiếp tục được quan tâm. Lương thực, thực phẩm và nhu yếu phẩm thiết yếu cho người dân, nhất là người già, phụ nữ, trẻ em, người yếu thế; phát huy tinh thần “tương thân tương ái” trong cộng đồng, động viên và nhân rộng các hoạt động thiện nguyện, qua đó giúp đỡ thiết thực người dân, không để ai bị thiếu ăn, thiếu mặc; bảo đảm sản xuất, kinh doanh, lưu thông hàng hóa kịp thời, thông suốt... đó là những vấn đề không được để đứt quãng trong cuộc sống “bình thường mới”.

An sinh xã hội tốt giúp xã hội ổn định

Trước tình hình dịch bệnh Covid-19 tác động ảnh hưởng sâu sắc đến nền kinh tế, xã hội đất nước và đời sống an sinh của người dân, Thủ tướng Chính phủ đã kiện toàn Ban Chỉ đạo Quốc gia phòng, chống dịch Covid-19, thành lập các tiểu ban, trong đó có Tiểu ban An sinh xã hội nhằm bảo đảm các yêu cầu cấp thiết của người dân trong quá trình thực hiện các biện pháp phòng, chống, đẩy lùi dịch Covid-19.

Công tác an sinh xã hội được Đảng, Nhà nước, Chính phủ, cấp ủy, chính quyền các cấp, các bộ, ban, ngành, tổ chức đoàn thể thực sự coi trọng. Đơn cử như tại cuộc họp của Tiểu ban An sinh xã hội thuộc Ban Chỉ đạo Quốc gia phòng, chống dịch Covid-19 cuối tháng 8/2021 vừa qua, thống kê cho thấy, tính đến ngày 29/8, công đoàn các cấp đã chi trên 3.950 tỷ đồng hỗ trợ tuyển đầu chống dịch và đoàn viên, người lao động; kêu gọi huy động các nguồn lực xã hội cùng chăm lo cho người lao động; chủ động tổ chức hình thành các mô hình siêu thị 0 đồng, ATM gạo, gian hàng lưu động 0 đồng... giảm giá các mặt hàng thiết yếu để kịp thời hỗ trợ công nhân lao động lương thực, các nhu yếu phẩm. Vận động hơn 8.100 doanh nghiệp thành lập 42.220 tổ an toàn Covid-19 tại cơ sở để nắm tình hình đời sống công nhân lao động; phối hợp chặt chẽ với các cơ quan chức năng nắm chắc tình hình sản xuất, kinh doanh của các doanh nghiệp, việc làm, thu nhập của người lao động và các vấn đề phát sinh.

Cùng với cả nước, Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo toàn quân thực hiện tốt công tác phòng, chống dịch Covid-19 trong Quân đội và nhiệm vụ Chính phủ giao; duy trì các tổ, chốt làm nhiệm vụ trên tuyến biên giới, các điểm cách ly y tế tập trung, bệnh viện dã chiến truyền nhiễm, tổ, đội lấy mẫu xét nghiệm; phối hợp chặt chẽ với

cấp ủy, chính quyền địa phương cơ sở rà soát không để sót các đối tượng yếu thế, những người lao động mất việc làm, cần được tư vấn hỗ trợ để có biện pháp giúp đỡ kịp thời; bảo đảm an ninh, trật tự, phân luồng giao thông, lấy mẫu xét nghiệm, tiêm vaccine và hồi sức cấp cứu cho nhân dân, triển khai các trạm y tế lưu động tại TP HCM và tỉnh Bình Dương. Các đơn vị Quân đội đẩy mạnh chăn nuôi, trồng trọt, huy động sản phẩm tăng gia hỗ trợ, giúp đỡ nhân dân, tổ chức thực hiện các mô hình “Gian hàng 0 đồng”, “Siêu thị 0 đồng”, “Chuyến xe nghĩa tình”, “ATM gạo chia sẻ”... Tổng lũy kể đến ngày 28/8, toàn quân đã ủng hộ hơn 559 tỷ đồng; giúp đỡ nhân dân thu hoạch, vận chuyển trên 84.550 tấn lương thực...

Có thể thấy, công tác an sinh xã hội được coi trọng, nhờ đó, đời sống của người dân được giữ vững, đời sống chính trị xã hội ổn định, tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, điều hành của Chính phủ.

Trong thời gian tới đây, khi cả nước dần bước vào cuộc sống “bình thường mới” thì công tác này cần được tiếp tục đẩy mạnh. Theo Đại tướng Phan Văn Giang, Ủy viên Bộ Chính trị, Phó Bí thư Quân ủy Trung ương, Bộ trưởng Bộ Quốc phòng, Trưởng Tiểu ban An sinh xã hội thì “cần phối hợp chặt chẽ với các tiểu ban, cơ quan chức năng liên quan và các địa phương trong triển khai thực hiện nhiệm vụ an sinh xã hội thiết thực, hiệu quả; tiếp tục triển khai thực hiện nhanh, hiệu quả hơn nữa các chính sách hỗ trợ người lao động và người sử dụng lao động theo Nghị quyết số 68/NQ-CP ngày 1/7/2021 của Chính phủ; nghiên cứu, tham mưu đề xuất với Chính phủ xem xét, ban hành các chính sách mới nhằm hỗ trợ người lao động, người sử dụng lao động và các đối tượng khác”.

“Bình thường mới” là phải song song vừa hiệu quả vừa an toàn

Trao đổi với truyền thông, TS

● **Chủ tịch Ủy ban MTTQ Việt Nam TP Tô Thị Bích Châu động viên và tặng quà cho công nhân, lao động tự do tại khu phố 5, phường 9, quận 5.**
Nguồn ảnh: thanhuythphcm.vn.

Nguyễn Đình Cung - chuyên gia kinh tế, nguyên Viện trưởng Viện Nghiên cứu quản lý kinh tế Trung ương, thành viên Tổ tư vấn kinh tế của Thủ tướng cho rằng: “Bình thường mới” hiểu đơn giản là những điều khác với những cái cũ. Có thể là những điểm mà trước đây mọi người cho là bất bình thường thì nó sẽ trở nên bình thường. Hoặc cũng có thể là những điều mà trước đây, chúng ta đang phấn đấu để thực hiện thì nay, điều kiện mới bắt buộc chúng ta phải thực hiện nó nhanh hơn, vì nếu không thực hiện, sẽ không thể tồn tại trong thời đại mới.

Dịch bệnh đã thay đổi về cấu trúc xã hội. Thay đổi này giống như một thời kỳ mới, không phải thay đổi nhất thời. “Bình thường mới” không phải cái gì cao xa, mà nó là những gì diễn ra xung quanh, từ chính trị ngoại giao, an ninh quốc phòng, kinh tế - xã hội, đời sống sản xuất, cách thức tiêu dùng, cách thức sống, y tế, giáo dục... làm sao để thích ứng và phát triển. Khi mình xác định được các yếu tố, sẽ có cách ứng phó.

TP HCM hỗ trợ đến năm 22 tuổi đối với trẻ mồ côi do Covid-19
Sở LĐ-TB&XH TP HCM đã thông tin về những chế độ hỗ trợ cho trẻ em bị ảnh hưởng bởi dịch Covid-19. Theo đó, đối với trẻ em có cha mẹ qua đời vì Covid-19, Sở LĐ-TB&XH cho biết, trẻ em mồ côi cha mẹ sẽ được xét trợ cấp hàng tháng tại cộng đồng theo Nghị định 20/2021 với mức trợ cấp là hệ số 2,5 đối với trẻ dưới 4 tuổi; hệ số 1,5 đối với trẻ từ 4 tuổi trở lên. Đặc biệt còn được cấp thẻ BHYT miễn phí, miễn giảm học phí và các khoản khác trong trường. Thời gian trợ cấp đến dưới 16 tuổi. Nếu đủ 16 tuổi nhưng đang học văn hoá, học nghề, trung học chuyên nghiệp, cao đẳng, đại học văn bằng 1 thì tiếp tục được hưởng chính sách cho đến khi kết thúc học nhưng không quá 22 tuổi. Sở LĐ-TB&XH TP cũng thông tin, trẻ em mồ côi cả cha mẹ còn có diện được nhận nuôi dưỡng, chăm sóc thay thế. Chưa kể, hiện nay các quận, huyện và TP Thủ Đức đang vận động chăm sóc, hỗ trợ cho trẻ có cha mẹ qua đời vì Covid-19 có hoàn cảnh khó khăn với mức từ 3-5 triệu đồng/trẻ và nhu yếu phẩm khác.

● **Nhiều đơn vị của Tập đoàn Công nghiệp Than - Khoáng sản Việt Nam xác định rõ mục tiêu chống dịch hiệu quả, đồng thời đảm bảo các hoạt động sản xuất kinh doanh.**

Theo TS Nguyễn Đình Cung, có 5 điểm đặc trưng của “bình thường mới”. Thứ nhất là trước đây, khi làm bất kỳ việc gì, đặc biệt là hoạt động sản xuất kinh doanh, mọi người sẽ nghĩ đến tính hiệu quả đầu tiên, nhưng bây giờ, phải song song vừa hiệu quả vừa an toàn. An toàn chính là cái mới. Tất cả các hoạt động trong đời sống đều nghĩ đến khía cạnh y tế. Đối với an toàn trong sản xuất, người ta nghĩ đến dòng cung ứng - chuỗi cung ứng để quy trình sản xuất không đứt gãy.

Điểm thứ hai, dịch bệnh là câu chuyện của toàn cầu hóa, không ai đoán trước được và nó thay đổi, tác động nhanh, quy mô lớn, không phân biệt cường quốc hay nước nhỏ, người giàu hay người nghèo. Trước đại dịch, rủi ro là như nhau, không ai và nền kinh tế nào được “miễn nhiễm”.

Điểm tiếp theo, “bình thường mới” đó là khi cuộc sống đòi hỏi con người, xã hội và từng doanh nghiệp phải rất năng động, linh hoạt, khả năng chống chịu và thích ứng. Những yếu tố đó kết hợp với cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 nên cách thức tổ chức sản xuất thay đổi, cấu trúc sản xuất thay đổi, cách thức tiêu dùng, cách thức sống thay đổi, chuyển sang số hóa nhiều hơn, online nhiều hơn.

Điểm nữa, đó là “bình thường mới” có nhiều yếu tố, phải định hình đặc trưng cơ bản, đối mặt với nhiều rủi ro: dịch bệnh, thiên tai,

biến đổi khí hậu. Đây là hệ quả và cũng là đặc điểm của cái gọi là “bình thường mới”.

Như vậy có thể nói, trong cuộc sống “bình thường mới” đòi hỏi con người, xã hội và từng doanh nghiệp phải rất năng động, linh hoạt, khả năng chống chịu và thích ứng.

Vấn đề này cũng đã được Thành ủy - HĐND - UBND - Ủy ban MTTQ Việt Nam TP HCM quán triệt khi kêu gọi toàn thể nhân dân thành phố cùng siết chặt tay, chung sức, đồng lòng, vượt qua mọi khó khăn để chiến đấu và chiến thắng trong cuộc chiến chống dịch Covid-19.

Hưởng ứng lời kêu gọi này, phong trào “Lấy sức dân chăm lo cho dân” đã được phát động tại TP HCM và huy động tất cả các nguồn lực từ ngân sách nhà nước, các nguồn lực xã hội, sớm triển khai các gói an sinh xã hội, giúp người nghèo, người neo đơn, lao động tự do, mất việc làm và những người khó khăn bảo đảm cuộc sống cơ bản trong đại dịch cũng như khi thành phố chuyển dần sang trạng thái “bình thường mới”.

Cũng cần phải nói thêm rằng, không chỉ phong trào “Lấy sức dân chăm lo cho dân” mà từ trước đến nay, tại TP HCM cũng đã có nhiều phong trào thể hiện rõ tinh thần chia sẻ, cộng đồng trách nhiệm của người dân với nhau. Trong đó, phong trào “xóa đói giảm nghèo” trước đây, rồi “giảm hộ nghèo tăng hộ khá”, bây giờ là “giảm nghèo bền vững” đều có sự chung sức của cả hệ thống chính trị, đồng thời phát huy được sức dân để chăm lo cho dân.

Chính người dân trong cộng đồng với nhau nên thường hiểu rõ hoàn cảnh của nhau, từ đó có các biện pháp chia sẻ, giúp đỡ kịp thời, phù hợp và thiết thực. Việc tiếp nối truyền thống quý báu đó trong bối cảnh dịch Covid-19 và cuộc sống “bình thường mới” tới đây là rất cần thiết và có ý nghĩa to lớn.

HỒNG MINH

SẴN SÀNG VỚI CUỘC SỐNG “ BÌNH THƯỜNG MỚI ”

Những thí điểm đầu tiên tại Việt Nam

Trong phiên họp Chính phủ thường kỳ tháng 8 năm 2021, Thủ tướng Phạm Minh Chính nhấn mạnh, yêu cầu nhanh chóng kiểm soát dịch bệnh, xây dựng kế hoạch kích bản phục hồi và thúc đẩy kinh tế trong điều kiện mới. Nắm bắt được tình hình, sau thời gian nghiên cứu, Việt Nam đã có những thí điểm đầu tiên về “Tấm thẻ vắc xin” nhằm đáp ứng yêu cầu trên.

Chiều ngày 4/9 theo giờ địa phương, chuyến bay thí điểm chở khách có “Tấm thẻ vắc xin” phòng Covid-19 đầu tiên đã hạ cánh xuống Sân bay quốc tế Vân Đồn, tỉnh Quảng Ninh. Chuyến bay mang số hiệu VN5311, chở 297 công dân Việt Nam từ Nhật Bản.

Toàn bộ hành khách trên chuyến bay có “Tấm thẻ vắc xin” đều đáp ứng đủ hai điều kiện: tiêm đủ liều vắc xin phòng Covid-19 (liều cuối cùng tiêm trong thời gian ít nhất 14 ngày và không quá 12 tháng tính đến thời điểm nhập cảnh); có kết quả xét nghiệm âm tính với SARS-CoV-2 (bằng phương pháp RT-PCR) trong vòng 72 giờ trước khi xuất cảnh và được cơ quan có thẩm quyền của nước sở tại chứng nhận.

Đến giờ, đây cũng là chuyến bay đầu tiên thí điểm chương trình cách ly y tế tập trung 7 ngày. Rút ngắn 7 đến 14 ngày so với quy trình bình thường, tùy thuộc vào chủng biến thể Covid-19 nơi hành khách xuất cảnh. Đây được coi là thí điểm đầu tiên tại Việt Nam về việc sử dụng “Tấm thẻ vắc xin” nhập cảnh cho người tiêm đủ 2 mũi. Được biết, sau chuyến bay đầu tiên, Chính phủ cùng với tỉnh Quảng Ninh đã đánh giá, rút kinh nghiệm trước khi triển khai rộng rãi vào thời gian tới.

Không chỉ dành cho khách nhập cảnh, thí điểm “Thẻ xanh Covid” đang dần được áp dụng với người dân tham gia lưu thông tại các tỉnh, thành. Ngày 6/9, một phần của tỉnh Bình Dương đã được nói lòng giãn cách xã hội và là tỉnh đầu tiên áp dụng “Thẻ xanh Covid”. So với quy định hiện hành, ngoài lực lượng chức năng làm nhiệm vụ, người dân đã tiêm 1 mũi vắc xin sẽ được cấp “Thẻ vàng” khi lưu thông phải có thêm giấy xét nghiệm SARS-CoV-2 âm tính. Đối với người đã tiêm 2 mũi vắc xin sẽ được phép tham gia lưu thông bằng “Thẻ xanh”.

“Tấm thẻ vắc xin” – giải pháp vực dậy nền kinh tế?

“Tấm thẻ vắc xin” hay còn được gọi là “Thẻ xanh Covid”, “Hộ chiếu vắc xin”... đang là tấm thẻ rất được quan tâm trên thế giới vào thời điểm hiện nay. Việt Nam cũng tăng cường nghiên cứu và thí điểm sử dụng “Thẻ xanh Covid” nhằm đưa ra giải pháp cân bằng giữa mục tiêu bảo vệ sức khỏe cộng đồng và phát triển kinh tế trong đại dịch Covid-19.

● TP.HCM dự kiến mở lại các hoạt động cho người có “Thẻ xanh, Thẻ vàng Covid”.

ý kiến đóng góp từ cộng đồng doanh nghiệp, hoàn thiện dự thảo Kế hoạch phòng, chống dịch Covid-19 và phục hồi kinh tế trên địa bàn TP HCM sau ngày 15/9. Theo dự thảo kế hoạch, khi mở cửa, “Thẻ xanh, Thẻ vàng Covid” là điều kiện để người dân tham gia các hoạt động sản xuất, sinh hoạt theo mức độ kiểm soát dịch của thành phố.

Chủ tịch UBND TP Phan Văn Mãi cho biết, mục tiêu của TP là phấn đấu đến 15/9 cơ bản kiểm soát dịch bệnh, nói lòng và phục hồi kinh tế, đưa TP về trạng thái “bình thường mới”. “Quan điểm về việc nói lòng phục hồi kinh tế tại TP HCM dựa trên nguyên tắc an toàn, linh hoạt theo kết quả phòng chống dịch. Tiêu chí đánh giá an toàn dựa trên Thẻ xanh, Thẻ vàng căn cứ trên kết quả tiêm vắc xin” - ông Mãi nói.

Tuy nhiên, vào chiều ngày 13/9, Chủ tịch UBND TP HCM cho biết, để đảm bảo chống dịch bền vững hơn, hài hòa, an toàn và nhu cầu mở lại một số hoạt động, TP sẽ giãn cách xã hội thêm một thời gian. Còn về “Thẻ xanh Covid”, trong thời gian sắp tới dựa trên những tiêu chí an toàn để kiểm soát và quản lý, đây sẽ là một trong những biện pháp để giám sát an toàn cho người dân.

Ông Tăng Chí Thượng - Giám đốc Sở Y tế TP HCM chia sẻ thêm về “Thẻ xanh Covid-19, ông Thượng cho rằng thẻ này không thay thế cho giải pháp hết sức quan

trọng là 5K và xét nghiệm, người dân tránh hiểu lầm là có Thẻ xanh thì không cần 5K và xét nghiệm. Vì có Thẻ xanh chỉ bảo vệ cá nhân nhưng chúng ta có thể có virus trong người, có thể lây bệnh cho người khác, cho cộng đồng. Vì vậy, Thẻ xanh phải kết hợp với 5K, xét nghiệm.

Có thể thấy, “Thẻ xanh Covid” đang là phương án được nhiều tỉnh, thành quan tâm cũng như nghiên cứu nhằm nói lòng giãn cách xã hội với những người đã tiêm 1 – 2 mũi vắc xin. Nhiều ý kiến cho rằng, cần đồng thời áp dụng “Thẻ xanh Covid” với những biện pháp khác để đảm bảo công tác phòng chống dịch hiệu quả tối đa.

Giải pháp vực dậy nền kinh tế

Sự ra đời của vắc xin Covid-19 vào tháng 12/2020, đã làm dấy lên hy vọng thúc đẩy nhanh quá trình phục hồi lại nền kinh tế thế giới sau một năm xuống dốc. Ngay lúc này, cả thế giới đang tập trung mọi nỗ lực nhằm bảo đảm dịch bệnh Covid-19 không tiếp tục lây lan, cướp đi các sinh mạng; song song với đó là phục hồi kinh tế và khôi phục lại sự sôi động của giao thương quốc tế.

Đề đối phó với đại dịch Covid-19 kéo dài như hiện nay, nhiều quốc gia đã lựa chọn giải pháp “Hộ chiếu vắc xin”. Trung Quốc - quốc gia khởi phát đại dịch đã ra mắt “Hộ chiếu vắc xin” dưới dạng ứng dụng

WeChat mini vào tháng 3/2021. Các nước như Israel có Green Pass, Đan Mạch có Coronapas, Liên minh Châu Âu (EU) ứng dụng Chứng chỉ Covid Kỹ thuật số EU.

Tại Pháp, người dân và du khách tới các rạp chiếu phim, bảo tàng, sân vận động và những sự kiện có sức chứa hơn 50 người sẽ phải chứng minh đã tiêm chủng đủ hoặc có kết quả xét nghiệm âm tính với Covid-19. Italy cũng đã bắt đầu triển khai “Thẻ xanh Covid” nhằm từng bước đưa cuộc sống trở lại bình thường. Kể từ ngày 6/8/2021, người dân cần xuất trình “Thẻ xanh” trước khi vào nhà hàng, bảo tàng, phòng tập thể dục, nhà hát.

Thủ tướng Anh Boris Johnson hồi cuối tháng 07/2021 thông báo “Hộ chiếu vắc xin” sẽ là quy định bắt buộc của nước này tại các địa điểm đông người, trong đó có hộp đêm kể từ cuối tháng 9 này. Mới đây nhất hôm 6/9, Thủ tướng Nhật Bản Yoshihide Suga cũng chính thức phê duyệt “Hộ chiếu vắc xin điện tử” tại nước này. Bên cạnh đó, nhiều quốc gia cũng đang nghiên cứu và thí điểm “Tấm thẻ vắc xin”, đây được coi là giải pháp hàng đầu trong việc phục hồi nền kinh tế.

Tại nước ta, vừa chống dịch, vừa nhanh chóng khôi phục nền kinh tế đang là một bài toán khó. Sự ra đời của “Thẻ xanh Covid” có thể là giải pháp giúp đáp ứng cả hai mục tiêu trên. Trong bối cảnh hiện nay, theo đánh giá của nhiều chuyên gia, “Thẻ xanh Covid” có thể là cơ sở để chúng ta tái thiết hoạt động giao lưu, phá vỡ tình trạng đóng băng của nhiều ngành kinh tế khi đại dịch vẫn đang tiếp diễn. Đây cũng được đánh giá là một con đường nghiêm túc để thúc đẩy du lịch và giao lưu quốc tế.

Thêm vào đó, đây cũng có thể là chìa khóa đưa xã hội trở lại trạng thái bình thường khi những người đã tiêm phòng được cho phép tham gia các hoạt động xã hội. Từ đó các doanh nghiệp, hộ kinh doanh lớn, nhỏ có thể trở lại “quỹ đạo” phát triển. Dần dần, nền kinh tế sẽ được phục hồi và thúc đẩy theo từng giai đoạn. Tuy nhiên, cần nhấn mạnh điểm quan trọng nhất để có thể phục hồi nền kinh tế đó là cần phải phòng chống dịch hiệu quả. Việc phục hồi nền kinh tế chỉ có thể thực hiện sớm, mở rộng nhanh khi tình hình dịch bệnh cải thiện tốt.

Có thể thấy rõ lợi ích thiết thực mà “Tấm thẻ vắc xin” có thể mang lại trong bối cảnh đại dịch hiện nay. Nếu áp dụng đúng và hiệu quả với những biện pháp song song, đây có thể là giải pháp giúp thực hiện mục tiêu “kép” vừa phục hồi, phát triển kinh tế vừa phòng chống, dịch Covid-19. **LINH CHI**

● Nhiều nước trên thế giới lựa chọn giải pháp “Hộ chiếu vắc xin”.

Thế nhưng, việc này chỉ được áp dụng tại các huyện, thị xã, thành phố đã đạt tiêu chí là “vùng xanh” và đã nói lòng giãn cách.

Tiếp đó, ngày 8/9 Khánh Hòa là tỉnh tiếp theo áp dụng “Thẻ xanh Covid” ngay khi hết thực hiện giãn cách xã hội theo Chỉ thị 16 của Thủ tướng Chính phủ. UBND tỉnh Khánh Hòa đã có Chỉ thị 18 về việc triển khai biện pháp phòng chống dịch Covid-19 tương ứng với từng mức độ nguy cơ ở thôn, tổ dân phố. Trong đó, người tiêm vắc xin 2 mũi đủ 14 ngày sẽ được ưu tiên đi làm, lưu thông.

Đặc biệt trong giai đoạn nhiều tỉnh, thành đang tăng tốc độ tiêm vắc xin để sớm mở cửa trở lại trong thời gian tới. Thì những thí điểm, dự thảo về “Thẻ xanh Covid” tại nhiều nơi đang rất được người dân quan tâm.

Chiều ngày 10/9, UBND TP HCM tổ chức Hội nghị tiếp thu

SẴN SÀNG VỚI CUỘC SỐNG " BÌNH THƯỜNG MỚI "

Thay đổi để trân quý giá trị cuộc sống

Những ngày giãn cách, dù kinh tế eo hẹp, hơi “cuồng chân”, nhưng nhiều thành viên gia đình đã có thời gian quây quần ấm áp bên mâm cơm, cùng tâm sự, chia sẻ buồn vui trong cuộc sống mà trước đây bận rộn, họ lãng quên.

● **Bố mẹ đã hướng con biết nâng niu giá trị cuộc sống.**

● **Nhiều bạn trẻ phấn chấn với biểu đồ thời gian khoa học bước vào cuộc sống “bình thường mới”.**

● **Vợ chồng gần bó khi sống chậm.**

Thời gian sống chậm, không ít người chợt nhận ra những giá trị cuộc sống. Họ biết nâng niu, gìn giữ sức khỏe bằng cách thay đổi thói quen hàng ngày, biết cách sống đơn giản, tiết kiệm từng miếng ăn, đồ dùng, sắp xếp thời gian học tập, làm việc khoa học hơn. Họ biết sống san sẻ, yêu thương, trách nhiệm với chính mình, gia đình và cộng đồng để sẵn sàng, hồ hởi trải nghiệm cuộc sống bình thường mới.

Phấn chấn với sự thay đổi

Một ngày làm việc của chị Mai Khanh 27 tuổi, (Gia Lâm, Hà Nội) đã thay đổi hoàn toàn so với 3 tháng trước đây. Trước đây, chị Mai Khanh như bao bạn trẻ khác có lối sống không khoa học. Sáng 8 giờ, Khanh dậy, cuống cuồng đánh răng rửa mặt, phóng vội đến cơ quan mà không kịp ăn sáng. Đến cơ quan, Khanh pha vội cốc cà phê hoặc cốc trà đặc coi đó là bữa sáng. Đến trưa, Khanh ăn qua quýt với đồng nghiệp: phở, bún, miến, cơm bụi ở các quán ăn cơ quan. Tối về, ám ảnh sợ tăng cân, Khanh chỉ cho phép mình ăn nửa bát cơm với ít thức ăn hoặc nhịn ăn. Cả ngày hầu như Khanh rất ít uống nước. Khanh có sở thích “củ đêm”. Ngày ở cơ quan “buồn chuyện”, tối Khanh vác công việc kể toán ra làm, đến 11 giờ đêm, Khanh lại “cày” phim, lướt facebook đến tận 1-2 giờ sáng mới đi ngủ. Dù tuổi trẻ, Khanh đã kịp “tặng” mình rất nhiều bệnh: đau đầu, mệt mỏi, sỏi thận, đau dạ dày, tiền đình, huyết áp và... thừa cân. Tiền lương, Khanh dành một phần cho việc đi khám bệnh và

mua thuốc. Cuộc sống cứ thế trôi đi với thói quen không khoa học và sức khỏe ngày càng sa sút. Khi Hà Nội giãn cách, Khanh làm việc ở nhà. Sống chậm, Khanh dành thời gian tìm hiểu về cách chăm sóc sức khỏe bản thân và sắp xếp lại thời gian làm việc khoa học hơn. Khanh hiểu tại sao mình ăn ít, ngủ ít mà cơ thể vẫn thừa cân, tích mỡ, lại “ôm” một đồng bệnh trong người. Khanh đã lên thời gian biểu và thực hiện. Sáng cô tập thói quen dậy 6 giờ 30 sáng, uống nước, vận động 30 phút. Sau đó, cô ăn sáng rồi ngồi vào bàn làm việc. Trưa, Khanh ăn cơm nhà tự nấu, nghỉ trưa và làm việc chiều. Sau khi ăn cơm tối, Khanh dành thời gian đọc sách, nghỉ ngơi và ngủ trước 11 giờ đêm. Sự thay đổi này đã khiến cho Khanh khỏe mạnh hơn, người thon gọn và làm việc kể toán hiệu quả hơn. Giờ đây, sắp trải nghiệm cuộc sống bình thường mới, Khanh sẽ đi làm đầy phấn chấn với biểu đồ thời gian khoa học.

Ngoài việc biết sắp xếp thời gian khoa học, nhiều gia đình còn có cái “được” trong mùa dịch. Đó là họ học được tính cách tiết kiệm. Vợ chồng anh Giang - chị Thúy (Mỹ Đình, Hà Nội) là điển hình. Trước đây, với suy nghĩ sống “hôm nay thoải mái, ngày mai tính sau”, anh Giang - chị Thúy đã tiêu pha không biết “xót ví”. Tiền lương trường, phó phòng của anh chị mỗi tháng hơn 40 triệu, anh chị hầu như tiêu hết. “Chưa có con, chúng tôi nghĩ mình phải hưởng thụ cuộc sống thư thái, đủ đầy. Mỗi tháng, được tổng 43 triệu,

tôi dành 10 triệu trả tiền thuê nhà - điện nước, 4 triệu tiền ăn sáng, xăng xe, điện thoại cho hai vợ chồng, 6 triệu tiền ăn 2 bữa, 5 triệu tiền tiêu pha vặt, 5 triệu tiền mua quần áo, mỹ phẩm. Còn lại hơn 10 triệu, tôi gom vào 3 tháng, hai vợ chồng xách ba lô lên đường du lịch Việt Nam hoặc ra nước ngoài với số tiền 30 triệu đồng/ tour/2 người”. Chị Thúy than thở: “Vì tiêu pha như vậy, chúng tôi chỉ có vài triệu đồng trong túi sau 2 năm lấy nhau. Khi giãn cách, chúng tôi làm việc ở nhà, cơ quan kinh doanh khó khăn, lương sụt giảm tới 70%, chúng tôi còn 13 triệu đồng/tháng. Tiền nhà, điện nước hết 10 triệu, chúng tôi phải ăn dè hà tiện, 3 triệu đồng/tháng. Đau khổ nhất khi tháng trước, chồng tôi bị ngã từ trên cao xuống, gây chấn và chảy máu não phải cấp cứu. Nhà cạn tiền, tôi phải muối mặt gọi điện về quê vay mượn bố mẹ. Bố mẹ tôi làm ruộng không có. Họ lại tất tả đi vay họ hàng cho chúng tôi 50 triệu đồng tiền viện phí, thuốc men. Chúng tôi thấy xấu hổ vì luôn tự hào mình kiếm nhiều tiền nhất nhà mà giờ đây, không biết gì bố mẹ lại khiến họ mắc nợ vì mình”. Tình cảnh đó khiến anh Giang, chị Thúy nhận được bài học sâu sắc về tính tiết kiệm, vun vén. Chị học cách chi tiêu hợp lý, cắt giảm những xa xỉ: đi du lịch, mua sắm quần áo, ăn uống nhà hàng, tụ tập bạn bè... Với cuộc sống bình thường mới, vợ chồng chị sẽ cố gắng chi tiêu 60% tiền lương, còn tiết kiệm 40% phòng

ôm đau, có việc đột xuất, sinh con hoặc khi kinh tế khó khăn sẽ dùng tới...

Trong họa có phúc

Anh Nguyễn Cường (35 tuổi, Cầu Giấy, Hà Nội) mừng vui khi khoe sự tiến bộ của con. Bé Nguyễn Hiếu (10 tuổi) học lớp 5, sau đợt giãn cách, ý thức học tập, ăn uống được nâng lên. Trước đây, bé Hiếu ăn uống hay bỏ bữa vì chê thức ăn, hoặc “không có hứng ăn”. Bố mẹ đổ dành thể nào cũng chỉ gây gót vài miếng, khi bố mẹ quay đi là lên đồ thức ăn vào toilet. Khi được bố mẹ cho xem những hoàn cảnh trẻ em bị đói khát, bệnh tật vì không có bố mẹ, dịch bệnh hoành hành ở nhiều nơi trên thế giới. Hiếu thấy mình rất may mắn vì có bố mẹ chăm sóc đầy đủ. Hiếu hiểu thế nào là giá trị thức ăn, giá trị mồ hôi, nước mắt của bố mẹ. Hiếu không còn chê bôi thức ăn bố mẹ nấu, ăn hết khẩu phần của mình. Hiếu bắt đầu rung cảm những hoàn cảnh khó khăn. Cu cậu thì thầm bên tai bố mẹ: “Bố mẹ tiêu pha tiết kiệm, dành tiền ủng hộ những hoàn cảnh gia đình khó khăn, các bạn, các em bị đói khát, bệnh tật nhé”.

Nghe con nói, vợ chồng anh Cường rơi nước mắt vì xúc động. Con anh đã biết san sẻ yêu thương tới mọi người. Về ý thức học tập, giữ gìn vệ sinh cá nhân, bé Hiếu cũng thay đổi. Hiếu biết rửa tay đúng cách. Hiếu đeo khẩu trang chỗ đông người, đi ra đường. Học online trực tuyến, Hiếu biết cách làm thế nào để sử dụng điện an toàn, thao tác các ứng dụng máy tính, ngồi học nghiêm chỉnh, lắng

nghe cô giáo giảng bài. Bởi, bé Hiếu đã hiểu, mình rất hạnh phúc khi được nghe cô giáo giảng bài, gặp bạn bè trong những ngày giãn cách. Ở nhiều tỉnh, thành, vùng sâu, vùng xa, nhiều bạn nhỏ hoàn cảnh gia đình khó khăn, không thể có máy tính, kết nối mạng để học. Con chữ rơi rụng lúc nào không hay. Hiếu còn nghe trên truyền thông, đọc báo đang có chương trình ủng hộ “sóng và máy tính”. Hiếu sẽ đưa tiền mừng tuổi của mình cho bố mẹ để góp vào mua máy tính tặng các bạn học sinh khó khăn. Anh Cường chợt hiểu: “Trong họa có phúc. Trong khó khăn lại tìm được nhiều giá trị cuộc sống”.

Các nhà tâm lý cho hay, trước đây, cuộc sống quá vội vàng, chúng ta đã bỏ lỡ nhiều bài học, ý nghĩa đường đời. Những ngày sống chậm vừa qua, rất nhiều người đã biết trân quý cuộc sống mỗi ngày.

Theo thống kê của Chương trình khu định cư con người của Liên Hợp quốc, 1,2 tỷ người vô gia cư và những người sống trong các khu ổ chuột không có nhà vệ sinh, không có nước sạch và thiên nhiên đối khát. Vậy nếu bạn có thực phẩm để ăn, có quần áo để mặc, có một mái nhà để che đầu, để nghỉ qua đêm, dù đó là phòng trọ thuê... là bạn đã giàu có hơn ít nhất 1,2 tỷ người dân trên thế giới này.

Theo báo cáo của Chương trình Phát triển Liên Hợp quốc công bố tại Tokyo, số người nghèo và cận nghèo trên thế giới lên tới hơn 2,2 tỷ người, với mức thu nhập trên dưới 1,25 đô la Mỹ/ngày (tương đương với 27 nghìn đồng/ngày). Nếu bạn có tiền tiêu trong ví, có tiền gửi ngân hàng, có tiền bố thí cho người nghèo... Có phải bạn đang giàu có hơn 2,2 tỷ người?

Nếu sáng nay thức dậy bạn thấy khỏe hơn ngày hôm qua một chút thì bạn đã may mắn hơn ít nhất 1,2 triệu người không thể sống hết tuần này. Theo thống kê của Tổ chức Y tế thế giới, mỗi năm có khoảng 65 triệu - 100 triệu người chết. Mỗi giây qua đi, có ít nhất 2 người tạm biệt cõi đời. Vì thế hãy trân quý ngày hôm nay của bạn.

Nếu bạn bị tắc đường và kẹt xe, đừng thất vọng. Còn rất nhiều người trên thế giới này, đối với họ, lái xe là một ước mơ không thể thực hiện. Nếu bạn buồn vì một cuối tuần nữa lại sắp trôi qua. Hãy nghĩ đến những người phụ nữ ở môi trường làm việc khắc nghiệt, phải làm việc 12 tiếng một ngày, 7 ngày một tuần để nuôi con.

Và cuối cùng, nếu bạn đọc được thông điệp này thì bạn đã hạnh phúc hơn hai tỷ người trên thế giới này chẳng bao giờ được đọc bất cứ thứ gì cả. Vậy thì, hãy nâng niu những gì trong vòng tay bạn, bởi vì còn rất nhiều người trên thế giới này đang ước mơ được như bạn.

THÙY DƯƠNG

SẴN SÀNG VỚI CUỘC SỐNG “ BÌNH THƯỜNG MỚI ”

Tiểu thương Sài Gòn háo hức chờ ngày “khởi động lại”

● Bí thư Thành ủy TP HCM Nguyễn Văn Nên thị sát chợ Bình Điền.

● Một trong những chuyến xe đêm muộn chở hàng đến chợ Bình Điền.

● Tiểu thương mong chờ “bình thường mới”, được buôn bán lại.

Một số chợ đầu mối thiết lập lại trạm vận chuyển, nhiều tiểu thương bắt đầu mở quầy bán online trên các ứng dụng, Sài Gòn sau những ngày “tạm ngủ” đã bắt đầu “tỉnh dậy”, chuẩn bị cho cuộc sống bình thường trở lại.

Những chuyến xe đêm muộn

Đêm 7/9, tại chợ đầu mối Bình Điền, tiểu thương nơi đây chờ đón những chuyến xe tải mang hàng đến. Hàng trăm tấn thực phẩm đã được tập kết tại chợ. Những chuyến xe đêm muộn báo hiệu sự hồi sinh trở lại của chợ đầu mối Bình Điền - một trong những chợ đầu mối lớn nhất TP HCM, cung cấp thực phẩm cho cả khu vực sau hơn 2 tháng tạm đóng cửa.

Rạng sáng ngày 8/9, 9 tiểu thương tại chợ vẫn đang tất bật làm việc. Nhận hàng, kiểm hàng, chuẩn bị phân chia hàng hoá để đưa hàng đến các siêu thị, các cửa hàng bán lẻ khắp Sài Gòn. Nét tất bật, năng động và vui vẻ ánh lên đôi mắt những thương buôn. Dù giờ đây họ chỉ mới có 9 người nhưng dường như sức

sống của khu chợ thân quen đang trở lại, trong những công việc họ đã quen thuộc gần nửa đời.

Tất nhiên, lượng hàng mà các tiểu thương nhập về chưa “nhằm nhò” gì so với thời điểm trước dịch, nhưng đó cũng là một khởi đầu ổn cho ngày khởi động. Nếu như trước kia, mỗi tiểu thương chuyên phân phối thủy, hải sản nhập đến hàng chục tấn hàng cho mỗi đêm thì đêm đầu tiên mở cửa chợ này, mỗi người chỉ dám “xuống tay” nhận 1-3 tấn hàng. Họ sợ nhiều rủi ro liên quan đến việc giãn cách, hạn chế đi lại, mua sắm, các nhà hàng, quán ăn đóng cửa và người dân có xu thế “thắt lưng buộc bụng”.

Với ngành hàng rau củ, con số hàng nhập về lớn hơn do thời gian qua rau củ vẫn là mặt hàng buôn bán tốt kể cả trong dịch. Anh Võ Minh Thái - kinh doanh ngành rau cho biết, trong ngày đầu tiên chợ mở cửa trở lại, anh đã nhập 20 tấn hàng từ Đà Lạt và miền Tây Nam Bộ về TP HCM. Trong ngày đầu tiên, đã có 27 tấn hàng về chợ và giao hết đi các đầu mối.

Những ngày sau đó, nhiều chuyến xe vẫn tiếp tục đổ hàng về chợ đầu mối Bình Điền. Con số tiểu thương tăng dần lên 17,

rồi 20 tiểu thương tham gia kinh doanh. Lượng hàng về chợ cũng tăng dần lên trong niềm vui của các tiểu thương.

Trước kia, ở thời điểm bình thường mỗi ngày chợ có khoảng 10.000 người đến giao dịch, cao điểm có 20.000. Bình thường ở chợ có 2.000 thương lái, giờ đây con số đang được tính ở hàng chục. Tiểu thương kì vọng thời gian tới, nếu dịch được kiểm soát tốt, họ có thể quay lại 50% công suất so với trước đây.

Theo ông Phan Thanh Tân, Giám đốc chợ đầu mối Bình Điền, chợ sẽ là điểm tập kết, trung chuyển hàng từ các tỉnh về TP HCM để cung cấp cho người dân. Dự kiến chợ có khả năng cung ứng khoảng 210 tấn/đêm cho các hệ thống bán lẻ trên địa bàn TP HCM cũng như các chợ truyền thống được phép hoạt động. Thời gian hoạt động của điểm trung chuyển hàng hóa tại chợ là từ 16 giờ đến 8 giờ sáng ngày hôm sau.

Thông qua điểm trung chuyển này, nguồn hàng đến từ nhiều nơi như các tỉnh miền Đông, miền Tây, cao nguyên Đà Lạt... với khả năng cung ứng từ 100 - 150 tấn/đêm sẽ được đưa về đến các hệ thống bán lẻ trên địa bàn TP cũng như các chợ truyền thống

được phép hoạt động.

Theo kế hoạch, tại khu tập kết - trung chuyển, mỗi thương nhân tham gia được phép đăng ký 5 lao động. Tùy theo tình hình thực tế, thương nhân có thể đăng ký điều chỉnh tăng nhưng phải bảo đảm an toàn phòng chống dịch.

Mỗi tiểu thương vào chợ đều đã được tiêm từ 1 - 2 mũi vaccine, được cấp thẻ ra vào và lấy mẫu test 3 ngày/lần. Để bảo đảm an toàn, mỗi tiểu thương chỉ được bán cho 70 khách hàng, việc giao dịch đều qua điện thoại, internet, khi đến chợ chỉ việc nhận hàng, hạn chế tiếp xúc, trao đổi.

Chợ cũng chỉ thực hiện việc giao nhận hàng hóa, không tổ chức giao dịch, sơ chế, đóng gói, mua bán hàng hóa.

Chợ Bình Điền đã xây dựng phân luồng giao thông 1 chiều, với đường đi rộng 10m, bảo đảm đủ khoảng cách cho xe lên/xuống hàng, tránh tình trạng ùn tắc.

Trong thời gian hoạt động, chợ Bình Điền sẽ khử khuẩn toàn bộ chợ ít nhất 1 lần/tuần, khử khuẩn sau mỗi ngày tại các khu vực kinh doanh làm việc, cũng như bố trí máy sát khuẩn nhanh, khẩu trang y tế dự phòng, thùng rác lớn có nắp đậy tại mỗi ô, vừa tập kết hàng hóa.

Hiện tại, nền tảng thương mại điện tử để chợ đầu mối kết nối được với chợ truyền thống cũng đang được xây dựng, hướng đến việc đặt hàng, giao dịch từ xa và giao hàng từ chợ đầu mối đi các chợ khác.

Có thể thấy, với các phương án tổ chức chặt chẽ, theo nguyên tắc không an toàn thì không tổ chức, chợ Bình Điền đã bắt đầu đi vào hoạt động ổn định. Ngay cả khi ca F0 xuất hiện từ buổi đầu mở cửa trong số các tiểu thương thì đến nay tình hình vẫn được kiểm soát tốt, những chuyến xe tải đêm vẫn cấp tập đổ hàng về chợ mỗi ngày.

Những cửa hàng sáng đèn... trên mạng

Những ngày gần đây, nhiều người dân TP HCM hồ hởi vì những cửa hàng quen thuộc bắt đầu “sáng đèn” trở lại trên các ứng dụng. Một số món thông dụng, được ưa chuộng như trà sữa, bún bò, cơm tấm, bánh mì... được nhiều gian hàng mở bán trên các ứng dụng đặt thức ăn như Grab, Now, Shopee...

Chị Nguyễn Thảo Linh, 24 tuổi, ngụ đường Nguyễn Đình Chiểu, quận 3 chia sẻ: “Nghe app Now thông báo hoạt động gian hàng thức ăn online trở lại nên tôi vội truy cập vào và thấy gian hàng bán trà sữa, đồ ăn vặt quen thuộc mình hay đặt trước kia đã mở cửa. Đặt thử 3 món, tổng hoá đơn 130 ngàn, tiền ship lên đến 35 ngàn, tăng 15 ngàn so với trước kia, nhưng thấy chất lượng ổn và thời điểm này cửa hàng online mở cửa trở lại là thấy vui vì dường như nếp sống đã quay lại như trước”.

Trước đó, TP HCM đã ban

hành văn bản cho phép một số loại hình kinh doanh, trong đó có dịch vụ ăn, uống được hoạt động trở lại từ 6h - 18h hằng ngày theo hình thức bán hàng mang đi. Các cơ sở kinh doanh hoạt động theo phương thức “3 tại chỗ”, chỉ tổ chức kinh doanh thông qua đặt hàng trực tuyến; người giao hàng là các đơn vị cung ứng dịch vụ giao nhận hàng hóa có ứng dụng công nghệ phải đảm bảo các biện pháp an toàn phòng, chống dịch. Việc bán hàng hiện cũng được thực hiện trong phạm vi nội quận.

Sau thông báo, tiểu thương đã rục rịch chuẩn bị mở cửa buôn bán online. Nhanh chóng, trên các ứng dụng đặt mua thực phẩm, các cửa hàng đã “tái xuất” và ngày một mở cửa nhiều hơn. Anh Nguyễn Tấn Bình, chủ một cửa hàng bán bún bò mở cửa trên ứng dụng Grab cho biết, ngày đầu tiên, anh nấu một nồi nhỏ với khẩu phần cho 40 người. Sau khi đăng lên ứng dụng đồng thời đăng lên Facebook cá nhân, anh đã bán hết veo số bún trong vòng hai tiếng buổi sáng. “Tôi dự định bán tầm 50 tô cho những ngày đầu để an toàn, rồi sẽ tăng số lượng lên gấp đôi cho thời gian sau. Khách hàng ăn phản hồi ngon, nhưng một số người cũng phàn nàn là giá mỗi tô bún cao hơn trước kia, rồi phí ship cũng mắc mớ quá. Tôi có giải thích với họ vì giờ tình hình đi lại khó khăn, phải xin giấy phép, xét nghiệm thường xuyên, rồi nguyên liệu tăng nên giá thành và phí ship tăng là chuyện thường tình, họ cũng thông cảm”.

Tuy nhiên cái khó như thế nhưng nhiều tiểu thương vẫn chọn cách “vượt khó” để mở cửa, nhằm thích nghi lại với tình hình buôn bán, làm quen lại với khách hàng.

Bà Trần Thu Dung, chủ một quán phở gà trên đường Bạch Đằng chia sẻ, quán phở của bà là quán gia truyền, bình thường rất đông khách, chỉ mở cửa bán tại chỗ, hàng ngày bán vài trăm tô là thường nên không cần bán trên mạng. Tuy nhiên, chờ mãi vẫn chưa thấy dịch vụ bán thức ăn tại chỗ được mở cửa, bà đã bảo các con tìm cách đi đăng kí, mở cửa hàng trên mạng bán thử. “Tuy là trước kia đông khách nhưng thời điểm này nó khác rồi, mình cũng phải học cách thay đổi để thích nghi. Cứ buôn bán online trước, tà tà qua ngày, trong khi đó vẫn chờ đến ngày được mở cửa hàng sau, coi như sự chuẩn bị vậy”, bà Dung bày tỏ. **MAI NGỌC**

Hiện người kinh doanh cũng gặp một số khó khăn cản trở việc mở lại cửa hàng online như khó khăn trong việc xin giấy đi đường để tìm mua nguyên liệu đầu vào, giá thành nguyên liệu tăng cao, có thủ tục đặt biển. Rồi khó tìm shipper, giá ship cao... Điều này dẫn đến nhiều tiểu thương vẫn “án binh bất động” chưa mở cửa kinh doanh online trở lại.

SẴN SÀNG VỚI CUỘC SỐNG “ BÌNH THƯỜNG MỚI ”

Đừng hỏi “bao giờ cho đến tháng Mười”...

“Về thu xếp lại là” tên ca khúc nhạc sỹ họ Trịnh - bỗng thật đúng khi chúng ta sống chậm lại, trong mỗi căn nhà thời đại dịch. Không còn quá nhanh, quá vội cho những cuộc hẹn làm việc, hẹn bạn bè, những chuyến đi, cho những giá trị bên ngoài. Không còn bận tâm cho những được mất, khi cuộc sống bỗng quá đổi mong manh. Chúng ta sắp xếp lại cuộc sống, bình tĩnh và trực diện trong những “bình thường mới”, chung sống với Corona...

● Cuộc sống “bình thường mới” - không có nghĩa là đã hết Covid-19. (Ảnh minh họa)

Chung sống trong đại dịch

Tháng 9, năm học mới đã chính thức bắt đầu bằng một lễ khai giảng chưa từng có: Thầy cô hiệu trưởng phát biểu, đánh trống khai trường khi sân trường không bóng học sinh - thầy trò kết nối qua màn hình trực tuyến. Ở nhiều lễ khai trường trong ngày mừng 5/9, nhà trường dành thời gian để tưởng nhớ nạn nhân đã thiệt mạng vì Covid-19! Chúng ta đã thực sự sống chung với đại dịch, cũng giống như thời ông bà, cha mẹ chúng ta đã từng - mủi mủi đi học trong chiến tranh: vừa chiến đấu, học tập, vừa sản xuất. Ngày 14/9, Sở GD - ĐT TP HCM thông tin về tình hình đầu năm học mới, sau một mùa hè, đã có hơn 1.500 học sinh mồ côi cha mẹ vì Covid-19. Chỉ riêng con số này đã xót thương quá đổi.

Theo TS Nguyễn Quốc Toàn - Chủ tịch EQuest Group, trong lúc này, học online gần như là lựa chọn duy nhất với nhiều tỉnh, thành phố. Ở ba đợt bùng dịch trước, phần lớn chúng ta đều không tha thiết với việc học online và mong rằng, học online chỉ là giải pháp tạm thời trước khi dịch bệnh qua đi. Chúng ta đã chờ đến mùa hè, qua mùa đông, rồi mùa xuân đến và một mùa hè nữa chuẩn bị qua đi, vắc xin cũng đã có! Nhiều nước đã phủ vắc xin đến 80% dân số nhưng Covid-19 vẫn còn đây, không ngừng thách thức nhân loại bằng những biến chủng mới...

Chúng ta có thể chờ hết Covid-19 để cùng ăn một bữa cơm với bạn bè, nhưng bệnh nhân không thể chờ nó biến mất mới đi khám bệnh, người nông dân không thể chờ hết Covid-19 mới

trồng lúa, học sinh không thể chờ hết Covid-19 mới trở lại với việc học... Chúng ta phải học cách để thích nghi, để sinh tồn.

“Tôi hoàn toàn tin rằng một ngày nào đó Covid-19 sẽ biến mất và chúng ta sẽ sống sót qua thảm họa này, nhưng tôi cũng chấp nhận thực tế rằng nhân loại sẽ phải sống chung rất lâu với nó. Hãy chấp nhận Covid-19 như chấp nhận những thảm họa thiên nhiên vẫn đến với con người hàng năm. Thi thoảng chúng ta sẽ phải lockdown, rồi lại mở cửa, rồi lại lockdown. Nhưng chúng ta phải xoay xở được cách sống “bình thường mới” kể cả khi ấy.

Ngày xưa, để gặp đôi tác, tôi sẽ phải bay ra Hà Nội, bay đi nước ngoài cả tuần. Nhưng Covid-19 đã giúp tôi nhận ra những buổi họp meeting online cũng hiệu quả không kém. Tôi có thể tiết kiệm chi phí đi lại, tiết kiệm thời gian và kết nối với hàng ngàn người cùng một lúc mà không tốn kém. Bây giờ, chỉ cần một cái máy tính hoặc điện thoại có kết nối wifi, hàng nghìn nhân viên của chúng tôi có thể “gặp nhau”, nói chuyện với nhau ngay tại chính ngôi nhà của họ.

Thế hệ cha mẹ chúng ta đã sống với tinh thần như thế. Vì nếu như họ không tiếp tục sống, không vừa đánh giặc, vừa lao động, sáng tác nghệ thuật thì làm sao cả đất nước có thể đi qua mấy chục năm chiến tranh dài đằng đẵng? Họ chắc chắn hiểu hơn ai hết về khái niệm “bình thường mới” kiểu thời chiến. Vậy hãy nghĩ là chúng ta vẫn đang “thời chiến” (với Covid-19) và chúng ta nhất định phải sống cho ra sống, như cha mẹ chúng ta đã

từng: kiên cường chiến đấu, hăng say lao động và bình thân yêu thương”! - TS Nguyễn Quốc Toàn bày tỏ.

Thế giới bỗng bé lại trong căn bếp mỗi nhà

Có nhiều ý kiến cho rằng, đại dịch Covid-19 đã thay đổi vĩnh viễn xã hội loài người và sợ rằng chúng ta không thể quay lại như xưa. Tính đến thời điểm này, Covid đã cướp đi khoảng 5 triệu người trên toàn thế giới và con số sẽ còn tiếp tục tăng lên. Nó thay đổi cả cuộc ra đi cuối cùng của một con người trên thế gian này. Khi những bức ảnh về việc mai táng tập thể vội vã trong cơn đại dịch từ nhiều nước trên thế giới, đặc biệt hình ảnh những đồng lúa hòa thiêu người mất vì Covid từ Ấn Độ được truyền đi, thế giới đã rơi vào sự khủng hoảng tinh thần như chưa từng thấy.

Ở Việt Nam, những ngày qua, những nạn nhân ra đi vì Covid-19, cũng giống như các nước khác, là cuộc ra đi lặng lẽ, người thân không thể đưa tiễn, không thể ở bên phút cuối - dấu nghĩa tử

là nghĩa tận. Tất cả vô cùng đau lòng, nhưng không thể khác và chúng ta bắt đầu phải nghĩ về tương lai của con người rằng không còn như trước nữa. Covid-19 xuất hiện, nó đã bắt con người trở lại điểm xuất phát ở một nghĩa nào đó và phải làm lại. Không còn cách nào khác, chúng ta phải đối diện và chiến đấu lâu dài với Covid-19. Thay vì sợ hãi hay hoảng sợ, chúng ta sắp xếp lại và cuộc sống sẽ tiếp diễn...

Theo nhà thơ Bình Nguyên Trang, con người phải đoàn kết, xót thương nhau mới có thể tồn tại, đây là điều chúng ta học được từ đại dịch Covid-19. Chia sẻ vắc xin, chia sẻ thuốc điều trị, chia sẻ phương pháp, kinh nghiệm chữa trị, chia sẻ nhu yếu phẩm cần thiết và chia sẻ tinh thần, tình thương, động viên giúp đỡ nhau đang trở thành một trụ năng lượng chính để cả thế giới vận hành theo. Một người dường như tốt hơn trước đó, nhờ tinh thần sẵn sàng cho đi, sẵn sàng nắm lấy bàn tay người khó khăn, yếu thế, kém may mắn hơn mình.

Và khi chúng ta dừng lại

những cuộc tìm kiếm bên ngoài, chúng ta cũng ngừng so sánh. Nhà cửa, xe cộ, tiền bạc, quần áo hàng hiệu, những vật chất mà ta hằng bám chặt... trong những ngày dịch bệnh phải ở nhà bỗng trở nên thừa thãi, thậm chí chẳng còn nhiều ý nghĩa như chúng ta tin trước đó. Nó là những vật “ngoài thân”, chẳng thể giúp cho chúng ta khỏe mạnh hay an toàn hơn trước phán quyết của sinh vật nhỏ bé Corona virus. Cũng như những ngày tháng sống vội, chúng ta đã mỗi ngày đi xa khỏi con người của chính mình. Xa yêu thương, xa những bé mọn ăm lòng...

Làm việc ở nhà, chị Vĩnh Hà (Hà Nội) chia sẻ: “Thế giới là căn bếp, nơi tôi làm bánh và nấu nướng. Là khu vườn trồng trong hộp xốp có tía tô, bạc hà, cây sả, lá gừng. Thế giới là căn phòng của con, nơi lúc nào mở cửa cũng thấy con ngồi trước máy, trang sách mở chỉ chút chữ.

Thế giới là phòng bố, mẹ, nơi có mùi ngai cứu khô đốt trong cái lò nhỏ. Thế giới là những ô nhỏ khác nhau trên máy tính. Bạn bè, đồng nghiệp chia sẻ cảm xúc bằng icon. Xa lắc như cách vài vòng trái đất. Thế giới là con đường sau nhà vắng hoe. Lâu lắm mới nghe tiếng lá rơi rất khẽ.

Chúng tôi bỗng trở nên nhàn rỗi hơn khi không phải hít khói, bụi tắc đường, ngược xuôi với bao cuộc hẹn. Không nhiều kỳ vọng và thất vọng, tức giận, bức xúc, lo âu. Chúng tôi dè dặt hơn những khoản chi tiêu và lạ thay dè dặt hơn nhiều mong muốn.

Tôi cũng như bao người, lược bỏ những điều không cần thiết, những thứ không phải của mình, những gì không thể đổi thay. Trước kia nhiều khi tôi nhìn thấy bão trong tách trà im lặng. Còn bây giờ, tôi chỉ thấy một điều duy nhất: Nhà là nơi nung nấu cuối cùng”...

Dường như mỗi chúng ta, bằng một cách nào đó, trong sự “thu xếp lại” đều trở về với bản ngã của mình, tìm niềm vui trong những bình yên, trong tình thân, những say mê đã từng quên lãng. Chúng ta không còn quá phụ thuộc vào những món đồ mới, những chuyến đi... Chúng ta có những khoảng thời gian tĩnh lặng, để luôn bước về phía trước, trong những thích nghi mới. Mà không cần chờ đợi “bao giờ cho đến tháng Mười”, hay đợi khi nào dịch bệnh qua đi mới bắt tay làm lại... **MIỀN THẢO**

“ Xu hướng tự nấu ăn, tự làm việc nhà sẽ gia tăng

Tại Diễn đàn online, bà Trần Uyên Phương - Phó Tổng Giám đốc Tân Hiệp Phát chia sẻ quan điểm về tương lai của thế giới và Việt Nam.

Theo bà Uyên Phương, với xu hướng tiêu dùng và lựa chọn nhân hàng, tương lai người tiêu dùng có xu hướng sản phẩm/nhãn hiệu có đạo đức, chăm sóc sức khỏe và hỗ trợ tốt nhất cho cộng đồng. Cùng với đó, người tiêu dùng đang tìm kiếm ý nghĩa trong mục đích thương hiệu, vượt ra ngoài các thuộc tính chức năng và hướng đến đạo đức. Do ảnh hưởng của dịch, người tiêu dùng cần sản phẩm thiết yếu với giá thành thấp. Cùng với đó, xu hướng tự nấu ăn, tự làm việc nhà sẽ gia tăng và việc ăn chay sẽ trở nên thiết thực hơn chỉ là tư tưởng tôn giáo. Cuối cùng là kinh doanh bán hàng là sân chơi của những nhãn hàng lớn, các nhà sản xuất hàng loạt với quy mô lớn và kinh doanh online/trực tuyến đang phát triển mạnh.

Về vấn đề sáng tạo để thích nghi với người tiêu dùng và môi trường kinh doanh trong bối cảnh Covid, thời gian tới, doanh nghiệp của bà không những sản phẩm không tăng giá mà duy trì khuyến mãi để hệ thống phân phối có thể hỗ trợ sản phẩm đến cho người dân và đảm bảo mức lợi nhuận của họ. “Chúng tôi cũng nỗ lực để không bị cung ứ hơn cầu dẫn đến lạm phát về giá của sản phẩm và nỗ lực tối đa cải tiến quy trình để duy trì cơ chế kiểm soát nhưng vẫn nỗ lực thanh toán đúng hạn cho nhà cung ứng” - bà Uyên Phương cho biết.

● Cây đa di sản, cổng chùa, hồ bán nguyệt mang đậm kiến trúc Bắc bộ.

Chuyện sẻ chia ở ngôi chùa có chiều dài lịch sử hiếm có

Từ phố thị ồn ào, bước chân vào đây, bạn sẽ gặp một không gian mát rượi với hồ bán nguyệt, vườn cây râm mát và cây đa, cây thị hơn ngàn tuổi. Đó là chùa Khai Nguyên và đình Quán La Xã (Xuân La, Tây Hồ) có chiều dài lịch sử đặc biệt và hiếm thấy ở Việt Nam. Tại đây còn lưu giữ được 18 đạo sắc phong, 11 bia đá cổ ghi chép việc tu sửa, tôn tạo đình, chùa...

● Nhà chùa chuẩn bị rau, củ và những chuyến xe ấm lòng mùa dịch.

Quán Khai Nguyên trên gò Thất Diệu

Phường Xuân La thành lập năm 1995 từ một xã ở ngoại thành Hà Nội, trong có làng Quán La Xã, tên cổ là đồng Đà La, một vùng đất có nhiều gò cao ở phía tây hồ Tây. Cho đến thế kỷ 10, từng có sông Thiên Phù chảy qua bên Lâm Ấp ở Đà La, phía bắc thông ra sông Hồng ở bên Nhật Tân, phía nam nối với sông Tô Lịch ở vùng Bưởi. Dân Đà La thời đó đông đúc, có nghề trồng lúa, đánh cá và buôn bán. Đầu thế kỷ 11, sông Thiên Phù bị lấp hoàn toàn, đồng Đà La mới mất vị thế giao thông quan trọng.

Vào đời Vua Đường Minh Hoàng, niên hiệu Khai Nguyên, thứ sử Quảng Châu là Lư Hoán sang giữ Giao Châu, đóng quân lập phủ ở Đà La, đổi tên đồng thành thôn An Viễn. Đạo Giáo thời đó đang phát triển, Lư Hoán cho dựng quán Khai Nguyên trên gò Thất Diệu để thờ thần Huyền Thiên Trấn Vũ. Về sau thôn An Viễn lại đổi theo tên quán thành thôn Khai Nguyên, dân quen gọi nôm na là làng Quán La. Trên gò nay vẫn còn cây thị hơn nghìn tuổi, được gắn biển “Cây di sản Việt Nam”.

Quán Khai Nguyên suốt mấy trăm năm từng có nhiều đạo sĩ tới tu luyện trước khi đạo Giáo suy thoái. Thời Lý, các vị vua đóng đô ở Liễu Giai gần đó nên thường đến thăm. Vào đời Vua Trần Dụ Tông (1341-1369), nhà sư Văn Thao cho

trùng tu quán rồi đổi thành chùa, đặt tên là An Dưỡng tự. Về sau, sư bỏ đi nơi khác, chùa bị hoang phế, dân chuyển làm miếu thờ Sơn thần, nay vẫn còn dấu tích ở trước cổng đình Quán La.

Đến cuối thế kỷ 17, dưới thời Lê Trung Hưng, chùa mới được dựng lại trên một khoảnh đất bằng phẳng cạnh đình Quán La gần gò Thất Diệu và đổi tên là Khai Nguyên tự. Ngày nay, ở bên phải lối vào cổng phụ của ngôi chùa ở phía đông có một gốc đa cổ thụ cũng được gắn biển “Cây di sản Việt Nam”. Qua cổng này là một ngõ dài đi chệch vào sân chùa trước, xuyên qua khu vườn nhiều cây cối.

Theo sách Việt điện u linh của Lý Tế Xuyên thì chùa được xây dựng vào đời Đường, niên hiệu Khai Nguyên (715). Đến năm Thiên Long đời Trần, thiền sư Văn Thao cho trùng tu quán, rồi dựng lại thành chùa thờ Phật, đặt tên là An Dưỡng tự. Sau đó, nhà sư đã đi đến nơi khác tu hành nên chùa trở nên hoang phế. Đến thời Lê, chùa mới được dựng lại với kiến trúc chùa như hiện nay.

Chùa Khai Nguyên đa dạng với phong cảnh thiên nhiên tuyệt đẹp và khuôn viên chùa hài hòa với các cầu sắt bắc ngang, hồ bán nguyệt, kê đá, các khu vườn tự nhiên, gần gũi và rất truyền thống. Hiện khu chùa chính được xây hiện đại, trang trí đơn giản ít cửa

vồng. Toà Tam bảo nhìn về hướng nam ra sân gạch lớn. Tiền đường 7 gian và hậu điện sâu 3 gian, rộng rãi, cao ráo, lại có cửa ngách tạo sáng. Hai bên là hai dãy hành lang dài nối xuống nhà hậu.

Cổng phụ của chùa ở phía nam đi thẳng vào sân trước khu chùa chính, ở bên trái và phía sau là khu nhà Tổ, nhà Mẫu và nhà Tăng. Khu này có một sân gạch khác nhìn ra hồ bán nguyệt đắp kê đá, có cầu sắt bắc ngang, ở giữa cầu dựng tượng Quán thế âm Bồ tát bằng cẩm thạch trắng. Phía tây - bắc chùa là khu phụ và một vườn cây nữa, diện tích khá rộng.

Trong chùa có quả chuông khắc tên “Khai Nguyên tự chung”, được đúc vào tháng Chạp năm đầu niên hiệu Thiệu Trị (khoảng đầu năm 1842), sau khi quả chuông đúc năm Nhâm Thân niên hiệu Chính Hòa (1692) bị thất lạc. Chùa Khai Nguyên hiện lưu giữ một cuốn sách gỗ (mộc thư) có ba chữ “Khai Nguyên tự”. Chùa còn có tám bia niên hiệu Thái Đức thứ 11 triều Tây Sơn (1778) nói về quá trình tu bổ chùa.

Bên dưới các pho tượng Phật tam thể, ở tầng thứ 5 giữa chính điện có bảy tượng Quán thế âm thiên thủ thiên nhãn ngồi phía sau các tượng Cửu Long và Tuyết Sơn đầu quấn khăn, lưng khoác vải. Điều đặc biệt là ở hai đầu hồi tiền đường còn có nhiều bức tượng nằm trong các động đá nhỏ. Ngoài các tượng khác thường thấy trong chùa như tượng Đức Ông, Thánh hiền, Hộ pháp, Thập điện Diêm vương và bộ tượng Mẫu, lại có một pho nữa được cho là tạc Vua Đường Minh Hoàng.

Nằm cách chùa Khai Nguyên khoảng vài mét, Đình Quán La xã tọa lạc trên một gò đất cao giữa làng Quán La. Đình gồm có 3 gian thờ dọc, hai gian Tiền tế và một gian Hậu cung. Tổng thể khu này có 18 sắc phong của 18 đời vua.

Có thể nói, chùa Khai Nguyên cùng đình Quán La có một bề dày lịch sử kéo dài hàng thiên niên kỷ trong một vùng cổ đậm đặc những di tích của các làng cổ ven đô: chùa

Thiên Niên, chùa Võng Thị, chùa Vạn Niên, chùa Úc Niên... nhiều giá trị về cổ sử, về lịch sử cách mạng kháng chiến và hiện đại, có giá trị cao về kiến trúc nghệ thuật trong dòng chảy của lịch sử. Di tích đình và chùa Quán La Xã được xếp vào loại di tích lịch sử kiến trúc nghệ thuật và thắng cảnh vào đầu năm 1992.

Và sư thầy hỗ trợ người lao động, sinh viên mùa dịch

Từ vài tháng nay, sư thầy Thích Đạo Lạc, trụ trì chùa Khai Nguyên, cứ cách ngày lại chuẩn bị những chuyến xe rau tươi ngon, hàng trăm chiếc bánh chưng do nhà chùa gói mang đi chia cho các khu trọ quanh chùa. Cùng với đó là gạo, mì, mắm muối cho công nhân xây dựng, sinh viên... và những suất ăn nóng hổi tới các chốt chống dịch.

Thầy Lạc cho biết, những ngày qua, với tinh thần “không để ai bị bỏ lại phía sau”, các cấp ủy Đảng, chính quyền, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam quận, phường và nhiều tổ chức, cá nhân trên địa bàn quận Tây Hồ đã triển khai nhiều đợt hỗ trợ lương thực, thực phẩm thiết yếu cho người dân có hoàn cảnh khó khăn, đặc biệt là người lao động tự do mất việc còn mắc kẹt trên địa bàn. Đồng cảm, chia sẻ với nỗi vất vả của không ít người lao động bị ảnh hưởng bởi dịch Covid-19 khi phải tạm nghỉ việc, không có thu nhập, tại phường Xuân La, các chủ nhà trọ đều đồng lòng quan tâm, ủng hộ, cùng chia sẻ với các lao động tạm trú đang phải ở lại.

Được biết, trên địa bàn phường có gần 900 người thuê trọ là sinh viên, lao động thời vụ từ các địa phương đã mấy tháng nay cầm cự không có việc làm. Họ là thợ xây, sinh viên, lái xe grap, shipper và rất đông lao động chờ việc làm bánh trung thu tại Xuân Đình. Tuy nhiên, năm nay dịch bệnh bùng phát nên họ không có việc làm, cũng không thể về quê do giãn cách. Bởi vậy, từ đầu mùa dịch, nhà chùa đã thường xuyên nấu cơm đi phát cho từng khu nhà trọ, phát mì, rau củ, lương thực, thực phẩm thiết yếu. Ngoài đi phát hàng ngày, những ai cần và thiếu có thể

lên chùa xin thầy gạo, dầu, mì tôm bất cứ lúc nào... Thậm chí, ai cần gọi điện xin, thầy Lạc còn mang đến tận khu trọ cho các hoàn cảnh khó khăn trong phường...

Thầy Lạc cho biết, rau củ thầy nhờ người ở quê chuyển về, nếu gom được nhiều thì thầy chia vào mỗi chiều trước giờ nấu cơm. Nếu không kịp thì cứ hai ngày thầy đi chia một chuyến. Bánh chưng mỗi ngày thầy gói khoảng 50kg gạo, được 120 chiếc. Thầy kéo xe đi đến các ngõ xóm trọ, ai cần ăn rau, củ gì thì tự giác xin vừa đủ, còn lại để dành cho người sau... Bởi đặc trưng của xóm trọ là không có tủ lạnh, nên họ chỉ xin vừa đủ bữa tối. Nếu hôm nào không gói bánh chưng thầy sẽ thay bằng mì tôm và gạo, muối... Thầy nói, do giãn cách nên thầy cũng không đi xa và cũng mỗi ngày giúp hơn 100 người là vừa sức nhà chùa thời điểm này.

Tại các khu trọ, mọi người gọi nhau ra đợi đến lượt mình khá nhẹ nhàng, ấm áp như hàng xóm chia sẻ cùng nhau khi khó khăn. Hùng, một lái xe grap cho biết, ba tháng nay em cầm cự không có việc làm. Thực hiện giãn cách xã hội trên địa bàn thành phố, em buộc phải tạm dừng hoạt động công việc chạy ship, lái xe. Vợ con em ở quê Phú Thọ, nhưng vì giãn cách nên em cũng không về được.

Một sinh viên khác thì chia sẻ, không có thu nhập, dịch bệnh bố mẹ em cũng không làm ra tiền nên không chu cấp được. Vấn đề lương thực, thực phẩm cũng hạn chế, em ăn mì tôm qua ngày, chờ hết dịch để đi làm thêm trở lại...

Thùy Linh (24 tuổi) cho biết: “Em quê ở Lai Châu, em mới xin được dạy trẻ tự kỷ hơn một năm nay thì nghỉ dịch suốt. Em đi làm lĩnh lương theo tháng (5 triệu/tháng) chứ cũng không có chế độ gì khác. Không đi làm thì không có lương nên rất khó khăn. Cũng may tháng này em được miễn tiền trọ, chi tiêu tiết kiệm tối đa, cùng với sự giúp đỡ của mọi người nên cũng tạm ổn, chứ nhiều bạn sinh viên, thợ xây thời vụ thì khó khăn lắm. Những chia sẻ từ nhà chùa thế này thật ấm lòng và cảm động với cư dân xóm trọ như bọn em...”

Thầy Thích Đạo Lạc cho biết, thầy về chùa từ năm 1992, khi đó thầy mới 17 tuổi nên gần bó với bà con Xuân La như người làng mình. Năm 2007, cùng với bà con và chính quyền, chùa Khai Nguyên từ ngôi chùa làng nhỏ bé đã được phục dựng lại như hôm nay...

PHƯƠNG UYÊN

1. Vừa đến đầu làng, tôi gặp lão Khò. loạng choạng đi tới, liệng bên này, lái bên kia. Mấy đứa trẻ ném vài cục đất nhỏ vào lão rồi hò nhau chạy biến. Chân lão vừa dẻo, mềm, xoắn lại. Mặt lão đỏ như mặt gà trống. Thoạt nhìn là biết lão vừa uống rượu.

- Chú mày có tiền lẻ cho tao xin ít mua rượu.

Mỗi ngôi làng, dù hiền từ đến mấy cũng có một vài gương mặt hoặc dị hợm hoặc âm ương. Cơ quan nào cũng có kẻ khề khà ăn không ngồi rồi nhưng ư chém gió. Làng tôi có lão Khò và lão Sứa. Hai kẻ đều chìm đời mình vào rượu, khi nhắc lên được tấm thân tàn tạ, eo lá, ướp đậm mùi hôi thối.

- Em làm gì có tiền!

- Nhà báo không có tiền thì có gì?!

Lão gắt trước sự thoái lui của tôi. Miệng phả mùi chua khăm khăm. Lão Khò nắm cánh tay tôi nài van. Thôi cho đi mà. Mắt lão vừa nhắm nghiền, vừa như bị thụt sâu vào trong, càng làm gò má lão Khò nhô ra, như hòn đá nhẵn được bọc trong làn vải mỏng. Hai khỏe miệng hợp lại để râu ria xôm xoàm được thể hiện hết mình. Một khuôn mặt lưỡi cày, khổ thôi. Người làng đúc rút thế. Tôi thấy chẳng oan.

- Em không có thật mà.

Tưởng mắt kém, hóa ra tinh gớm. Lão truy:

- Túi quần có ví cặng thế kia... Tiếc anh đồng lẻ à Hào?

Tôi khiến cưỡng rút ví. Lão giật mấy tờ tiền lẻ rất nhanh, vo gọn rồi hể hả dứt túi. Lão đi. Tấm áo màu cháo lòng không thể bản hơn, toi tả rách, lất phất bay. Đường nắng. Màu vàng của rom vàng mấy hộ phơi hong cang khiến đường làng trở nên vàng. Số tiền đó đủ để gã xách hai chai rượu trắng nút lá chuối, đưa mình vào hai bữa say khướt. Cảm ơn nhá. Đường làng cũng liêu xiêu vì lão. Đường làng đã liêu xiêu vì bước chân lão Khò và lão Sứa từ mấy chục năm qua. Từ khi tôi mới choai choai ở làng đã thấy hai lão như vậy. Làng trầm lắng thì thoảng được xới lên bởi hai lão thường xuyên say sưa quậy. Lần nào cũng tung bùng trẻ em vây xung quanh. Hai lão thường cung cấp những vở kịch ngắn, là diễn viên để đám trẻ con giải trí. Mấy đứa trẻ hư còn tè bậy lên người khi hai lão uống say, ngủ quên bên đồng rom hoặc lề đường rồi cười khanh khách.

Trước đây, làng có “bộ ba hoàn hảo” luôn khuấy đảo đám con nít và làm nên những trận cười bể bụng khắp xóm trên, xóm dưới, gồm Khò, Sứa và Soạn. Soạn là em trai Sứa. Còn lão Khò là anh họ xa của tôi cũng là anh em, họ hàng của nhiều người làng. Lão Soạn đã chết vì ngồi sân giữa trưa nắng uống rượu với khế chua tôi sống cách đây vài năm. Gọi là lão nhưng Soạn còn kém tuổi tôi. Do lão bêu nắng, đen đúa nên già trước tuổi. Sứa khác. Lão tuy hăm hăm nhưng béo trắng, bụng to bự, cánh tay bệ bệ, đi đâu cũng vùng vùng như làm xiếc. Lão Sứa đứng cạnh lão Khò sẽ tạo được số 10 cân xứng.

2. Trăng lên sớm trùm lên không gian. Bao cây lá lấp lánh ánh vàng. Trời mát. Tôi đang ngồi thưởng trăng thì lão Khò đến. Tưởng cho tiền, lão sẽ mua rượu để tiếp tục chìm mình trong sự ngiệt ngã của trận say. Nhưng không, lão bảo muốn nói chuyện. Giọng điệu nghiêm túc trịnh trọng, có cái gì đó chất ngất chân thành, nước bọt lóe xóc bắn. Lão như biến thành con người khác.

- Tôi biết, chú là nhà văn, nhà báo. Chú hãy viết truyện về tôi đi. Làng chẳng ai dây dưa với tôi bởi họ chỉ nhìn thấy tôi là một thằng say. Chú khác họ bởi chú có học. Làng này đều trông vào chữ nghĩa của chú. Nhiều người cầu cạnh chú giúp họ. Anh chẳng là cái thá gì và đang khổ sở sống ở xó làng, làm trò cười cho thiên hạ. Nhưng chú hãy nhìn vào mặt tích cực của anh, Hào nhá.

Bất ngờ. Xúc động. Tai tôi hơi ù và đầu hơi choáng. Có ánh đèn soi cho lòng tôi, nói được như thế là Khò đã... tỉnh. Suốt những năm tháng qua, lão đã ngụy trang mình bằng kẻ rồ dại nửa tâm thần nửa dị hợm. Có thể lão dùng rượu để che giấu điều gì đó.

- Muốn em viết đẹp về anh hay viết xấu? Em chỉ bóc được sự trần trụi của đời sống thôi, không tô vẽ.

- Chú muốn viết thế nào cũng được - mặt lão xương xẩu giãn ra nên có vẻ đầy đặn tí chút, người rung lên - chỉ cần làm cho người làng không nghĩ anh quá bê tha, xấu xí. Thật ra anh có nổi khờ riêng không thể nói.

- Vậy anh nói với em được không?

- Đã bảo không thể nói mà lị. Sau này tính sau.

3. Lão Khò không vợ, ở với mẹ già, thi thoảng ăn nhờ anh em, họ hàng. Có tiền thì uống rượu, không có thì đi xin bằng những lời nài van nhẽ nhại xúc động. Lão không trộm cắp nên người làng vẫn cho. Làng bên cạnh cũng cho. Lúc tỉnh rượu lão đi làm vài việc vặt cho anh em. Làng xóm có việc tay chân gọi, lão chẳng nề hà. Sau bữa cơm trưa, chiều làm nốt nửa công

lão chỉ xin thêm chai rượu, vài cân gạo. Với người lớn, lão vô hại. Lão chỉ bết nhè khi uống quá nhiều. Lúc ấy khuôn mặt lão trở nên khá độc ác.

Thời trai trẻ lão Khò khá đẹp trai, cao ráo. Một lần, trong khi đi câu cá chuối ở ao làng bên, vô tình gặp mục Đoảng là lơ lửng dưới cầu ao. Trưa vắng và nắng đồng đánh. Mục tắm tiên. Năm đó mục mới gần bốn mươi. Gọi là mục vì Đoảng nổi tiếng đi thóa trác táng. Mục đã dụ dỗ rất nhiều người. Lần này, thịt da và cặp vú trắng của mục khiến gã trai vâm vấp như Khò mê man. Mục dụ Khò lấy hộ áo quần vắt trên cây khế. Khò thật thà làm theo chẳng chút nghi ngờ. Lúc Khò đưa áo quần cho thì mục giật mạnh cho Khò ngã vào mình, rồi hét lên. Anh trai và hai người hàng xóm cầm gậy xông ra, quật lấy quật để. Khò ngất tại chỗ. Khò bị vu sàm sỡ mục Đoảng, bị trói lại. Anh em, họ hàng nhà Khò phải cầm tiền đến đền bù, Khò mới được thả, cho về.

Chả biết có phải gây đánh vào chỗ hiểm hay không mà từ đó Khò hơi ngần ngại, rơi tuột đầu mất cái tinh anh khỏe khoắn của một thanh niên. Nhưng tiếng xấu đi rình xem trộm đàn bà tắm lớn nhanh như cái cây rất nhiều quả và hạt, quả và hạt lại phát tán, nảy ra nhiều cây khác, tạo thành miền tăm tối vây quanh đời Khò, khiến Khò chẳng ngóc đầu lên được. Khò thành tâm điểm của bàn tán, thành đầu câu chuyện, thành chủ đề tăng độ hưng phấn cho mỗi lần uống rượu của các đám hiếu, hỷ. Khò thành bóng ma của gái làng. Có ông nọ, bà kia mỗi khi con gái hư, rửa: “Sau này loại mày chỉ lấy

thằng Khò”. Lâu dần, Khò bị đẩy vào vòng cô độc, gán cho rất nhiều cái xấu, dị hợm.

Lão có bí mật mà rất lâu sau tôi mới biết. Một bí mật động trời mà chỉ lão và vài người đàn bà trong khu vực biết. Lão giả vờ hăm. Lão đã làm tốt như một diễn viên. Diễn đạt đến nỗi lão cũng thấy mình hăm thật. Rượu là chất xúc tác và có sức mạnh ngụy trang. Rượu dẫn lối cho lão vào đường hăm, tình trạng hăm. Lão đã hiến thanh xuân và sinh lực mình cho ba người đàn bà. Một người không chồng và hai người có chồng mà anh chồng yếu sinh lý, không thể có con. Ba người đều nghĩ lão chỉ ngủ với mỗi mình. Họ dâng mình cho Khò. Một lần rồi hai lần. Lão Khò chẳng bao giờ rí tai với ai. Từng ngày, lão thường thức niềm vui chứng kiến những đứa con khôn lớn. Nhưng có lúc rượu đã đánh gục, làm lão mất lý trí. Đôi khi lão quên mất mình đang diễn vai cuộc đời. Lão buông thả, chẳng mấy chốc thành dật dẹo.

4. Đó là tóm tắt truyện ngắn tôi viết về Khò, theo đề nghị của lão. Tôi hoang mang không biết cho diễn biến câu chuyện tiếp theo ra sao. Lão có phải là một đại diện những nhân vật cùng khổ ở làng, một nạn nhân của sự cường bức nào đó, hay một dạng người bị đẩy văng ra ngoài cuộc sống, để đến mức mất chứng tâm thần?

Miên man trong dòng suy nghĩ, mông lung nghĩ, tôi đã gặp lão.

- Chú em có đủ dũng cảm lật ngược tình thế không, hay chấp nhận cho anh là một nhân vật dớ dẩn, bản thiêu?

- Em đã viết về hàng chục nhân vật,

anh cũng l... biến đổi cá... hướng khác... của anh n... thuật, rất... có nhiều c... hiến dâng... hoàng bả... Nhưng an... như một ô... rằng anh... yêu thương... khai sinh c... Anh thay... hạnh phúc...

- Hào c... rộng, hiểu... vào thôi. A... làng, nhưn... có đức tin... của anh. A... đứa con c... không chồ...

- Được... mà. Một n... đón họ về... Anh là ng... Anh đã có... anh. (Tôi b... anh có nướ... đón họ về... họ thì có n... như vợ c... giờ là quá... không có... sẽ mất đi... phận, chẳ... này anh c... phải chịu... nhiệm với...

là một trong số đó. Em có thể
âu chuyện để cuộc đời anh rẽ
íc. Ví dụ, với con người thật
hư hiện tại, tức là rất luộm
nhem nhuốc, nhưng anh vẫn
đàn bà thích, yêu, thậm chí
g cho anh một cách đàng
ng tình yêu chân thành.
h có cái kiêu, bất cần. Anh
ng hoàng. Một hướng khác,
m được một người phụ nữ
g thật, anh có con và được
chứ không phải ngoài giá thú.
đổi bản thân và được hưởng
trọn vẹn.

oi, chú em đi khắp nơi, học
u nhiều. Anh chỉ đóng góp
nh nghèo khó, là gã khờ của
g anh vẫn là người, anh vẫn
vào đạo, tin vào ngày mai
nh có nên nhận một trong ba
của anh. Với người đàn bà
ng chẳng hạn?

c chứ. Đó là quyền của anh
gày đẹp trời nào đó, anh đến
chăm sóc, nuôi dưỡng. Phải.
ười có đạo. Anh tin Chúa.
ổ đức tin thì Người sẽ giúp
đồng rừng mình). Chỉ có điều
ôi nổi vợ con không thôi. Khi
, chấp nhận sống chung với
ghĩa anh đã coi hai người họ

n. Có vợ con ở tuổi anh bây
muộn rồi, nhưng không thể
Mẹ anh đã già rồi và bà cụ
Còn anh em kiến giả nhất
ng lo cho anh mãi được. Lúc
ừ như đứa trẻ lớn tuổi. Anh
trách nhiệm về mình, trách
đời. Em sẽ cho anh là nhân

Truyện ngắn của: HẢI MIÊN

vật có trách nhiệm.

- Đúng đấy Hào ạ. Anh đã gần sáu
mươi rồi. Anh có con nhưng không dám
nhận. Chú hãy cho anh là nhân vật kiên
cường, dám vượt qua dư luận, định kiến
cùng những ràng buộc vừa lỏng vừa chặt
ở vùng quê này. Anh chả cần sĩ diện nữa.
Anh cần sống cuộc đời mình như bao
người bình thường khác, càng chẳng
muốn mãi đóng vai một kẻ khờ ngốc để
đi chui rúc vào những thân phận tăm tối
khác, những người đàn bà lợi dụng anh.
Lúc nào anh cũng phải đóng khung trong
định mệnh cô độc.

- Anh chia sẻ đúng, Khò ạ. Anh là nổi
nhức nhối của em khi vừa là nhân vật
trong truyện, vừa là họ hàng xa. Hiện nay
trong ý nghĩ của mọi người ở đời thực,
anh chỉ là kẻ gây cười, người cần được
rủ lòng thương. Thế này đi, em sẽ sửa lại,
để anh là một ông hoàng sống trong
nhung lụa, được đàn bà, phụ nữ tôn thờ.
Anh không phải vất vả, lúc nào cũng
chìm trong rượu nữa, mà là một trụ cột
gia đình có hạnh phúc và tình yêu. Cũng
không phải chỉ một con nữa, mà là con
đàn cháu đông. Ở làng, tuổi anh là các
ông bà ý có nhiều cháu lắm rồi.

- Nhưng thực tế lại khác em nhỉ?
Chúa có giúp anh thay đổi số phận,
thay đổi cuộc đời?

Tôi tỉnh dậy lúc gà eo óc gáy sáng.
Mồ hôi đầm đìa, người hầm hập nóng.
Phía bên kia có tiếng lợn kêu thét rờn
rợn thống thiết vì chọc tiết. Gia đình đó
hôm nay có đám hỷ. Nhiều cái chết
phục vụ cho một đám hỷ. Nhiều tiếng
kêu thét phục vụ cho một đám hỷ. Tôi
về làng có vài việc, trong đó có việc dự
đám hỷ. Tôi không dám ngủ tiếp mà
trở dậy pha ấm trà. Tôi nghĩ đến Khò.
Lọt vào tai tôi vẫn là tiếng gà eo óc.

5. Hoa hồng đang nở đầy góc vườn
của tôi. Đứa cháu chủ nhà sang xin hoa
sớm để cắm bình đặt lên bàn đám hỷ.
Nó nói đi đường gặp lão Khò đã túy
lúy ngật ngưỡng say. Lão say từ đêm,
hay chưa bánh mắt đã uống? Tôi bảo
cô bé muốn lấy bao nhiêu hoa cũng
được. Không nhanh nó tàn. Đời hoa,
phận hoa ngắn lắm.

Tôi bật cười trước câu nói của
mình, lòng dềnh lên cảm xúc về Khò.
Ai chẳng có số phận của riêng mình.
Khò chưa phải người khổ nhất làng
nhưng lão cũng là một thân phận mà
ngồi bút tôi không thể né tránh. Khò
còn biết mình đang diễn, che mắt thiên
hạ. Lão Sừ, Soạn kia nữa, có bao giờ
các lão nghĩ bản thân là những thực thể
mà thiếu các lão, làng mất một nửa
phần hồn?

Đứa cháu hái hoa chưa kịp đi thì
Khò ngất ngưỡng đến tìm. Lão không
có vẻ người nói đùa:

- Chú à, anh không muốn giấu bản
thân nữa. Anh không diễn vai nào của
cuộc đời nữa. Anh nghĩ kỹ rồi. Chú hãy
viết anh là một người bản lĩnh nhưng
cũng cần sống, thờ, yêu, ghét.

- Thì anh cứ ngồi uống cốc trà đã
rồi nói.

- Không. Anh nói xong rồi uống. Ai
chả có bí mật. Anh nghĩ nát óc rồi. Bí
mật của anh cũng chả xấu. Chú hãy
phơi ra cho anh. Anh không muốn diễn
nữa. Làng ta rất nề chú là nhà văn, nhà
báo. Chú nói họ tin.

Nói xong, Khò cười phe phé, mắt
nhắm nghiêng. Khuôn mặt lười cày
càng quắt lại. Răng lão xin nâu, mà sao
lóa cả mắt tôi.

Đứa cháu hái hoa lần mất. Trong
hương hoa hồng buổi sớm vườn tôi có
lần mùi của Khò, khấn lên cùng sự
váng vất mùi đời. **H.M**

ĐỌC SÁCH

Nhà thơ Nguyễn Trác, thầm thì tiếng cỏ xanh non

Tôi thực sự sửng sốt khi mở tập thơ “Gió vẫn
trên đường” của nhà thơ Nguyễn Trác và
gặp bài thơ “Ngày xuân trên núi Ngọc”, ông xếp
đầu tiên, trang 7. Bài thơ chỉ có bốn câu, hai câu
đầu là: “Những người trẻ hôm nay thích nhìn
ngang/Nhà thơ già ưu tư nhìn dọc”.

Ở đây, có tư duy sắp đặt 2 cặp đối xứng:
những người trẻ, nhà thơ già và nhìn
ngang nhìn dọc. “Nhìn ngang” và
“nhìn dọc” được tác giả chú ý
dùng chữ nghiêng “Italic”.
Ngoài mục đích gây sự chú
ý có chủ định về tâm lý,
hắn có “thông điệp”.
Đôi mắt nhìn về phía
trước, “nhìn dọc” ở
đây là cứ thẳng phía
trước mà tiến, “nhìn
ngang” phản ánh việc
người trẻ luôn quan
tâm về mối tương
quan. Điều này đúng,
trong một xã hội chuỗi
giá trị, phải liên kết.

Từ suy nghĩ về hai câu
thơ, tôi đoán “Gió vẫn trên
đường” là tập thơ có vấn đề, đề đọc.
Đây là tập thơ thứ 11 của nhà thơ Nguyễn
Trác, gồm 59 bài thơ, chủ yếu sáng tác từ năm
2010 trở lại đây. Xem mục lục thì thấy hơn 10
năm qua, Nguyễn Trác vẫn rong ruổi nhiều nơi,
gần là Hải Dương với “Bên hồ Bạch Đằng”, đến
“Huế”, cực Nam Trung Bộ “Qua Tháp chàm nhớ
một nhà thơ lớn”, “Buổi trưa ở Đồ Bàn” và dừng
chân ở “Cà phê vông với miền Tây”. Như vậy
là, ngoài 70 tuổi nhưng Nguyễn Trác vẫn chưa
chịu “ngồi yên”. Tất nhiên, điều này chưa nói
lên vấn đề đáng đề ý ở tập thơ.

Hai câu thơ đầu tiên của bài “Ngày xuân trên
núi Ngọc” trong tập “Gió vẫn trên đường” báo hiệu
đây là một tập thơ thể sự, chuyên biệt. Về hình thức
đã dễ nhận ra sự phân thân, giằng xé giữa hôm qua
và hôm nay trong tâm hồn nhà thơ. Ông viết về lịch
sử “Chiến tranh”, “Những khoảnh khắc tạc vào
tháng năm”, về đề tài hậu chiến “Bài hát năm xưa
và các chàng trai Rock”, “Vị Xuyên” cho đến
Covid-19 đang là “thảm họa” của nhân loại “Mùa
xuân bất thường”, “Nửa đêm nghe tiếng chim Vịt”.
Ngay với Hà Nội, ông cũng bị giằng xé giữa cũ
“Hà Nội ngồi nâu” và mới “Khi nhà cao tầng Hà
Nội bão hòa”, giữa được và mất. Với thơ cũng vậy,
Nguyễn Trác suy tư, trăn trở “Thơ viết lúc trẻ in
khi tuổi già” và “Ngẫu hứng với các nhà thơ tân
hình thức”.

Bài thơ “Gió vẫn trên đường” được Nguyễn
Trác chọn làm tên chung cho cả tập là kết quả
của sự nghĩ suy, gửi gắm. Tôi cho rằng, đó là bài
thơ hay, đại diện cho sự giằng xé về nội tâm của
nhà thơ trong cả tập.

Tiếng chổi tre quét nhẹ trên đường / Nhẹ để
không đánh thức những ai đêm qua đi làm về muộn /
Nhưng chỉ đánh thức những chiếc lá /
Đánh thức mặt trời ngọn gió tiếng chim

Bài thơ bắt đầu bằng tiếng chổi tre của chị
công nhân vệ sinh môi trường thành phố.
Thường ca sáng, họ đi làm lúc 2 – 3 giờ sáng,
để sáng mai ra đường phố đã sạch sẽ. Trách
nhiệm với công việc, tiếng chổi của nhân văn,
của sinh thái “Nhẹ để không đánh thức những ai
đêm qua đi làm về muộn”. Chiếc chổi chỉ đánh
thức chiếc lá, chiếc lá trở mình là sự sống, đánh
thức mặt trời, ngọn gió, tiếng chim là đánh thức
phồn sinh, đánh thức năng lượng.

“Gió vẫn trên đường” tứ thơ được tổ chức cốt
truyện như một truyện ngắn. Trong cái ngõ, nơi
“Người đàn bà nghèo/mỗi tuần một lần/đến ngõ

dọn vệ sinh” là một xã hội thu nhỏ. Không chỉ
người đàn bà mà cái ngõ ấy còn có một người
thương binh hồng mắt đến暮 sinh. Nếu như
người đàn bà “Tiếng chổi tre quét nhẹ trên
đường” thì người thương binh “Tiếng gậy tre
nhấn nạy gỗ trên đường”. “Tiếng chổi tre” và
“Tiếng gậy tre” là tiếng của hai số phận.

Với bà: “Bà là cái tỉnh trong
cái động/cái chín bên cái
xanh/nét lặng lẽ khiêm
nhường trong thế
giới đua tranh”.

Với ông: “Ông
là cái tỉnh
trong cái
động/Hôm
qua trong
hôm nay/Cái
thiên liêng
khua lấp
giữa thường
ngày”. Khổ thơ
thứ 4 và khổ thơ
thứ 7 trong cấu tứ
bài thơ cũng đối
xứng. Sự sáng tạo về
mặt thi tứ cho phép nhà thơ

Nguyễn Trác tạo nên cấu trúc so

sánh, nâng hiệu quả của sự ám ảnh. Mà ám ảnh
thật. Cái ngõ nơi có hai ông bà già, hai hoàn
cảnh cùng暮 sinh, phản chiếu đầy đủ “bộ
mặt” phố thị, có người “nghiện” shopping và
những đứa trẻ phóng xe lạng lách, không để ý
đến ai. Khác với người đàn bà làm vệ sinh là
người nơi khác đến, người thương binh hồng
mắt là cư dân trong ngõ. Bọn trẻ không biết ông,
ông không nhớ hết tên từng đứa “nhưng ông biết
tên ông bà chúng/và nhớ ai từng ở Trường Sơn”.

“.../Những buổi sớm lặng đầy/những buổi
trưa vang động/tiếng chổi tre vẫn quét trên
đường/tiếng gậy tre vẫn gõ trên đường/và tôi
nghe gió vẫn trên đường/thôi không đâu không
cuối”. Khổ cuối của bài thơ thực sự ám ảnh.
“Gió thổi không đâu không cuối” là gió quẩn, có
thể báo hiệu một điều xấu, có thể là dấu hiệu một
con giông. Cuộc đời bao giờ cũng thế, xã hội an
yên khi từng số phận an yên. Thành phố bình
yên từ từng con ngõ nhỏ.

Ngoài đời Nguyễn Trác là nhà thơ nhẹ nhàng,
tướng mạo của một giáo chức mô phạm. Ở ông
dễ nhận ra cặp phạm trù nội dung và hình thức
chiếu vào số phận. Dễ hiểu vì sao, dấu là thơ thể
sự nhưng thơ Nguyễn Trác cảm xúc tinh tế. Ông
luôn trân trọng cuộc sống, dấu chỉ là hoài niệm
về những mái ngói nâu Hà Nội: “Cao hơn những
thắng thua/cao hơn điều được mất/một Hà Nội
ngói nâu/sinh ra các nhà thơ” (Hà Nội ngói nâu).

Nguyễn Trác chiêm nghiệm thể sự nhưng ở
bình diện tình cảm, thơ ông cứ tự nhiên, thể nhưng
tô đậm thêm những đạo lý hiển nhiên ở đời. “Nhà
thơ” ở đây là ẩn dụ của những giá trị tinh thần.
Cuộc đời vốn sắc sắc không không, chỉ những giá
trị văn hóa mới trường tồn. Thế giới đã thay đổi,
cuộc sống với các thang giá trị đã thay đổi, đến thơ
còn có tân hình thức ra đời bên cạnh lục bát.
“Những bài hát năm xưa không mất/dù hôm nay
thế giới khác xa/dù lớp trẻ với hệ quy chiếu
khác/gió vui buồn và hát cũng khác xa” (Những
khoảnh khắc đã khắc vào năm tháng).

Ở tuổi ngoài bảy mươi, Nguyễn Trác nhận ra
quy luật của hư vô. Tâm hồn thơ ông an nhiên,
thánh thiện: “Khi thế giới ngày càng phẳng/và
đời thực dụng hơn/anh trở về bên cò/lặng thầm
thì tiếng cỏ xanh non” (Khi nhà cao Hà Nội bão
hòa). Thơ Nguyễn Trác cứ thế, đốn ngộ, giàu
triết cảm. **NGÔ ĐỨC HÀNH**

Người cao tuổi vui mừng, hào hứng khi được tiêm vắc xin

Vượt qua sự hoang mang, lo lắng khi bị nhiều bệnh nền, phản ứng vắc xin sau khi tiêm vắc xin, rất nhiều người cao tuổi đã đi tiêm vắc xin phòng Covid-19, trong sự chăm sóc tận tình của các cán bộ y, bác sĩ. Những người cao tuổi hiểu về lợi ích của tiêm vắc xin, tăng cường miễn dịch phòng chống nhiễm bệnh cho bản thân và gia đình.

● Những người cao tuổi bị bệnh nền được kiểm tra, tiêm vắc xin một cách an toàn.

● Cụ bà Nguyễn Thị Tôn 102 tuổi xúc động khi được tiêm vắc xin và chăm sóc tận tình.

● Một người bà đã xin ôm tình nguyện viên cho đỡ sợ khi tiêm.

“Tiêm vắc xin để giữ sức khỏe cho mình và đại gia đình”

Trước khi đi tiêm vắc xin Covid-19, cụ bà Nguyễn Thị Tôn (102 tuổi, ngụ quận Phú Nhuận, TP HCM) không khỏi hoang mang, sợ sệt phản ứng thuốc sau khi tiêm. Người con trai diu mẹ tới nơi tiêm như một lời động viên, trấn an tinh thần cụ. Cụ có tiền sử cao huyết áp và thiếu máu cơ tim nên việc thăm khám, sàng lọc được bác sĩ thực hiện rất kỹ lưỡng. Được sự chăm sóc, tận tình của các cán bộ y, bác sĩ, cụ Nguyễn Thị Tôn càng cảm thấy vững tin. Dù đã tuổi xưa nay hiếm, cụ Nguyễn Thị Tôn đã hoàn thành mũi tiêm an toàn trong sự vui mừng của người thân và đội ngũ y tế tại điểm tiêm.

Cụ Tôn xúc động cho hay: “Khi nhận được thông báo đi tiêm từ tổ dân phố, tôi có chút lo lắng. Không biết tuổi của mình có tiêm được vắc xin hay không. Nhưng nỗi lo này không bằng việc lo sợ mình bị nhiễm bệnh, rồi ảnh hưởng đến con cháu, đến xã hội. An toàn cho con cháu và xã hội là mong muốn lớn nhất của tôi. Tôi thật sự cảm ơn chính quyền địa phương, các y, bác sĩ luôn tận tình, thương dân, nhất là người già như chúng tôi. Từng

tuổi này, tôi rất xúc động khi được thấy lại một đất nước đồng lòng, chung sức đấu tranh trong “cuộc chiến” thời bình”.

Một câu chuyện vui của tình nguyện viên Mạnh Thiên đã lan tỏa sự yêu thương tới mọi người. Khi đang làm nhiệm vụ ghi hồ sơ ở bàn khám sàng lọc thuốc điểm tiêm vắc xin tại Trường THCS Huỳnh Khương Ninh, phường Đa Kao, quận 1 (TP HCM), Mạnh Thiên (sinh năm 1999), sinh viên năm cuối Đại học Sân khấu - Điện ảnh TP HCM, có chút bất ngờ với đề nghị ngập ngừng nhờ giúp đỡ của một người bà: “Cậu ơi, cậu làm phiền giúp giùm tui đứng cho tui ôm được hông?”. Mạnh Thiên kể: “Bà khoảng gần 70 tuổi, đi tiêm vắc xin một mình. Sau khi khám sàng lọc và qua bàn tiêm chủng, bà vòng lại, nhờ mình giúp đỡ. Bà giải thích: “Phải có người cho tui ôm tui mới dám chích, chứ tui sợ lắm”. Thấy dễ thương quá nên mình chạy qua nói: ‘Dạ, mà bà phải ôm chặt con mới cho chích đó’”. Trước khi tiêm, bà bị nói nhịu, cán bộ y tế hướng dẫn điều gì đều lặp lại. Sau đó, vì sợ đau, bà nhắm mắt, ôm chặt lấy nam tình nguyện viên.

Bệnh viện Lê Văn Thịnh (tiền thân là Bệnh viện quận 2, TP HCM) được phân công là đơn vị

trọng điểm tiêm chủng vắc xin ngừa Covid-19 cho người trên 65 tuổi, người có nhiều bệnh nền ở TP Thủ Đức. Các cụ ông, cụ bà trong độ tuổi 71- 91 có 2-3 bệnh nền được tiêm an toàn đều có chung niềm xúc động và cảm ơn Nhà nước, Bộ Y tế đã có chương trình tiêm chủng này. Ở tuổi 73, cùng lúc mắc hàng loạt bệnh mạn tính như suy thận; cao huyết áp, ông Nguyễn Văn Chung cảm thấy hạnh phúc sau khi được tiêm an toàn. Ông Chung cho biết: Mắc nhiều bệnh nền, giờ được tiêm, ông rất an tâm. Sau khi tiêm, ông thấy sức khỏe rất bình thường. Ông như được “mặc áo giáp”. Nói thật, trước khi đi tiêm bản thân ông thấy hồi hộp. Được nhân viên y tế hướng dẫn tận tình từ ngoài cho đến tận phòng tiêm, căn dặn kỹ càng về theo dõi sức khỏe sau tiêm, ông cảm thấy an tâm hơn rất nhiều.

Ở tuổi 68, cùng lúc mắc nhiều bệnh mãn tính liên quan đến huyết áp, tim mạch, bà Nguyễn Minh Thư (trú tại phố Tây Sơn, Đống Đa, Hà Nội) ít nhiều lo lắng khi đi tiêm vắc xin phòng Covid-19. Nhưng sau khi tiêm và được theo dõi, thăm khám đầy đủ, bà như trút được gánh nặng tinh thần. Bà Thư không giấu niềm vui: “Tiêm xong, tôi không hề có

những biểu hiện phản ứng thuốc. Bác sĩ, nhân viên y tế dặn dò chi tiết cho người cao tuổi như chúng tôi sau tiêm cách nhận biết triệu chứng bất thường khi về nhà. Đồng thời, các y, bác sĩ còn cung cấp đầy đủ số điện thoại, khi có gì bất thường phải báo ngay. Tôi mong sớm hoàn thành tiêm mũi 2, yên tâm với cuộc sống bình thường mới, được đi từ thiện, du lịch với con cháu”.

Ưu tiên tiêm vắc xin cho người cao tuổi

TP Hà Nội cũng như các tỉnh, thành khác đang triển khai chiến dịch tiêm chủng vắc xin Covid-19 trên diện rộng. Những người cao tuổi trên 65 tuổi và người có bệnh lý nền vào diện ưu tiên. Theo Trung tâm Kiểm soát bệnh tật TP Hà Nội, những người cao tuổi, người có bệnh lý nền có nguy cơ trở nặng cao nếu không may mắc Covid-19. Vì vậy, việc đẩy mạnh tiêm chủng cho những đối tượng này sẽ giúp giảm bớt gánh nặng

cho đội ngũ y tế và giảm thiểu nhiều rủi ro khác nếu dịch bệnh bùng phát.

Với đối tượng ưu tiên tiêm vắc xin là những người trên 65 tuổi, những người có bệnh lý nền, trong đợt tiêm chủng mới này, để đảm bảo an toàn, ngay từ khâu sàng lọc, các nhân viên y tế đã phải làm việc rất kỹ. Thậm chí, đối với một số bệnh nền đặc biệt, các bác sĩ còn phải làm công tác sàng lọc trước khi tiêm từ 1 - 2 tuần. Quy trình tiêm do Bộ Y tế đưa ra rất chặt chẽ, an toàn, đặc biệt với đối tượng có bệnh lý nền.

Bác sĩ Nguyễn Thu Hương, Trưởng Đơn nguyên Phòng, chống dịch Covid-19, Bệnh viện Thanh Nhàn (Hà Nội) cho biết: “Với bệnh nhân có bệnh lý huyết áp, chúng tôi phải kiểm soát chặt chẽ. Bên cạnh đó là vấn đề về điện tim, chẳng hạn người có dấu hiệu đau ngực sẽ không tiêm được. Với người gặp các vấn đề bất lợi khác như là mắc các bệnh cấp tính thì ít nhất trước đó 1 - 2 tuần, chúng tôi đã sàng lọc và hỏi rất kỹ về những thuốc mà bệnh nhân đang dùng. Đặc biệt là người cao tuổi có bệnh về tim mạch chúng tôi rất thận trọng. Những trường hợp này bệnh nhân phải được xét nghiệm máu để quyết định tiêm hay không”.

Nhóm người cao tuổi có bệnh nền cũng cần uống thuốc điều trị bệnh lý, đảm bảo chế độ ăn uống đầy đủ, thực hiện nghiêm các hướng dẫn phòng, chống dịch, nhất là khẩu hiệu 5K. Căn cứ vào tình hình sức khỏe của người cao tuổi và có bệnh nền, bác sĩ sẽ có quyết định có tiêm vắc xin Covid-19 hay không. khâu tổ chức, sắp xếp hướng dẫn, tư vấn... cũng được các điểm tiêm chuẩn bị kỹ lưỡng hơn.

Đặc biệt, đối với các cụ cao tuổi, việc động viên, nâng đỡ tinh thần là rất quan trọng. Nhân viên y tế cần giải thích cho các cụ hiểu về lợi ích của tiêm vắc xin giúp các cụ có miễn dịch phòng chống nhiễm bệnh cho bản thân và gia đình. Khâu tổ chức, sắp xếp hướng dẫn, tư vấn... tại các điểm tiêm chuẩn bị kỹ lưỡng hơn.

Theo các chuyên gia, tác dụng phụ thường xảy ra từ 12 đến 24 giờ sau khi tiêm như đau ở chỗ tiêm, sưng hạch bạch huyết, đau đầu, mệt mỏi, chóng mặt, buồn nôn, đau cơ... có thể lên đến hai ngày ở một số người. Nếu các tác dụng phụ không biến mất sau vài ngày hãy liên hệ với bác sĩ để có hướng giải quyết. Để tránh bị ảnh hưởng bởi các tác dụng phụ, những người tiêm vắc xin nên nghỉ ngơi trong ngày tiêm. Tránh làm những việc cần nhiều năng lượng hoặc sự tập trung sau khi tiêm. Đặc biệt, những người cao tuổi cần tăng cường bổ sung dinh dưỡng lành mạnh. **THÙY DƯƠNG**

“ Ngày 26/2/2021, Chính phủ ban hành nghị quyết 21/NQ-CP về mua và sử dụng vắc xin phòng Covid-19, trong đó điều 2 bao gồm ưu tiên tiêm cho người mắc các bệnh mạn tính, người trên 65 tuổi. Đến ngày 8/7/2021, Bộ Y tế ban hành Quyết định 3355/QĐ-BYT về Kế hoạch triển khai chiến dịch tiêm vắc xin phòng Covid-19 năm 2021 - 2022, trong đó có 16 nhóm đối tượng ưu tiên, bao gồm cả người già và người có bệnh nền. Tiêm vắc xin cho người cao tuổi trước sẽ cứu được số lượng lớn sinh mạng và giảm áp lực cho ngành Y tế.”

Thế hệ trẻ Mỹ học được gì từ đại dịch Covid-19?

● Các bạn trẻ Mỹ tham gia cuộc phỏng vấn với tờ Time để chia sẻ bài học của mình với Covid-19. Nguồn: Times

Thế hệ trẻ tại Mỹ nói riêng và trên thế giới nói chung đều đã và đang trải qua một giai đoạn đầy cảm xúc từ cuộc khủng hoảng Covid-19. Vì vậy, sau hơn một năm dịch bệnh tiếp diễn, tờ Times (Mỹ) đã thực hiện một cuộc phỏng vấn với hàng chục trẻ em trên toàn nước Mỹ về trải nghiệm của các em. Trái với suy nghĩ nhiều người, rất nhiều người trẻ, dù không được đến trường trực tiếp, đã thực sự trưởng thành hơn nhiều từ đại dịch.

● Mặc dù rất nhiều em nhỏ không được đến trường học trực tiếp nhưng chúng vẫn học được nhiều thứ. Nguồn: odi.org

Niềm hy vọng và điều kì diệu

Cậu bé Jeremy Liew, 13 tuổi đến Riverside, bang Connecticut cho biết, là một người Mỹ gốc Á, cậu bé đã trải qua một năm với những lời chỉ trích vì ngoại hình của mình. “Mọi người nhìn tôi với sự nghi ngờ như thể tôi đã nhiễm Covid-19 hoặc mang nó đến cho cộng đồng. Tôi luôn cảm thấy xấu hổ về chính mình. Những lúc đó, tôi thích làm ảo thuật khiến mọi người vui vẻ và sẽ không cảm thấy buồn nữa”, cậu bé nói. Đối với Jeremy, trải qua một năm học mà không có sự tương tác trực tiếp thật khó khăn. Nếu như ở lớp học, cậu có thể tập trung ghi chép khi thấy các bạn khác cũng làm điều tương tự thì khi học qua Zoom, cậu lại không biết phải làm gì.

Quan trọng hơn hết là phải học cách chấp nhận, Jeremy chia sẻ: “Sự chấp nhận khiến tôi năng nổ hơn trong lớp như giờ tay đầu tiên để phát biểu trong bài giảng hay hỏi giáo viên sau giờ học. Tôi biết rằng đại dịch đã thay đổi mọi thứ nhưng đồng thời mọi người thích nghi được và trở nên mạnh mẽ hơn. Tôi cũng vậy. Mặc dù hiện giờ tôi vẫn chưa cảm thấy hoàn toàn thoải mái nhưng tôi tự tin hơn với chính mình. Tôi biết ơn những gì tôi đang có: nền giáo dục, sức khỏe và cả ba người chị phiền phức. Cùng với niềm tin rằng con người và khoa học có thể tạo ra sự khác biệt. Có thể với sự trợ giúp của một chút điều kỳ diệu”.

Còn đối với cậu bé Roman Peterson, 14 tuổi đến từ thành phố New York, năm vừa qua cậu và gia đình đã học được rất nhiều về Covid-19, theo cả nghĩa đen và nghĩa

bóng. “Một số người nghĩ rằng trẻ em không bị nhiễm Covid-19 hoặc nếu có thì cũng không có gì to tát nhưng đối với tôi và gia đình, đó lại là một câu chuyện khác. Khi nhà trường thông báo chuyển sang học online từ tháng 3/2020, tôi đã nghĩ đại dịch cũng giống như một kỳ nghỉ dài mà thôi. Nhưng rồi, mẹ tôi bị nhiễm Covid-19. Gia đình tôi phải tự cách ly trong căn hộ tại New York nhưng tôi và các em phải cố gắng tránh xa mẹ. Một vài tháng sau đó, tôi phát sốt, bác sĩ nói rằng tôi dương tính với virus”, Roman nói.

Cơn sốt của cậu bé kéo dài liên tiếp 4 tuần, kèm theo sự chán ăn và đau bụng đầu kinh khủng nhưng cậu vẫn phải ở nhà. Không lâu sau, các nhà nghiên cứu tại New York Presbyterian (Columbia) đã yêu cầu cậu tham gia một nghiên cứu kéo dài một năm về Covid-19. Roman đồng ý và kể từ lúc đó, cậu mới được tiếp xúc với người khác. Các nhà nghiên cứu gặp cậu bé 4 lần một tháng. Họ lấy máu, nước bọt và thậm chí nghiên cứu niềng răng để tìm ra virus có thể tồn tại trên răng của trẻ em bao lâu. Đến nay, cậu bé cho biết thỉnh thoảng vẫn còn bị đau đầu “kiểu Covid-19” nhưng kèm theo đó, cậu cảm thấy bản thân thật may mắn. Covid-19 đã dạy cho cậu bé 14 tuổi biết rằng không bao giờ nên coi người sức khỏe hay cơ hội ở bên mọi người.

Với Nirav Pandey, 15 tuổi, hiện đang sống tại Kathmandu (Nepal), năm 2020 là một năm “quá khó để nhớ nhưng cũng quá khó để quên”. Cậu bé nói: “Tôi đã mong đợi một năm diễn ra hoàn toàn bình

thường, không có gì nguy hiểm hay bất thường cả. Kể cả khi đại dịch khiến tôi thất vọng nhưng tôi nghĩ rằng mọi thứ sẽ không như vậy trong thời gian rất dài đâu. Không có điều gì có thể tệ hơn nữa. Nhưng rồi chiếc hộp “ác quỷ” pandora được mở ra và tôi đã hoàn toàn sai lầm”. Vào tháng 12/2020, Nirav bị ốm nặng. Cậu bé được đưa đến bệnh viện với gương mặt xám xịt vì mệt mỏi. Sau một vài giờ kiểm tra, bác sĩ phải cho cậu dùng máy thở. Cậu bé 15 tuổi này đã được chẩn đoán mắc phải hội chứng viêm đa hệ ở trẻ em – một căn bệnh nguy hiểm và hiếm gặp được phát hiện vào tháng 4/2020 có liên quan đến Covid-19, với tỷ lệ mắc bệnh chỉ dưới 0,5%.

“Tôi đã nói với bố mẹ rằng con sẽ sớm trở lại mặc dù không chắc liệu tôi có còn gặp lại họ được nữa hay không. Bốn ngày sau khi nhập viện, sức khỏe của tôi xấu đi đáng kể và không còn chút hy vọng sống sót nào”, Nirav cho biết. Nhưng điều kỳ diệu đã xảy ra, với sự điều trị tích cực, cậu bé đã được quay trở lại với cuộc sống. “Hơn ai hết, tôi rất biết ơn các bác sĩ tiên tuyến sau một cuộc chiến trường chinh kéo dài vĩnh cửu. Tôi cũng nhận ra cuộc sống quý giá như thế nào, quý trọng từng trở ngại chúng ta cần phải vượt qua ở mỗi bước đi trên đường đời”, Nirav nói.

Bình tĩnh, niềm vui và động lực từng ngày

Shanaya Pokharna từ Memphis, bang Tennessee, chưa bao giờ nghĩ rằng ở độ tuổi 12, cô bé sẽ trải qua một cuộc khủng

hoảng toàn cầu mang tính lịch sử - điều tưởng chừng chỉ xảy ra trong các cuốn sách. “Không thể tưởng tượng được, không thể hiểu được, không thể quên được” là cách cô bé mô tả về năm 2020, cũng là “một năm đầy cảm xúc” với cô bé và gia đình. “Mẹ tôi nhiễm Covid-19 và phải ở trong phòng cách ly 20 ngày. Cha tôi – một bác sĩ bệnh truyền nhiễm – đã chăm sóc không mệt mỏi cho các bệnh nhân Covid-19 trong bệnh viện và cuối cùng cũng mắc phải căn bệnh này. Tôi cảm thấy năm 2020 đối với tôi là rất nhiều năm. Tôi phải trưởng thành hơn, học được các đức tính từ bị, vị tha, nhân nại, chăm chỉ, cống hiến, biết ơn và đam mê đối với nghề nghiệp và gia đình từ cha mẹ và những người xung quanh”. Có rất nhiều thứ chúng ta coi là đương nhiên nhưng năm 2020 đã khiến cô bé nhận ra những điều này quan trọng như thế nào.

Cô bé Abby Rogers, 11 tuổi (Lahaina, Hawaii) đã từng cảm thấy rất lo sợ khi trường học bị đóng cửa, virus lây lan, trong khi bản thân cô bé cũng mắc bệnh về đường hô hấp. Abby chia sẻ: “Do căn bệnh của mình, tôi bị hạn chế tiếp xúc với những người khác trừ gia đình. Trong khi thế giới của tôi trở nên nhỏ hơn về mặt vật lý, thế giới trực tuyến của tôi bắt đầu mở rộng. Di tôi đã mở cho tôi xem rất nhiều buổi học trực tiếp về khoa học và những nhà khoa học trên khắp thế giới đã trở thành “những người bạn mới tốt nhất” của tôi”. Càng học được nhiều, cô bé càng muốn làm điều gì đó giúp cho thế giới trở nên tốt đẹp hơn, bắt đầu bằng cách cố gắng trở nên thân thiện với môi trường nhất có thể: cắt giảm đồ nhựa sử dụng một lần, ăn ít thịt hơn và trở thành một người đam mê tái chế. “Gần đây, tôi rất vui vì đã được trở lại trường học hai ngày một tuần. Tuy nhiên, tôi hơi lo lắng là không có thùng rác tái chế trong lớp học của tôi, nhưng cô giáo đã đồng ý cho tôi mang một chiếc thùng rác tái chế để vào lớp”, cô bé chia sẻ.

Quả thực, đại dịch đã thay đổi rất nhiều cuộc đời trẻ em, thanh, thiếu niên ở Mỹ nói riêng và trên toàn thế giới nói chung, nhưng kết quả không hoàn toàn xấu. Mặc dù rất nhiều em nhỏ không được đến trường học trực tiếp trong thời gian qua nhưng chúng vẫn học được rất nhiều bài học về cuộc sống. Như Valentina Efendiev (6 tuổi, từ Jackson, bang New Jersey) học cách làm xe đẩy, tự vẽ tranh và làm người tuyết lớn trước cửa khi phải ở nhà, bố mẹ đi vắng.

Afton Campbell (12 tuổi, Surprise, bang Arizona) dành nhiều thời gian hơn cho mẹ và em gái khi bố liên tục trực chiến tại bệnh viện điều trị cho các bệnh nhân ung thư. Cô bé và gia đình cũng thường xuyên FaceTime với người di bị nhiễm Covid-19 để tiếp thêm động lực cho cô ấy cho đến ngày cô ấy qua đời vào đêm giao thừa.

Cô bé Mira McInnes (12 tuổi, từ Leawood, bang Kansas) vượt qua chứng rối loạn lo âu và trầm cảm cùng với bác sĩ tâm lý của mình thông qua những cuộc gọi trực tuyến và thay đổi thói quen hàng ngày. Trong suốt mùa dịch, cô bé đã dành vài giờ hầu hết các ngày để viết truyện ngắn, thơ và bài hát về cảm giác của mình và hy vọng cho tương lai; cũng như học cách giải tỏa tâm trí, cởi mở và trung thực với bản thân.

Cậu bé 5 tuổi Milo Ecker (từ Randolph, New Jersey) cũng rất vui vẻ ở nhà và tập làm phim với bố và cậu em trai Elliot. Cô bé Victoria Hanson (11 tuổi, Chadds Ford, bang Pennsylvania) trở thành một “đầu bếp bánh” tuyệt vời trong gia đình... Và còn rất nhiều câu chuyện tương tự nữa.

ĐỖ TRANG

● **Giãn cách xã hội cũng là thời điểm để mỗi người tự học cách thay đổi bản thân, thích nghi với tình hình mới.**

Những tháng ngày nạp “vitamin tích cực”

“Ở nhà vẫn vui” là thông điệp được nhiều người gửi gắm qua mạng xã hội. Thông qua đó, tinh thần sống lạc quan, sống vui khỏe dù ở nhà và tuân thủ các biện pháp phòng chống dịch sẽ lan tỏa trong cộng đồng.

● **Nhiều người học thêm những kỹ năng mới trong mùa dịch để thời gian trôi qua không bị lãng phí.**

● **Dịch vụ cắt tóc “tại gia” với những tình huống “dở khóc, dở cười”.**

● **Lạc quan, bình tĩnh là cách mà các gia đình giữ cho tinh thần luôn vững vàng.**

Học cách thay đổi bản thân

Những ngày đầu giãn cách, cuộc sống nhiều gia đình bị đảo lộn, mọi hoạt động trở nên khó khăn hơn rất nhiều. Thậm chí, cái ăn hằng ngày cũng trở thành nỗi lo thường trực của họ. Tuy nhiên, qua hơn một tháng giãn cách, thay vì vùi đầu vào những lo lắng, bất an, nhiều người đã tự học cách thay đổi mình, tìm được một giải pháp hiệu quả để bản thân không bị rơi vào tình trạng chán nản.

Gia đình chị Ngọc Ánh (Nam Từ Liêm, Hà Nội) chia sẻ, khoảng thời gian này, chồng chị đã học được cách thích nghi với cuộc sống mới khi không được ra khỏi nhà như trước đây. “Mọi khi, chiều nào anh cũng ra ngoài chạy bộ quanh khu dân cư vài cây số, nhưng bây giờ anh chọn những bài tập tại chỗ. Máy ngày đầu cũng bí bách, khó chịu lắm,

nhưng dần cũng quen”. Gia đình chị dành nhiều thời gian hơn cho những bữa ăn, câu kỳ, bày biện một ít, miễn sao mang lại niềm vui cho cả nhà trong những ngày giãn cách.

Thời gian này, vừa phải chăm con, vừa phải làm việc nhà, vừa phải đảm đương công việc cơ quan, nhiều chị em phụ nữ có đôi lúc bày tỏ những bối rối bởi không thể quán xuyến được hết công việc. Thế nhưng, thay vì bủ đầu bút tai với những công việc lộn xộn, nhiều người đã tự đặt ra cho bản thân và những thành viên khác trong gia đình một lịch trình cụ thể. Điều này giúp cho mỗi thành viên vừa đảm bảo công việc, học tập được thời gian mà vẫn duy trì nếp sinh hoạt hằng ngày, cuộc sống đỡ phần đảo lộn. Một lịch biểu khoa học cũng sẽ giúp các

gia đình tiết kiệm được một khoảng thời gian nhất định và có thời gian dành cho nhau nhiều hơn.

Ở nhà cùng nhau, đôi khi tình trạng cãi vã, mâu thuẫn là điều khó tránh khỏi. Thay vì thế, nhiều người lựa chọn cách thấu hiểu nhau hơn, thông cảm và sẻ chia cho nhau những vấn đề khó khăn trong cuộc sống. Bởi lúc này, khi những thành phố lớn đang “ôm”, mọi hoạt động dường như ngưng trệ thì tinh thần con người cũng không thể hoàn toàn vui tươi. Vì vậy, cùng thông cảm và giúp đỡ nhau là điều mà nhiều người đã học được trong thời gian dài giãn cách xã hội. Gia đình chị Hoài nằm trong vùng phong tỏa tại Hà Nội chia sẻ: “Đây là lần đầu tiên 2 vợ chồng được ở nhà cùng nhau 24/24h. Đợt này giống như trắng mắt tại gia - hai đứa cố

gắng giải quyết xong hết việc trong giờ hành chính để tối đến ngồi đàn hát cho nhau nghe”.

Học nấu thêm một món ăn mới, một ngoại ngữ mới hay cách chơi một loại nhạc cụ mới là cách mà rất nhiều người áp dụng để thời gian giãn cách ở nhà không bị trôi qua lãng phí. Cuộc sống rồi cũng trở nên yên bình hơn, bớt đi những xáo trộn, lo âu khi nghe tin thành phố thực hiện giãn cách toàn xã hội. Trong chính mỗi gia đình, sự thay đổi của các thành viên cũng mang lại nhiều hiệu quả tích cực. Bố mẹ thấu hiểu con cái hơn, cùng nhau san sẻ những công việc gia đình và dành khoảng thời gian tận hưởng cùng nhau ở nhà. Cũng ngay trong chính không gian tổ ấm nhỏ, nhiều hoạt động vui chơi, trải nghiệm được tổ chức mang lại tiếng cười, sự sáng khoái và tăng cường “vitamin” tích cực cho cuộc sống.

Bình tĩnh trước làn sóng dịch, học cách tự thay đổi chính mình cũng khiến con người tự tin hơn, dũng cảm hơn trước những khó khăn mới trong mùa dịch. Nhiều người chia sẻ, thời điểm này, dù phải ở nhà nhưng họ cảm thấy rất vui và may mắn bởi họ vẫn còn công việc có thu nhập, còn gia đình và người thân bên cạnh, đó là điều rất đổi hạnh phúc trong thời điểm này.

Lạc quan là liều thuốc hữu hiệu

Không chỉ học cách làm quen với một cuộc sống “bình thường mới”, mà đây còn là dịp mỗi người cần phải học cách sống lạc quan, tích cực trước vô vàn những khó khăn, bất trắc. Những ngày giãn cách không hề vô ích bởi nó giúp mỗi người nhận ra nhà là nơi để sống, là tổ ấm yêu thương chứ không hề đơn thuần là chỗ trú thân.

Giãn cách kéo dài, các dịch vụ như cắt tóc cũng dừng lại, nhiều người đã chia sẻ những câu chuyện thú vị khi chính người thân trở thành thợ cắt tóc cho mình. Không khó để thấy những bức ảnh vui vui nhiều người tự chụp, như vợ cắt tóc cho chồng, con, chồng cắt tóc cho vợ, những “tác phẩm” để đời, có thể là mái tóc rất đẹp khiến nhiều người ngỡ ngàng vì tay nghề không chuyên, cũng có khi lại là sản phẩm khiến khó chủ chỉ muốn cách ly ở nhà thêm cả tháng nữa, không dám ra ngoài đường.

Chị Ngọc Hà (Trương Định) chia sẻ: “Tất cả các hàng cắt tóc nhỏ quanh phố nhà tôi ở đều đóng cửa hết, mà chồng tôi thì tóc dài một chút là không chịu được, thời hạn cách ly thì còn dài, với lại trong điều kiện dịch bệnh không biết khi nào mới kết thúc, cho nên tôi liền thử cắt cho anh ấy. Cũng may là kết quả không đến nỗi tệ”.

Đối với những F0 đang điều trị tại nhà, cuộc chiến chống Covid-19 không hề đơn giản. Thái độ lạc quan, vui khoẻ lại là liều thuốc rất hữu

hiệu. Nhờ vào tinh thần lạc quan, tuân thủ đúng theo những hướng dẫn điều trị của nhân viên y tế, nhiều người đã hoàn toàn khỏi bệnh, trở lại cuộc sống thường ngày.

Vũ Nguyễn Ngọc Trâm (24 tuổi, Q.7, TP.HCM) chia sẻ: “Chúng ta cần có sự lạc quan, quyết tâm hết bệnh vì mục tiêu cụ thể, điều đó sẽ giúp ta có động lực vượt qua bệnh tật. Mình đọc những bài viết về F0 khỏi bệnh đi chống dịch, lúc đó mình nghĩ sẽ phải cố gắng khỏe để đi chống dịch cùng tuyến đầu. Sau đó, mình trò chuyện với bà và mẹ những mục tiêu sau khi cả nhà khỏe sẽ cùng nhau làm. Và mình thấy niềm vui trở lại trên gương mặt bà và mẹ. Đối với người lớn tuổi, quan trọng là mình phải tạo cho họ sự an tâm, vui vẻ”.

Điểm chung của những ca F0 này đó là cố gắng giữ thái độ lạc quan, bình tĩnh, không quá lo sợ. Trải qua thời gian khó khăn bởi sự hoành hành của virus trong cơ thể, khi khỏi bệnh, nhiều F0 đã bày tỏ mong muốn san sẻ khó khăn với những người dân còn trong khu phong tỏa, cách ly, những F0 đang điều trị. Họ tình nguyện trở thành trợ thủ đắc lực của nhân viên y tế, xung phong đo thân nhiệt, đo chỉ số SpO2 cho bệnh nhân. Những chuyến xe hỗ trợ nhu yếu phẩm hàng ngày cũng chính là hành động để họ lan tỏa những giá trị tích cực giữa mùa dịch, để mọi người hiểu và trân trọng cuộc sống này, để cuộc chiến nhanh chóng đến hồi kết.

Với những gia đình có người công tác trong các lực lượng chức năng và ngành y tế, lực lượng tuyến đầu chống dịch thì bao nhiêu ngày Covid-19 hoành hành lại là bấy nhiêu ngày cả nhà chỉ được gặp nhau qua màn hình điện thoại. Những người làm cha mẹ thì giấu đi lòng nỗi nhớ nhà, thương con để tập trung chiến đấu chống dịch. Phía trước họ là bệnh nhân, sau lưng họ, gia đình vẫn luôn là điểm tựa vững chắc, là động lực vượt lên những đêm thiếu ngủ, áo đầm mồ hôi chạy đua từng giờ với Covid-19. Dịch Covid-19 ập đến như làn sóng mạnh khiến người ta lo lắng, hoang mang hơn. Nhưng càng khó khăn, những lời động viên, san sẻ với nhau càng thêm lan tỏa mạnh mẽ. Chính trong khó khăn ấy, chúng ta có cơ hội để nhìn lại những giá trị ý nghĩa nhất của cuộc sống, để biết quý trọng và nâng niu thêm cơ hội được thức dậy hằng ngày.

Bằng cách này hay cách khác, nhiều người đã lựa chọn cách sống mới trong mùa dịch, tìm đến những nguồn năng lượng mới và không để tâm trạng rơi vào vòng luẩn quẩn lo âu bởi dịch bệnh. Lan tỏa năng lượng tích cực đến cộng đồng là cách khiến chúng ta nhanh chóng đẩy lùi dịch bệnh và sớm trở lại với cuộc sống thường nhật. **HÀ TRANG**

Yêu lịch sử, nghệ thuật qua những lần “lướt chuột” thăm bảo tàng

Trong bối cảnh đại dịch Covid-19, các bảo tàng và di tích tạm dừng đón khách tham quan, công nghệ chính là cầu nối hữu hiệu nhất để các di tích và bảo tàng có thể tiếp cận với công chúng. Công chúng có thể tiếp cận những hiện vật, bộ sưu tập ở bất kỳ đâu chỉ bằng các thiết bị cá nhân có kết nối mạng, tiết kiệm chi phí và thúc đẩy công nghệ phát triển. Nhờ tham quan trực tuyến ảo, công chúng đã được bổ sung nguồn tri thức của nhân loại, mà không dừng lại ở công cụ giải trí đơn thuần.

● Chiêm ngưỡng Bức Bình phong của họa sỹ Nguyễn Gia Trí qua công nghệ 3D.

● Tour tham quan ảo 360 tại Di tích Cách mạng Nhà và Hầm D67.

Bước đột phá của hoạt động bảo tàng Việt

Bảo tàng Lịch sử Quốc gia là một trong những đơn vị tiên phong tại Việt Nam trong việc xây dựng một bảo tàng ảo tương tác 3D chứ không phải đến khi có dịch Covid-19, bảo tàng này mới nghĩ đến hình thức giới thiệu trưng bày ảo. Thời điểm cách đây 5 năm, khi xây dựng bảo tàng ảo tương tác 3D, tuy chỉ lựa chọn giới thiệu một phần giá trị nào đó và không thể thay thế bảo tàng thật nhưng bảo tàng 3D đã hỗ trợ tích cực cho bảo tàng thực. Bảo tàng Lịch sử Quốc gia giới thiệu về bảo tàng ảo tương tác 3D lần đầu tiên được ứng dụng cho việc giới thiệu hai khu trưng bày chuyên đề là “Di sản văn hóa Phật giáo Việt Nam” và “Đền cổ Việt Nam”. Đây được coi là bước đột phá của hoạt động bảo tàng ở nước ta.

Từ năm 2020, Bảo tàng Lịch sử Quốc gia tiếp tục phối hợp với Vietsotfpro nghiên cứu, nâng cấp ứng dụng 3D và cập nhật, bổ sung nội dung thông tin, hoàn thiện chuyên đề giới thiệu bảo tàng ảo 3D chuyên đề “Bảo vật quốc gia” lưu giữ tại Bảo tàng Lịch sử Quốc gia. Câu lạc bộ Tình nguyện viên Bảo tàng Lịch sử Quốc gia nghiên cứu xây dựng, tổ chức thực hiện chương trình tham quan bảo tàng trực tuyến với chủ đề: “Theo dòng lịch sử: Văn hóa Đại Việt thời Lý – Trần” bắt đầu từ ngày 12/9/2021. Chương trình tham quan bảo tàng trực tuyến đã thu hút gần 100 khách tham dự, được phân vào 2 phòng zoom. Hình thức tham

quan online được kết hợp giữa thuyết minh với ứng dụng công nghệ 3D trên website Bảo tàng, cùng các phần mềm Power-Point, Menti, trình chiếu video... đem tới nhiều góc nhìn và trải nghiệm mới cho khách tham quan thông qua các câu hỏi giao lưu và trò chơi mini game đã bổ sung thêm kiến thức, sự hiểu biết về sự hình thành, phát triển, vai trò của các triều đại Lý, Trần trong lịch sử dân tộc. Trên cơ sở kinh nghiệm và thành công của chương trình thử nghiệm trên, Bảo tàng đang tiếp tục ứng dụng thực hiện giới thiệu các nội dung trưng bày tiếp theo.

“Giờ học lịch sử và Câu lạc bộ Em yêu lịch sử” là hoạt động giáo dục hiệu quả, thu hút đông đảo học sinh, trẻ em tham gia. Đây là mô hình đã trở thành “thương hiệu” của Bảo tàng Lịch sử Quốc gia. Tuy nhiên, trong điều kiện giãn cách xã hội, học sinh không thể tham gia chương trình tại Bảo tàng, Bảo tàng đã từng bước chuyển hướng hoạt động các chương trình giáo dục sang hình thức học online thông qua ứng dụng Zoom. Với hình thức này, cho dù ở đâu, các em chỉ cần trang bị máy tính hoặc điện thoại thông minh có kết nối internet và được cán bộ Bảo tàng cấp mã là có thể vào Zoom tham gia lớp học. “Giờ học lịch sử” online miễn phí được thực hiện từ tháng 7/2020 đã thu hút nhiều học sinh tham gia. Tính đến 30/8/2021, Bảo tàng đã tổ chức được 275 buổi học với 5.360 lượt học sinh tham gia, gồm các đối tượng học sinh lớp 2, 3, 4, 5, 6 ở Hà Nội và các tỉnh, thành:

TP HCM, Vũng Tàu, Cà Mau, Sơn La, Nghệ An... (trong đó, có một số em là người Việt đang sinh sống ở nước ngoài).

Vượt mọi rào cản không gian, địa lý

Trung tâm Bảo tồn Hoàng thành Thăng Long vừa qua cũng ra mắt người xem triển lãm trực tuyến ảo 360 độ “Di tích cách mạng nhà và hầm D67”. Tại đây, khách tham quan sẽ được tìm hiểu 120 hình ảnh, tài liệu, hiện vật, trưng bày giới thiệu về ba chủ đề chính gồm: Quá trình chỉ đạo chuẩn bị mọi mặt cho cuộc Tổng tiến công; Nét đặc sắc trong chỉ đạo cuộc Tổng tiến công và nổi dậy mùa Xuân năm 1975 “Thần tốc - Táo bạo - Bất ngờ - Chắc thắng” và Niềm vui chiến thắng”.

Cục Văn thư và Lưu trữ Nhà nước đã ra mắt người xem triển lãm trực tuyến “Thông nhất non sông” sử dụng công nghệ tham quan ảo bằng việc mô phỏng không gian triển lãm với kiến trúc giả lập tương đồng thực tế, giúp khán giả tham quan và tương tác trực quan trên mạng diện rộng, vượt mọi rào cản địa lý. Tại đây, du khách đã được xem các tài liệu, hình ảnh, hiện vật về cuộc kháng chiến chống Mỹ trường kỳ của dân tộc thật như khi xem trực tiếp.

Sau một thời gian thử nghiệm, Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam chính thức ra mắt công nghệ tham quan trực tuyến 3D Tour gồm tiếng Việt và tiếng Anh, 100 hiện vật tiêu biểu được giới thiệu trong ứng dụng thuyết minh đa phương tiện iMuseum VFA cũng được liên kết với trưng bày trực tuyến 3D Tour, được gắn biểu tượng nổi bật giúp du khách dễ dàng nhận ra. Đặc biệt, video với độ phân giải

cao giới thiệu 2 bảo vật quốc gia được đầu tư kỹ lưỡng về hình ảnh và câu chuyện sẽ giúp du khách được tận mắt chiêm ngưỡng vẻ đẹp và cảm nhận giá trị lịch sử, nghệ thuật của những kiệt tác này.

Chùm tác phẩm nghệ thuật tạo hình đặc sắc về đề tài kháng chiến chống Mỹ được Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam giới thiệu trực tuyến trên website. Các triển lãm 3D của Bảo tàng Hồ Chí Minh hay triển lãm trực tuyến “Thông nhất non sông” sử dụng công nghệ tham quan ảo do Cục Văn thư và Lưu trữ Nhà nước tổ chức...

Triển lãm trực tuyến “Con đường độc lập” được đăng tải trên website vnfam.vn và trang Facebook chính thức của Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam. 18 bức tranh từ 15 tác giả, nhóm tác giả sẽ góp mặt trong cuộc trưng bày, tái hiện nhiều sự kiện lịch sử như phong trào Xô Viết Nghệ Tĩnh, nông dân đấu tranh chống sưu thuế vô lý của Pháp những năm 1930-1931, các cuộc khởi nghĩa Bắc Sơn, Nam Kỳ trong năm 1940, quần chúng nhân dân đánh chiếm Bắc Bộ Phủ năm 1945... Loạt tranh xuất hiện ở đa dạng thể loại như sơn dầu, sơn mài, lụa, khắc gỗ... sẽ phản ánh tóm tắt con đường hào hùng và đầy xúc động này; trong đó nhiều tranh khắc họa Chủ tịch Hồ Chí Minh vào các cột mốc thời gian quan trọng. Đáng chú ý, cờ hoa

rực rỡ trong ngày Bác Hồ đọc bản Tuyên ngôn độc lập sẽ xuất hiện tươi đẹp, rạng rỡ trên tranh của họa sỹ Nguyễn Dương. Trước đó, thời điểm Chủ tịch Hồ Chí Minh trở lại Việt Nam sau 30 năm bôn ba, ra đi tìm đường cứu nước được tái hiện trong “Mùa Xuân Bác về Pác Bó”, tranh bột màu của họa sỹ Dương Tuấn, phác họa sự kiện ngày 28/1/1941. Tác phẩm cũng gợi nhớ lại thời gian Bác cùng Ban Chấp hành Trung ương Đảng đưa ra các quyết sách hoàn chỉnh đường lối cách mạng để giải phóng dân tộc đã dẫn tới thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám năm 1945, khai sinh ra nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, đưa dân tộc ta bước sang một kỷ nguyên mới.

Bà Jelena Jovanovic, Trưởng phòng Nội dung và chiến lược xuất bản Magister Art chia sẻ kinh nghiệm của mình khi tiến hành thực hiện triển lãm tại các bảo tàng: “Triển lãm không chỉ đáp ứng cảm nhận trực tiếp, mà còn tích hợp thêm không gian trải nghiệm, kết quả cuối cùng là sự đồng sáng tạo của khách tham quan theo từng cấp độ cảm nhận khác nhau. Ngay từ ngày đầu chuyển đổi kỹ thuật số, chúng tôi đã chấp nhận các thử thách, nhấn mạnh giá trị, đưa ra giải pháp tài chính, hoạt động có sự gắn kết chặt chẽ với lĩnh vực di sản văn hóa”.

Ông Nguyễn Tiến Đà - Giám đốc Bảo tàng Hà Nội cho biết: “Khó khăn lớn nhất với chúng tôi hiện nay là kinh phí cho thiết bị. Toàn bộ hệ thống máy chủ và máy chiếu chuyên dụng lại lên tới hàng triệu USD, mua thì không có kinh phí, thuê cũng rất tốn kém. Nếu sử dụng ngân sách làm triển lãm mà không bán vé để thu hồi vốn rất khó thực hiện. Để tổ chức thành công một số cuộc triển lãm, bảo tàng đã phải liên hệ với một số nhà tài trợ, một số đơn vị cung cấp phần mềm hỗ trợ miễn phí. Thêm vào đó, Bảo tàng cũng gặp khó khăn về nhân lực vận hành từ khâu chuẩn bị cho đến bảo trì, bảo dưỡng máy móc khi gặp sự cố”.

Bà Trần Hồng Hạnh - Phó Giám đốc Bảo tàng Dân tộc học đồng cảm, Bảo tàng đang gặp phải những hạn chế về nguồn lực, bao gồm việc cơ sở hạ tầng xuống cấp, kinh phí đầu tư duy trì và bảo dưỡng quá lớn, nguồn nhân lực tại chỗ thiếu và yếu - đặc biệt là nhân lực về công nghệ cao, thêm vào đó những chuyên gia công nghệ cũng ít am hiểu về các hoạt động của bảo tàng.

Hiện một số bảo tàng đang từng bước vượt qua khó khăn, tìm hướng đi chuyển đổi số thu hút thêm nhiều du khách trong và ngoài nước khám phá, trải nghiệm, tìm hiểu lịch sử, văn hóa, nghệ thuật phong phú, đặc sắc Việt Nam. **BẢO MI**

“Việc ứng dụng công nghệ thông tin vào công tác bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa cũng là bước cụ thể hóa chủ trương của lãnh đạo Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch trong việc triển khai các hoạt động theo chương trình chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030 của Chính phủ.

Ông Nguyễn Trung Khánh, Tổng cục trưởng Tổng cục Du lịch Việt Nam nhận định đây sẽ là một cú huých để các điểm du lịch văn hóa nói chung và hệ thống các bảo tàng nói riêng có động lực chuyển mình, bắt kịp với xu hướng trên thế giới, tạo ra những trải nghiệm mới, thú vị và tiện lợi cho du khách.

Lên mạng tìm phương pháp giải bày chồng cũ

Tục ngữ có câu: “Tu trăm năm mới đi chung thuyền, tu ngàn năm mới chung chăn gối” để nói về mối nhân duyên vợ chồng. Bởi vợ chồng không phải ngẫu nhiên mà đến được với nhau, phải “tu ngàn năm” mới nên duyên nợ. Thế nên, khi đã có duyên là vợ chồng, phải cùng nhau trân quý, yêu thương người bạn đời của mình. Tuy nhiên, không phải ai cũng hiểu được điều này.

Thực tế, có nhiều cặp vợ chồng vì nhiều lý do mà đường ai nấy đi, nguyên nhân có thể do mâu thuẫn bất đồng trong việc nuôi dạy con cái, quan điểm sống, hay vợ, chồng có hành vi bạo lực gia đình, ngoại tình... Tuy nhiên, nhiều cặp vợ chồng sau khi ly hôn một thời gian thì lại “gương vỡ lại lành”, cùng nhau xây dựng “tổ ấm nhỏ”, trong đó có chị Trần Thị Thúy (SN 1984, ở thị trấn Buôn Trấp, huyện Krông Ana, Đắk Lắk).

Năm 2016, chị Thúy và chồng là ông Đ.V.Y. (SN 1979) ly hôn, đường ai nấy đi. Tuy nhiên sau khi ly hôn, cả hai đã lại quay lại với nhau vì còn tình cảm. Những tưởng sau khi quay lại với nhau, cả hai sẽ biết rút kinh nghiệm, cố gắng vun vén tình cảm. Nhưng một lần nữa mâu thuẫn giữa hai người lại xảy ra, cuộc sống hạnh phúc, ngọt ngào ngày nào đã biến mất không dấu vết. Cực chẳng đã, người phụ nữ này đã phải tìm cách tống chồng cũ đi cho khuất mắt.

Theo lời khai của chị Thúy, do bị chồng cũ đánh đập, người phụ nữ này đã lên mạng xã hội tìm phương pháp dạy cho ông Y bài học. Tuy nhiên, cách Thúy chọn lại khiến chính cô phải ngậm trái đắng, trả giá vì có hành vi vi phạm pháp luật. Hồ sơ vụ án thể hiện, một ngày “đẹp trời”, Công an thị trấn Buôn Trấp nhận được tin báo ông Đ.V.Y. đi xe máy BKS 47P-4613 đang trên đường đi giao ma túy cho khách hàng. Sau khi nhận được tin báo, tổ công tác lập tức tổ chức đón lõng, bắt giữ ông Y. Khám xét trong cốp xe máy của ông Y, tổ công tác thu giữ 2 gói ma túy đá, 1 bộ dụng cụ dùng để sử dụng chất ma túy.

Sau khi bắt được ông Y., Công an thị trấn Buôn Trấp đã bàn giao cho Công an huyện Krông Ana điều tra theo thẩm quyền. Theo đại úy Nguyễn Văn Đức (Đội CSĐT tội phạm về ma túy, Công an huyện Krông Ana), khi test nhanh cho ông Y., kết quả cho thấy người đàn ông này dương tính với chất ma túy. Tuy nhiên, ông Y. một mực kêu oan và khẳng định bản thân chưa từng sử dụng ma túy bao giờ. Từ lời trình bày của ông Y., cơ quan chức năng đặt

NHÂN TRÁI ĐẮNG vì gài bẫy hại người

Người xưa có câu “gây ông đập lưng ông”, câu nói ấy chẳng sai chút nào với Trần Thị Thúy (sinh năm 1984, ở thị trấn Buôn Trấp, huyện Krông Ana, Đắk Lắk) và Nguyễn Thị Vân (sinh năm 1982, ở quận Tây Hồ, Hà Nội). Chỉ vì uất ức do bị chồng cũ, nhân tình đánh đập, hai người phụ nữ ấy đã gài bẫy hãm hại đối phương. Hậu hành vi này, cả hai phải trả giá đắt.

● Trần Thị Thúy tại cơ quan công an.

● Nguyễn Thị Vân và Nguyễn Thị Vũng tại phiên tòa.

ra nhiều nghi vấn nên tiếp tục mở rộng điều tra vụ án.

Cơ quan công an đã mời Trần Thị Thúy lên làm việc. Tại cơ quan điều tra, ban đầu, người phụ nữ này quanh co, chối cãi nhưng sau đã thú nhận mình là người gài bẫy ông Y. Theo lời khai của Thúy, sở dĩ cô gài bẫy chồng là vì sau khi quay lại sống với nhau, hai người tiếp tục nảy sinh mâu thuẫn. Do thỉnh thoảng bị ông Y. đánh, nên Thúy nuôi hận trong lòng, nghĩ cách trả thù chồng cũ.

Thúy đã lên mạng “học” cách người khác gài bẫy, vu khống nhằm tống chồng cũ vào tù. Sau đó, Thúy mua ma túy đá và dụng cụ sử dụng ma túy trên mạng, nhét vào cốp xe máy của ông Y. Để ông Y. bị tống vào tù một cách trót lọt, Thúy còn lợi dụng lúc ông Y. trúng gió, pha ma túy vào cốc nước chanh cho chồng hờ uống. Mục đích của Thúy để khi ông Y. bị bắt, cơ quan chức năng sẽ tiến hành test nhanh đối với ông Y. để xem người này có sử dụng ma túy không. Kết quả khi đó là dương tính, ông Y. không thể chối cãi.

Kết đắng

Thực hiện tất cả các bước trên xong, Thúy đợi ông Y. đi xe máy ra khỏi nhà. Sau đó, Thúy gọi điện báo công an bắt ông Y, hoàn thiện kế hoạch trả thù của mình.

Tuy nhiên, dù Thúy có “ném đá giấu tay” nhưng “cái kim trong bọc cũng có ngày lòi ra”, hành vi của Thúy bị phát giác. Tại cơ quan công an, Thúy phải cúi đầu thừa nhận hành vi của mình. Ngày 13/9, Trần Thị Thúy bị Công an huyện Krông Ana, Đắk Lắk khởi tố bị can về hành vi “Tàng trữ trái phép chất ma túy”. Hiện vụ việc đang tiếp tục điều cơ quan chức năng làm rõ.

Tương tự Trần Thị Thúy, Nguyễn Thị Vân (ở Tây Hồ, Hà Nội) cũng phải trả giá đắt cho hành vi vu khống, hại người tình của mình.

Theo hồ sơ vụ án, Nguyễn Thị Vân và anh Nguyễn Văn Thiện (SN 1974, ở quận Tây Hồ) có quan hệ tình cảm, chung sống với nhau trong một căn nhà ở phố Trịnh Công Sơn (phường Nhật Tân, quận Tây Hồ). Do có mâu thuẫn trong tình cảm và làm ăn, Vân nảy sinh ý định cho ma túy vào xe ô tô của anh Thiện để người này bị bắt.

Vân đã chủ động bàn bạc, thỏa thuận với Nguyễn Thị Vũng (nguyên thượng úy công an) để vu khống cho anh Thiện, làm cho anh Thiện đi tù bằng cách bỏ ma túy vào cốp trước xe ô tô do anh Thiện điều khiển. Sau đó, Vân báo tin cho Vũng để Vũng báo cho Cơ quan Công an bắt anh

Thiện về hành vi tàng trữ trái phép chất ma túy. Hậu quả, anh Thiện bị cơ quan điều tra Công an quận Nam Từ Liêm (Hà Nội) tạm giữ nhiều ngày.

Bị bắt, anh Thiện kêu oan. Sau nhiều ngày bị tạm giữ, anh Thiện được trả tự do vì cơ quan chức năng không chứng minh được hành vi phạm tội. 4 ngày sau khi được trả tự do, anh Thiện bắt đầu tự đi thu thập chứng cứ, tìm ra người hãm hại mình. Anh Thiện sau đó gửi các đoạn ghi âm, tài liệu thu thập được trong hai tháng tới Công an quận Nam Từ Liêm, tố giác hành vi đề hèn của những người đã hãm hại mình.

Ngày 9/4/2018, Nguyễn Thị Vân bị khởi tố về hai tội “Tàng trữ trái phép chất ma túy” và “Vu khống”. Tại cơ quan điều tra, Vân khai do mâu thuẫn với anh Thiện nên Vân nói chuyện với Vũng. Vũng bảo sẽ cho anh Thiện đi tù bằng cách cho ma túy vào xe ô tô của anh Thiện với giá 1 tỷ đồng. Vân đồng ý nên Vũng đã bảo người mang ma túy đến cho Vân để Vân bỏ ma túy vào xe ô tô của anh Thiện rồi báo cho Vũng để Vũng báo công an bắt anh Thiện.

Trong khi đó, Nguyễn Thị Vũng không thừa nhận việc đã chuẩn bị ma túy đưa cho Vân. Tuy nhiên, sau khi điều tra bổ

sung, Cơ quan Cảnh sát điều tra – Công an TP Hà Nội cho rằng Vũng có vai trò đồng phạm giúp sức tích cực cho Vân phạm tội. Bởi theo cơ quan điều tra, Vũng là người am hiểu pháp luật, biết rõ tính chất, mức độ nghiêm trọng của hành vi phạm tội nhưng khi được Vân cho biết ý định phạm tội đã không ngăn cản mà còn vì động cơ vụ lợi, lợi ích cá nhân để giúp sức tích cực cho Vân bỏ ma túy vào xe ô tô của anh Thiện.

Vũng thống nhất ý chí và bàn cách cùng Vân thực hiện việc vu khống cho anh Thiện tàng trữ trái phép chất ma túy bằng việc báo tin cho lực lượng công an để triển khai tổ công tác bắt giữ Thiện. Hành vi của Vũng đồng phạm với Vân về tội “Tàng trữ trái phép chất ma túy” và tội “Vu khống”. Do đó, Vũng cũng bị khởi tố, truy tố và đưa ra xét xử về các tội danh trên cùng Nguyễn Thị Vân.

Bị đưa ra tòa xét xử theo đúng các tội danh bị truy tố, Vân khai quen Vũng trong một lần đi ăn uống, hai người thường gọi điện tâm sự chuyện gia đình. Vân nói với Vũng về việc thường xuyên bị anh Thiện đánh đập và có tranh chấp về tài sản. Vũng nói sẽ có cách giúp để Thiện không làm phiền Vân nữa với giá 1 tỉ đồng. “Tao làm công an ma túy nên sẽ có cách giúp mày cho Thiện đi một vài năm để nó không đánh mày nữa”, bị cáo Vân khai và khẳng định tất cả đều do Vũng sắp xếp, Vân không phải là người đề xuất bỏ ma túy vào xe để đẩy Thiện đi tù như cáo buộc.

“Tôi từng nói dừng lại vì sợ nhưng chị Vũng nói đã đưa 500 triệu đồng để thuê người và nếu không làm tiếp sẽ cho xã hội đen đến cưỡng chế nhà tôi. Khi anh Thiện biết toàn bộ sự việc, chị Vũng còn nói tôi chuẩn bị 3-5 tỷ đồng để lo các thủ tục nếu anh Thiện kiện lại”, Vân khai tại tòa. Lời khai của Vân bị Vũng bác bỏ. Vũng nói bị Vân vu khống, Vân khai hoàn toàn không đúng sự thật. Bị cáo Vũng nói mình bị oan.

Tuy nhiên, căn cứ vào tài liệu, chứng cứ, lời khai của bị cáo, bị hại... cấp sơ thẩm khẳng định việc VKS truy tố các bị cáo về tội “Tàng trữ trái phép chất ma túy” và tội “Vu khống” là có căn cứ, đúng người, đúng pháp luật. Kết thúc phiên tòa, HĐXX cấp sơ thẩm đã tuyên phạt bị cáo Vũng 7 năm tù, Vân 6 năm 6 tháng tù theo đúng 2 tội danh bị truy tố. Sau phiên tòa sơ thẩm, bị cáo Vũng đã kháng cáo xin giảm nhẹ nhưng không được cấp phúc thẩm chấp nhận, tuyên y án sơ thẩm. Có thể nói, đây là bài học, là tiếng chuông cảnh tỉnh cho những ai có ý nghĩ “báo thù” bằng cách vu khống người khác.

VĂN THANH

Nữ đại gia bị công an “dỏm” lừa đảo, chiếm đoạt tiền

Công an tỉnh Bắc Kạn vừa ngăn chặn vụ giả danh cán bộ điều tra để chiếm đoạt tiền trong tài khoản ngân hàng của bà T.T.T.H. (SN 1978, ở TP Bắc Kạn).

Trước đó, trưa 14/9, bà H. nhận được điện thoại của một số người tự xưng cán bộ cơ quan điều tra gọi điện thoại thông báo bà liên quan đến đường dây tội

phạm. Đối phương đe dọa sẽ bắt giam bà H., sau đó yêu cầu bà H. mở một tài khoản ngân hàng để gửi tiền phục vụ quá trình xác minh tài sản. Do lo sợ, bà H. đã chuyển tiền theo yêu cầu.

Lần thứ nhất, nạn nhân chuyển thành công 350 triệu đồng theo hướng dẫn của nhóm giả danh cảnh sát. Lần thứ 2, bà H. chuyển 910 triệu nhưng lệnh chuyển thực hiện sau 16h30 nên giao dịch chưa thành công. Tối cùng ngày, bà H. nghi ngờ bị nhóm giả danh công an lừa đảo, chiếm đoạt tài sản nên trình

báo Công an TP Bắc Kạn. Ngay sau đó, cơ quan chức năng hướng dẫn bị hại phối hợp với ngân hàng hủy lệnh chuyển 910 triệu đồng và phong tỏa tài khoản liên quan.

Theo cảnh sát, nhóm lừa đảo đã dàn dựng kịch bản rất kỹ lưỡng thông qua cách tiếp cận nạn nhân. Họ uy hiếp khiến bị hại hoảng loạn rồi làm theo yêu cầu. Nhóm này sử dụng công nghệ cao, giả lập số điện thoại của cơ quan công an, VKSND và TAND khiến nạn nhân tin tưởng. **V.T**

● **Tình yêu tuổi học trò vốn đẹp đẽ, trong sáng.** (Ảnh minh họa)

Những “trái cấm” chín sớm

Học sinh là lứa tuổi đẹp đẽ, đáng nhớ nhất trong cuộc đời mỗi con người. Nhiều người khi trưởng thành còn mong muốn được trở lại những giây phút hồn nhiên tuổi học trò. Vậy nhưng, nhiều học sinh lại đánh mất khoảng thời gian trân quý ấy bởi những hệ lụy đáng tiếc khi yêu sớm.

Yêu sớm - “mốt” của vị thành niên ?

Vừa qua, trên mạng xã hội, cư dân mạng và nhiều phụ huynh sốc với clip “làm chuyện người lớn” của hai bé tằm tuổi tiểu học đang được “truyền tay” với tốc độ chóng mặt. Trong clip có thể thấy, bé gái chủ động làm “chuyện ấy”, thậm chí chỉnh sửa góc quay cho phù hợp. Những động tác tẻ nhạt bất chước cảnh người lớn quan hệ được hai đứa trẻ thể hiện thuần thực cùng những biểu cảm cũng phải khiến người lớn xấu hổ. Ít ai ngờ được những biểu cảm ấy lại được thể hiện bởi những gương mặt ngây thơ, non nớt.

Cư dân mạng sau khi xem xong clip này đều lắc đầu ngao ngán và không tin vào mắt mình. Điều khiến người xem đau lòng nhất là hai bé trong clip còn quá nhỏ, bé gái được cho là 12 tuổi, bé trai 9 tuổi. Dù chưa biết clip được quay ở đâu, ai phát tán nhưng nhiều phụ huynh xem xong clip đã thực sự sốc nặng trước sự thật là trẻ con thời nay lớn quá sớm.

Từ xưa đến nay, hiện tượng học sinh yêu sớm vốn không còn xa lạ với các bậc phụ huynh, nhất là ở độ tuổi vị thành niên. Và đây cũng là nỗi lo của hầu hết các bậc phụ huynh có con ở lứa tuổi này. Lớp tuổi vị thành niên được chia ra ba nhóm: Từ 10 đến 13 tuổi là nhóm vị thành niên sớm; từ 14 đến 16 tuổi là nhóm vị thành

niên giữa; từ 17 đến 19 tuổi là nhóm vị thành niên muộn.

Thường các bậc phụ huynh sẽ ít lo sợ chuyện yêu sớm ở nhóm vị thành niên sớm 10 - 13 tuổi. Nhưng clip “người lớn” của hai bé 9 và 12 tuổi đã khiến các vị phụ huynh phải nhìn nhận lại vấn đề này. Điều gì khiến cho những đứa trẻ mới lớn này lại “làm chuyện người lớn” là câu hỏi mà nhiều người đặt ra?

Theo nhiều chuyên gia, ở lứa tuổi từ 10 đến 16, việc xuất hiện tình yêu đôi lứa là chuyện hết sức bình thường. Bởi đây là giai đoạn dậy thì, học sinh bắt đầu có những thay đổi rõ hơn về tâm, sinh lý. Học sinh nam, nữ đã có những nhận thức mơ hồ về giới tính của mình, cũng như sự hấp dẫn, tò mò về sự khác biệt giữa hai giới.

Giai đoạn này các bạn rất nhạy cảm về mọi khía cạnh sinh lý cũng như tâm lý. Các bạn thích khám phá và làm theo hình tượng mà các bạn bị thu hút, giống như việc hai bé quay clip là việc bắt chước hình tượng của một người nào đó mà bé nhìn thấy. Chính vì vậy đây cũng là thời điểm cần nhiều sự quan tâm của phụ huynh, giáo viên để giúp các bạn đi đúng hướng. Nếu không các bạn rất dễ “lầm đường lạc lối” trong tình yêu tuổi học trò mà để lại những hệ lụy đáng tiếc.

Trở lại với các trường hợp lộ clip phòng the, clip quan hệ của các bạn học sinh đang xuất hiện

ngày càng nhiều trên mạng xã hội. Việc quay clip và bị phát tán lên mạng xã hội khi vẫn là học sinh không chỉ khiến các em tổn thương tâm lý mà còn để lại những hậu quả đáng tiếc như vụ việc xảy ra vào năm 2015, nữ sinh N.T.A.T ở Đồng Nai (lúc đó 15 tuổi) uống thuốc trừ sâu tự tử trong cơn quần bách tâm lý sau khi bị L - người yêu tung clip nóng lên mạng.

Chỉ vì T quyết định chia tay người yêu để tập trung cho việc học mà đối tượng L nhẫn tâm tung clip ghi lại cảnh thân mật giữa hai người lên mạng để trả thù T. Khi bị tung clip ghi lại những hình ảnh khỏa thân và quan hệ tình cảm thân mật giữa T và L, lại thêm những lời lẽ miệt thị, chê trách, lên án của nhiều cá nhân trên mạng xã hội đã khiến T hoang mang, lo lắng và quyết định uống thuốc trừ sâu để tự giải thoát.

Bên cạnh đó, các bạn không có kiến thức về các biện pháp an toàn khi quan hệ, biện pháp tránh thai,... mang đến hệ lụy nhiều bé gái đã mang thai khi tuổi vẫn còn nhỏ. Hầu hết các bạn khi phát hiện mình có thai đều mang tâm trạng sợ hãi, lo lắng gia đình, thầy cô, bạn bè biết chuyện. Vì vậy, nhiều bạn đã lựa chọn việc đi phá thai mà không biết hậu quả khôn lường về tác hại.

Theo số liệu từ Hội Kế hoạch hóa gia đình Việt Nam cho biết, mỗi năm cả nước có gần 300 nghìn ca nạo phá thai mà

chủ yếu rơi vào độ tuổi từ 15 - 19. Trong đó, có 20 - 30% là phụ nữ chưa kết hôn, 60 - 70% mới chỉ là học sinh, sinh viên. Tình trạng này đẩy lên một hồi chuông báo động về ý thức, nhận thức và trách nhiệm của các bạn trẻ về sức khỏe sinh sản.

Không chỉ vậy, các bạn còn có thể mắc phải những căn bệnh lây qua đường tình dục như HIV/AIDS, lậu, giang mai... Có thể thấy, nếu như chỉ để thỏa mãn sự tò mò tuổi mới lớn mà không có kiến thức về tình dục an toàn thì nhiều bạn sẽ phải gánh hậu quả ngay trên chính bản thân mình.

Những hệ lụy trên là lời cảnh tỉnh đối với những bạn trẻ yêu sớm, muốn thể hiện cái tôi, muốn trở thành người lớn khi vẫn đang ngồi trên ghế nhà trường. Đừng để bản thân phải trải qua nỗi đau về thể xác, nỗi đau về tâm hồn mà chắc chắn không có phương thuốc nào có thể xoa dịu được.

Lỗi thuộc về ai?

Dẫu biết rằng, hiện tượng yêu sớm ở vị thành niên là hết sức bình thường, nhiều người còn cho rằng tình yêu đẹp và trong sáng nhất là tình yêu tuổi học trò. Vậy nhưng, bên cạnh cần phải có sự dẫn dắt, chỉ bảo sát sao của phụ huynh, giáo viên đối với các bạn để các bạn đi đúng hướng.

Theo khảo sát, hầu hết các bạn học sinh yêu sớm đều là những bạn bố mẹ không quan tâm, chăm sóc và ít dành thời gian cho con. Chính vì thế càng tạo điều kiện

cho con làm điều mình thích mà không nghĩ đến hậu quả sau này. Một phần cũng vì không có người quản lý nên các bạn tự do yêu đương, khám phá và rất dễ mù quáng trong đó.

Xã hội ngày nay, với cuộc sống bộn bề nhiều thứ phải lo, nhiều phụ huynh đã mãi mê kiếm tiền mà quên đi trọng trách cao cả là làm cha, làm mẹ của mình. Có nhiều gia đình thời gian bố mẹ gặp mặt con cái chỉ duy nhất bữa cơm tối, bố mẹ cũng chỉ hỏi han vài câu qua loa và giao hết trọng trách dạy dỗ con cho nhà trường. Với sự thờ ơ, thiếu trách nhiệm của cha mẹ, nhiều người đã đánh mất đi cả tương lai của các con mình.

Cô Thu Hương (Hà Nội) – giáo viên THPT chia sẻ: “Thời nay có nhiều bậc phụ huynh bận rộn với công việc của mình mà không có thời gian quan tâm con cái và mặc định giao con cho các cô phụ trách hết. Các cô cũng cố gắng hết sức bảo ban và dạy dỗ các con nhưng do thời gian ở trên lớp chỉ là một phần nên không thể bao quát hết được. Có nhiều trường hợp khi được tôi thông báo con cái có người yêu thì phụ huynh mới “ngã ngựa” ra vì cứ nghĩ con mình chỉ biết ăn và học”.

Quan trọng không kém, đó là sự ảnh hưởng từ mạng xã hội. Giờ đây thời đại công nghệ 4.0, các bạn học sinh được tiếp xúc với thế giới mạng từ rất sớm. Vậy nên, không lạ khi mạng xã hội ảnh hưởng đến tâm lý, tính cách của các bạn rất nhiều. Nhất là khi trên mạng có quá nhiều nội dung thì các thông tin về tình yêu, tình dục không còn là “chuyện của người lớn”, mà xuất hiện khắp mọi nơi, mọi lúc.

Đây cũng là “con dao hai lưỡi”... Khi thông tin về giới tính không còn là bí mật thì sẽ giúp các bạn hiểu được những vấn đề có thể ảnh hưởng không tốt đến bản thân để tự tìm cách phòng tránh. Tuy nhiên, với bản tính tò mò và muốn khám phá của giới trẻ, những nội dung này sẽ kích thích các bạn muốn thử yêu sớm hay nguy hiểm hơn là thử làm những việc người lớn.

Cuối cùng chính là sự né tránh vấn đề giáo dục giới tính với con trẻ. Tình trạng này diễn ra ở cả gia đình và nhà trường, bởi theo quan niệm của nhiều người, giáo dục giới tính sớm là cổ xúy cho học sinh yêu đương, quan hệ tình dục sớm. Nhưng với khái niệm khoa học hiện nay, giáo dục giới tính là rất quan trọng giúp học sinh biết tự bảo vệ bản thân khỏi những mối nguy hiểm xung quanh mình.

Các bạn học sinh đang ở lứa tuổi vị thành niên bắt đầu có những rung động đầu đời, đây là những cảm xúc tự nhiên của con người. Nhưng các bạn lại chưa đủ kiến thức, khả năng để bảo vệ mình trước những cám dỗ của tình yêu. Vậy nên rất cần sự đồng hành của phụ huynh, giáo viên và cả xã hội để giúp các bạn đi đúng hướng và tránh những hệ lụy đáng tiếc có thể xảy ra.

Chuyện những F0 TRẢ ƠN CUỘC ĐỜI

Ngày càng nhiều những người từng nhiễm Covid - 19 đã khỏi bệnh tình nguyện tham gia vào cuộc chiến chống dịch. Họ, bằng sức lực vừa mới hồi phục, nghe theo tiếng gọi của thành phố, của con tim, xông vào tâm dịch để cảm ơn cuộc đời.

● Nguyễn Minh Hà, 18 tuổi, F0 từng khỏi bệnh cùng các bạn tình nguyện viên. (ảnh lớn)
● Bạn trẻ Đinh Hoàng Bảo Trâm đang hỗ trợ tại Bệnh viện Hùng Vương.

Vừa khỏi bệnh đã xông vào tâm dịch

Những ngày qua, nhiều người dân ở phường 13, quận 11 đã “quen mặt” với một nữ sinh nhỏ nhắn nhưng rất nhiệt tình, thường phụ trách mang bình oxy vào điểm có bệnh nhân đang cần.

Đó là nữ sinh Lê Võ Thị Cẩm Tiên của Trường THPT An Lạc. Cẩm Tiên hiện là thành viên của đội phản ứng nhanh và điều trị F0 tại nhà thuộc P.13, Q.11. Là một trong những bạn trẻ từ rất sớm, lúc dịch mới bùng phát tại TP.HCM đã đăng kí tham gia vào đội tình nguyện chống dịch, nhưng không may, sau đó cô bé bị nhiễm Covid-19. Sau khi khỏi bệnh, dù gia đình khá lo lắng và ngăn ngại, nhưng Cẩm Tiên đã thuyết phục gia đình để tham gia hoạt động tình nguyện tiếp tục. Từ cuối tháng tám đến nay, Cẩm Tiên xông pha trong các hoạt động trực vận chuyển bình oxy và hỗ trợ những F0 đang điều trị tại nhà. Dù là sáng sớm hay đêm hôm, cứ nghe lời gọi là Cẩm Tiên lại nhanh chóng, hăng hái lên đường đi hỗ trợ người bệnh.

Cẩm Tiên là một trong hàng ngàn bạn trẻ từng vượt qua căn bệnh Covid-19, đã có kháng thể trong người, đã đăng kí và tham gia hoạt động tình nguyện phòng chống dịch tại TP.HCM. Đầu tháng 9, trên các phương tiện thông tin đại chúng, TP.HCM đã đưa ra lời trân trọng

kêu gọi F0 đã khỏi bệnh tham gia chống dịch cùng TP. Sau đó, ngày 4/9, Sở Y tế TP.HCM đã có văn bản gửi UBND TP.HCM về tiếp nhận tình nguyện viên là người mắc Covid-19 (người F0) đã khỏi bệnh tham gia các hoạt động phòng, chống dịch tại các cơ sở y tế.

Để có thể tham gia công tác phòng chống dịch Covid-19, F0 cần đạt các điều kiện như đã khỏi bệnh và hoàn thành thời gian cách ly 14 ngày tại nhà theo quy định của Bộ Y tế, có nguyện vọng tham gia chương trình; Đảm bảo đủ sức khỏe lao động, không trong thời gian mang thai hoặc nghỉ hậu sản; trong độ tuổi lao động; Có kháng thể kháng virus Covid-19 đối với F0 khỏi bệnh trong vòng 6 tháng hoặc đã tiêm đủ 2 mũi vắc xin đối với F0 khỏi bệnh hơn 6 tháng. Hưởng ứng lời kêu gọi của ngành y tế, tính đến ngày 10/9, TP.HCM đã tiếp nhận được trên 1.500 F0 đã khỏi bệnh đăng ký tham gia vào công tác phòng, chống dịch Covid-19.

Sở Y tế đã phối hợp tham mưu tổ điều phối nguồn nhân lực tham gia phòng, chống dịch bệnh Covid-19 quyết định phân công đến đơn vị có nhu cầu.

Theo lãnh đạo Sở Y tế TP.HCM, qua báo cáo từ các đơn vị, nhu cầu tuyển dụng F0 đã khỏi bệnh tham gia vào công tác phòng, chống dịch Covid-19 là trên 1700 người. Trong đó, bác sĩ 140 người; điều dưỡng 474 người; hộ lý 195

người; hỗ trợ chăm sóc người nhiễm bệnh 454 người; nhập dữ liệu 208 người; hậu cần 50 người; dọn dẹp vệ sinh 194 người; lái xe 4 người; tổng đài 5 người; dược sĩ 4 người. Nguồn F0 từng khỏi bệnh là rất quý, cần thiết cho tình hình chống dịch tại TP.HCM thời gian này.

Một đặc điểm được ghi nhận ở những F0 đã khỏi bệnh tham gia chống dịch, đó là tinh thần mạnh mẽ, nhiệt huyết dâng trào và không ngại khó, ngại khổ. Như anh Nguyễn Hồng Kỳ (33 tuổi, ngụ quận Tân Bình, TP.HCM) từng là F0, điều trị tại BV đã chiến thu dung và điều trị Covid-19 số 4. Khỏi bệnh, anh quyết định quay trở lại bệnh viện để trợ giúp đội ngũ y, bác sĩ chăm sóc bệnh nhân. Anh Kỳ một lúc chăm hàng chục bệnh nhân bệnh nặng đang trong phòng cấp cứu của bệnh viện, với các công việc không nhẹ nhàng, sạch sẽ như dứt thức ăn, xoa lưng, hướng dẫn tập thở, lau người, gội đầu, cắt móng tay móng chân... cho họ.

Anh Kỳ chia sẻ, công việc anh đang tham gia, vừa xuất phát từ sự yêu thương, đồng cảm với các bệnh nhân vì trước đó anh cũng từng trong những giây phút mệt mỏi vì bệnh tật, và cũng vì từng chứng kiến nỗi vất vả nhọc nhằn của y bác sĩ, anh muốn góp chút sức mình để giảm tải gánh nặng ấy. Đó cũng chính là sự tri ân thiết thực mà anh dành cho những người đã chăm sóc, cứu chữa mình.

Năng lượng của tuổi trẻ, năng lượng của yêu thương

Chiếm phần nhiều trong lực lượng những tình nguyện viên là F0 từng khỏi bệnh là những người tuổi còn rất trẻ. Có bạn đang mới ra trường, có bạn đang là sinh viên, là học sinh cấp ba. Các bạn trẻ 18, đôi mươi ấy xông pha vào các khu bệnh nặng, chăm sóc bệnh nhân, trao bình oxy, thuốc men cho người bệnh, đi lấy mẫu trực tiếp trong các khu phong tỏa...

Có lẽ, chính nhiệt huyết tuổi trẻ đã khiến các bạn trẻ ấy có được sự dũng cảm và dấn thân như thế. Ở nhiều điểm mà các F0 tham gia chống dịch, các bác sĩ, nhân viên y tế đều nhận xét, các bạn tiếp thu nhanh, hướng dẫn một vài lần là thành thục trong các thao tác, rất nhiệt tình, vui vẻ, đem lại tiếng cười, năng lượng trong trẻo ngay cả ở những nơi đang tăm tối, u buồn nhất.

Tại Bệnh viện Hùng Vương, có một số F0 đã, sắp khỏi bệnh, chỉ mới qua tuổi mười tám, đôi mươi đã tình nguyện làm “mẹ nuôi” cho những em bé vừa ra đời đã phải tách khỏi bàn tay mẹ do Covid-19. Đinh Hoàng Bảo Trâm là một trong những bạn trẻ ấy. Trâm 18 tuổi, mới thi đậu vào Đại học, xung phong đến “điểm nóng” BV phụ sản Hùng Vương trong sự lo lắng của gia đình. Trục ngày, trục đêm, chăm em bé, vệ sinh bé, ru bé ngủ, cho bé bú... cô gái làm thành thực như một “người mẹ trẻ”.

Lý giải nguyên nhân đăng kí tham gia chương trình tình nguyện dành cho F0, các bạn trẻ hầu như không đưa ra những điều gì đao to búa lớn. Đơn giản, đó là hạnh phúc được cho đi, được trả ơn cuộc đời. Như bạn Nguyễn Minh Hà, 18 tuổi, F0 từng khỏi bệnh hiện đang là tình nguyện viên tại BV Dã chiến số 4 chia sẻ:

“Năm nay em vừa tròn 18, vô tình trở thành F0 sau khi trải qua kỳ thi THPT. Sau 1 tháng xuất viện tại BV Dã chiến số 4 em quyết định trở thành 1 tình nguyện viên vào vị trí lấy mẫu trực tiếp cho người dân. Khi em đăng kí tham gia, có người biết chuyện đã bảo em: Đừng đi nữa, ở nhà giữ gìn sức khỏe đi. Một cánh én không làm nên mùa xuân đâu.

Em thì nghĩ, một mảnh ghép không thể tạo nên một bức tranh hoàn hảo, nhưng một bức tranh hoàn hảo thì không thể thiếu đi một mảnh ghép. Nếu ai cũng sợ thì ai sẽ đi? Cứ nghĩ vậy, nên em không sợ nữa, quyết tâm phải đăng kí tham gia tình nguyện, để đem sức trẻ của mình giúp ích cho cuộc đời”.

Hiện, hơn 1500 tình nguyện viên tham gia chương trình F0 cùng chống dịch. Dự kiến, trong thời gian tới, con số sẽ tăng lên đáng kể. Nhìn vào con số gần 400 ngàn bệnh nhân Covid khỏi bệnh thời gian này sẽ thấy được tiềm năng ấy. Điều này cũng được ghi nhận ở các hội, nhóm sinh viên tình nguyện khi các bạn trẻ từng là F0 liên tục hỏi thăm, mong muốn được tham gia hoạt động tình nguyện cùng chống dịch. Như bạn Đặng Vũ Phi Hùng ở Thủ Đức, lên nhóm dành cho tình nguyện viên đưa ra mong muốn tham gia hoạt động tình nguyện. Nhanh chóng, bạn được nhiều bạn trẻ khác hướng dẫn đường link đăng kí và đã hoàn thành việc đăng kí ngay sau 5 phút. Phi Hùng đang háo hức chờ đợi, cho biết bạn đã hoàn toàn sẵn sàng để “lên đường” khi được gọi.

TRẦN TRÂN

Giờ đây, người ta đang noi nhiều đến “ATM F0”. Xuất phát từ chương trình “ATM F0 chống dịch” do T.Ư Hội Doanh nhân trẻ Việt Nam phối hợp với Sở Y tế TP.HCM phát động nhằm giúp F0 đã khỏi bệnh có công việc để làm, có thu nhập và cũng là giúp họ tri ân đến các y bác sĩ đã giúp họ chiến thắng bệnh tật.

Thời gian qua, Việt Nam đã cho ra đời nhiều ATM nghĩa tình. Có ATM gạo, ATM thực phẩm, ATM oxy, và giờ đây, một khái niệm ATM mới đầy sống động cũng ra đời. Mong rằng, những ngày tháng tới, nguồn cung cho những chiếc “ATM F0” luôn đầy ắp. Mong rằng, những F0 đã khỏi bệnh ngày một nhiều thêm, hăng hái tham gia hoạt động tình nguyện, toả đi khắp thành phố để giúp người, trả ơn đời.

Tour du lịch chậm ở các nước Đông Nam Á

Ngành du lịch các nước Đông Nam Á (ASEAN) đang tràn đầy hy vọng có thể sớm sôi động trở lại khi tỷ lệ tiêm chủng ở các nước ngày càng tăng cao, người dân, du khách cũng đã hình thành thói quen tuân thủ các quy định an toàn. Để phù hợp với những nguyên tắc “bình thường mới”, những tour du lịch chậm được dự đoán sẽ trở thành xu hướng vào khoảng cuối năm 2021, kéo dài sang năm 2022.

● Tham gia sâu hơn vào những hoạt động cộng đồng tại địa phương.

● Ngành du lịch Đông Nam Á hy vọng khởi sắc vào cuối năm nay.

● Lên kế hoạch cho tour du lịch chậm là khám phá chiều sâu tại điểm đến.

● Di chuyển bằng những phương tiện để lại ít dấu vết các bon nhất.

Hy vọng trở lại với du lịch ASEAN

Theo tờ Strait Times (Malaysia), du khách đã sẵn sàng quay trở lại với thị trường du lịch nội địa, nhu cầu này đang có chiều hướng tăng ở các nước Thái Lan, Việt Nam và Malaysia. Giám đốc điều hành Hãng hàng không AirAsia Malaysia – Riad Asmat còn lạc quan tin rằng, nhu cầu đi lại có thể phục hồi hoàn toàn vào cuối năm 2022. Do vậy, các công ty lữ hành bắt đầu xây dựng và thử nghiệm các tour du lịch mới để nắm bắt cơ hội này.

Giới chức các nước cũng đang điều chỉnh chính sách, lên kịch bản để sớm phục hồi du lịch vào cuối năm 2021. Đơn cử, Thái Lan cho biết sẽ mở cửa nhiều điểm du lịch nổi tiếng từ tháng 10/2021, bao gồm thủ đô Bangkok, Chiang Mai, bãi biển Pattaya, Cha-Am và Hua Hin, với điều kiện tuân thủ các quy định phòng dịch. Theo đó, đảo Phuket đã trở thành địa phương đầu tiên đạt tỉ lệ tiêm phòng tại địa phương là 70% vào tháng 7 vừa qua. Do vậy, du khách quốc tế không phải cách ly và sau 14 ngày trên đảo Phuket với 3 lần xét nghiệm Covid-19 tự trả phí được tham quan khắp Thái Lan, với điều kiện đã được tiêm đầy đủ vắc xin và đến từ các nước có nguy cơ dịch tễ thấp hoặc trung bình.

Các nước Singapore, Indonesia, Philippines cũng đang tận dụng các cơ hội để nhanh khởi động hồi ngành du lịch trở lại. Trong đó, Tổng cục Du lịch Singapore đã phát động một chiến dịch kích cầu du lịch nội địa từ cuối năm ngoái. Một trong những ưu đãi là mỗi công dân Singapore sẽ được tặng 100 đô la Singapore

trong phiếu mua hàng Singapo Rediscover để chi tiêu tại các khách sạn, tour du lịch và các điểm tham quan. Đến nay, chính sách này đã góp phần thúc đẩy nhu cầu đi lại của người dân.

Còn tại Việt Nam, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đã chỉ đạo các bộ, ngành liên quan và tỉnh Kiên Giang thí điểm đón khách du lịch quốc tế đến thành phố Phú Quốc (tỉnh Kiên Giang) từ nay đến cuối năm 2021. Các địa phương khác cũng khuyến khích du lịch tại chỗ tại những địa phương kiểm soát tốt dịch bệnh. Trong khi đó, để du lịch hoạt động trở lại, tỉnh Khánh Hòa đã tiến hành tiêm vắc xin phòng Covid-19 cho hơn 18.000 lao động trong ngành này; tại TP HCM, huyện Cần Giờ cũng lên kế hoạch đón khách du lịch vào cuối tháng 9.

Sáng kiến “tour du lịch chậm Đông Nam Á”

Để chuẩn bị cho cơ hội lớn để phục hồi du lịch, nhiều công ty lữ hành tại Việt Nam đã và đang xây dựng, thử nghiệm những tour du lịch mới lạ phù hợp với tinh thần “sống chung với dịch” thời điểm hiện tại. Nếu như trước đây, các công ty lữ hành muốn tận dụng nhiều nhất mọi điểm đến có thể trong nước, khám phá mỗi tỉnh, thành một vài điểm đến nổi bật thì hiện nay điều đó đã thay đổi. Khi tình hình dịch bệnh kéo dài, lệnh giãn cách xã hội ở mỗi địa phương có thể khác nhau, lộ trình liên tỉnh trở nên khó khăn, các tour đi sâu vào chi tiết tại một điểm đến lại đạt được tính an toàn và hiệu quả cao hơn.

Du lịch chậm, đúng như cái tên, có nghĩa là không vội vàng,

dành nhiều thời gian trong chuyến đi của mình để khám phá chiều sâu của điểm đến và trải nghiệm. Hình thức du lịch này không thể nhầm lẫn với du lịch nghỉ dưỡng hay du lịch cộng đồng mà có những đặc trưng riêng. Đơn cử, chuỗi tour “du lịch chậm ở Đông Nam Á” của Công ty Easia Travel khám phá các hành trình chậm ở Campuchia, Lào, Việt Nam và Thái Lan theo hình thức SIC (Seat in coach) – một hành trình du lịch gần như phượt nhưng là phượt được tổ chức bởi một công ty lữ hành. Với số chuyến khởi hành mỗi năm ít đi, tour được thiết kế dài ngày hơn, ít người hơn, tập trung hơn vào khám phá các điểm đến gần nhau, cùng các trải nghiệm thiên về cộng đồng, thiên nhiên bản địa. Những trải nghiệm khuyến khích du khách giao lưu nhiều hơn với cộng đồng địa phương; ưu tiên các tuyến đường thay thế và lựa chọn các phương tiện giao thông ít xả thải các bon hơn – chẳng hạn tàu hỏa ở Việt Nam hay tàu điện và tàu trên cao ở Bangkok; hạn chế chai nhựa một lần qua dự án Refill Not Landfill;...

Cụ thể, với quy mô nhóm nhỏ - tối đa 12 khách, mỗi tour kéo dài ít nhất 10 ngày, riêng tour du lịch chậm ở Việt Nam kéo dài đến 18 ngày. Tour du lịch chậm ở Campuchia (10 ngày) khám phá “thành phố của những ngôi đền” Siem Reap, biển hồ Tonle Sap và rừng núi Phnom Kulen. Còn tour du lịch chậm tại Việt Nam (18 ngày) là hành trình từ Nam ra Bắc, dành 2 đêm ở hầu hết mọi điểm dừng và thực hiện những hoạt động “chậm” như thăm cộng đồng bản

địa tại Đồng bằng sông Cửu Long hay thư giãn trong một quán trà chỉ thuê những người tàn tật ở Hội An. Mặt khác, tour du lịch chậm ở Thái Lan (13 ngày) cũng bỏ qua những điểm du lịch phổ biến mà cho du khách trải nghiệm cuộc sống cộng đồng địa phương như gặp gỡ bộ tộc Akha, trải nghiệm một đêm trong nhà nghỉ truyền thống, di chuyển bằng tàu điện đến Bangkok và Amphawa trong ngày để hạn chế “dấu vết các bon”, đồng thời khám phá phong cảnh đất nước. Hay trong tour du lịch chậm ở Lào (14 ngày), khách du lịch trải nghiệm sâu từng điểm dừng từ những cuộc gặp gỡ văn hóa, trải nghiệm địa phương và sự rời xa thế giới hiện đại.

Điểm đặc biệt của những tour du lịch chậm chính nằm ở yếu tố thời gian và con người. Đại dịch đã dạy cho con người bài học về sự bình tĩnh và sống chậm, chất lượng hơn số lượng. Thay vì nhanh chóng đến và đi chỉ để “biết” một điểm đến, việc giao tiếp nhiều hơn với cộng đồng, nghỉ ngơi và lắng nghe bản thân nhiều hơn, du khách không chỉ hiểu được cách sống và phong tục địa phương mà còn là cách giải tỏa tâm trí, khám phá bản thân một cách sâu sắc hơn.

Việt Nam – điểm đến hoàn hảo với du lịch chậm

Có thể khẳng định, du lịch chậm ngày nay không chỉ là hình thức du lịch dành riêng cho người cao tuổi mà người trẻ, các gia đình, tổ chức cũng đều trở thành những đối tượng du khách tiềm năng. Theo Horizon Vietnam Travel, đất nước Việt Nam hoàn hảo với du lịch chậm trong đánh

giá du khách nước ngoài. Tất nhiên, tạm không nhắc tới những điểm đến phổ biến và nổi tiếng, mà chỉ kể đến những chuyến đi đến các ngôi làng của các đồng bào dân tộc thiểu số ở vùng núi phía Bắc hay dọc theo lưu vực Đồng bằng sông Cửu Long.

Các du khách “chậm” hiện nay đến một đất nước không còn “tham vọng” phải đi toàn bộ đất nước đó nữa mà quan trọng là được đặt chân lên một vùng đất mới, gặp gỡ những con người mới. Điều quan trọng cũng không phải là nơi đến hay số lượng điểm đến mà là con đường đã đi và chất lượng trải nghiệm để có một chuyến đi đáng nhớ. Nếu ai thích khám phá người dân địa phương thì có thể dành thời gian giao tiếp với họ; nếu ai thích nghỉ ngơi trên một bãi biển tuyệt vời thì có thể chỉ ở đó trong vài ngày. Du khách cũng có xu hướng tìm kiếm đến những đại lý du lịch tại địa phương để có một chuyến đi “vô lo, vô nghĩ” về phương tiện đi lại khi các quy định tại địa phương nơi đến có thể xa lạ với họ.

Quả thực, trong bối cảnh đại dịch, hầu hết mọi người đều học được cách kiên nhẫn, dù là trong cuộc sống hay trong mỗi chuyến đi. Không ai có thể hoàn toàn chắc chắn điều gì sẽ xảy ra trong tương lai là tích cực hay tiêu cực, vì vậy lựa chọn sống cho hiện tại chính là triết lý của những du khách “chậm”. Nhiều người quan điểm sâu xa hơn, một hành trình chậm cũng là một “hành trình tìm kiếm tâm hồn thông qua thiên định” – một “liều thuốc tinh thần” cho con người sau nhiều biến cố và mất mát những năm qua.

DIỆU BẢO

Sau thời gian dài chống dịch và việc tiêm vaccine đã đạt được mục tiêu về tỷ lệ, nhiều nước đã và đang chuẩn bị mở cửa trở lại, hướng đến cuộc sống bình thường mới. nỗ lực này đang khiến thẻ xanh Covid-19 nổi lên như một công cụ cần thiết tại nhiều quốc gia.

Gọi là thẻ xanh, nhưng đây thực chất là là giấy chứng nhận sức khỏe hoặc mã QR ghi lại tình trạng tiêm chủng của chủ sở hữu, kết quả xét nghiệm virus SARS-CoV-2 của họ trong thời gian gần nhất hoặc xác nhận họ đã từng mắc Covid-19 và phục hồi. Và khi đã chứng minh được sự "an toàn" của bản thân, tấm thẻ này cho phép người dân sử dụng các dịch vụ công cộng, di chuyển giữa các nước mà không cần cách ly (hoặc cách ly với thời gian ít hơn), được tham gia các sự kiện tụ tập đông người, giảm bớt các quy định phòng dịch, qua đó đưa cuộc sống dần trở về bình thường.

Nhiều nước châu Âu cũng đang áp dụng thẻ xanh vắc xin dưới dạng thẻ cứng hoặc ứng dụng điện tử để cho phép người nào đó vào nhà hàng hay các địa điểm công cộng khác như quán bar, phòng tập gym, viện bảo tàng mà không phải đeo khẩu trang hay giãn cách.

Ít nhất 14 quốc gia EU đang sử dụng thẻ xanh Covid-19 gồm Áo, Síp, Bỉ, Đan Mạch, Pháp, Đức, Italia, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Hà Lan, Bồ Đào Nha, Cộng hòa Ireland và Slovenia. Tuy nhiên, ở mỗi quốc gia lại có một quy định khác nhau.

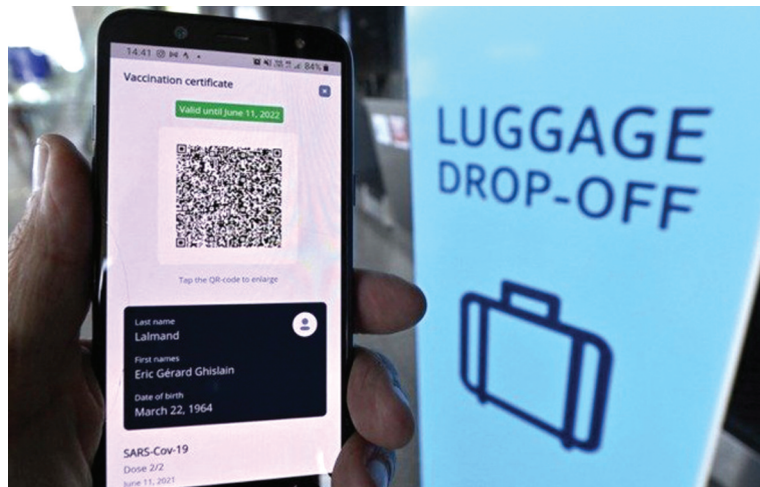
Ví dụ, tại Bỉ, người sở hữu thẻ xanh vắc xin được phép

tham gia các sự kiện trong không gian khép kín với số lượng lên đến 1.500 người kể từ ngày 1/9.

Trong khi đó, người dân Italia cũng bắt đầu sử dụng cái gọi là thẻ xanh này. Nó sẽ trở thành một trong số những giấy tờ tùy thân mà bất cứ người dân Italia nào cũng cần mang theo mình mỗi khi muốn mua vé đi tàu, máy bay, xe khách hay tàu thủy, nhưng không bao gồm cả phê hoặc nhà hàng ngoài trời. Trong trường hợp ai đó khai báo sai hay đưa thẻ giả, hệ thống sẽ kiểm tra và buộc nộp phạt lên đến 1.000 euro (khoảng 27 triệu VNĐ).

Còn Pháp yêu cầu "thẻ xanh Covid-19" đối với tất cả những người đến những nơi công cộng có sức chứa từ 50 người trở lên như: rạp chiếu phim, nhà hát, bảo tàng, nhà hàng, quán bar, quán cà phê, câu lạc bộ, phương tiện di chuyển đường dài, các sự kiện công cộng... Từ ngày 9/8, những người sống ở Pháp cũng cần thẻ xanh để tham gia các sự kiện trên 1.000 người. Từ cuối tháng 9, "thẻ xanh Covid-19" sẽ được mở rộng với tất cả những người trên 12 tuổi. Thẻ xanh chỉ được cấp cho người đã tiêm đủ vắc xin Covid-19, hoặc đã phục hồi Covid-19 trong vòng 6 tháng, hoặc có kết quả xét nghiệm PCR âm tính trong vòng 48 giờ.

Một số tiểu bang của Đức yêu cầu "thẻ xanh Covid-19" đối với việc ăn trong nhà hàng. Áo lại liệt kê cả hiệu cắt tóc trong những điểm đến cần "thẻ xanh Covid-19". Luxembourg

● Thẻ xanh Covid-19 đang dần trở thành loại giấy tờ cần thiết để thế giới trở lại cuộc sống bình thường mới.

thì bổ sung thêm nhà hàng còn Bồ Đào Nha là các khách sạn.

Một số quốc gia đã điều chỉnh quy định trong mùa hè, ví dụ như số ca mắc mới giảm dần tại Hà Lan khiến chính phủ nước này tạm hoãn chương trình "thẻ xanh Covid-19" và cho phép nhà hàng, quán bar mở cửa đón mọi khách hàng.

Israel là một trong những quốc gia đầu tiên trên thế giới triển khai chương trình tiêm chủng vắc xin ngừa Covid-19 và áp dụng cơ chế thẻ xanh Covid-19.

Theo đó, những người muốn đến nhà hàng, quán bar, quán cà phê hay các địa điểm công cộng khép kín khác phải có chứng nhận đã tiêm đầy vaccine, đã có miễn dịch hoặc có kết quả xét nghiệm âm tính với SARS-CoV-2. Israel không bắt buộc thẻ xanh vaccine với các sự kiện tổ chức ngoài trời bởi nguy cơ lây lan Covid-19 khi đó được cho là thấp, song những người tham

gia vẫn phải tuân thủ các biện pháp giãn cách xã hội. Thẻ này có hiệu lực trong tối đa 6 tháng sau khi tiêm đủ liều, hoặc trong vòng 72 giờ sau khi có kết quả xét nghiệm PCR âm tính. Israel đã dỡ bỏ cơ chế này, khi số ca nhiễm có xu hướng giảm, nhưng phải áp dụng trở lại từ cuối tháng 7 do số người mắc Covid-19 gia tăng.

Còn tại Mỹ, dù chính quyền liên bang không ban hành chứng nhận Covid-19, đã có 7 bang tự phát triển hệ thống chứng nhận điện tử, với California và New York là 2 nơi áp dụng thẻ xanh vaccine cho những người đã tiêm vaccine Covid-19. Ở Canada, nước láng giềng với Mỹ, tỉnh đông dân nhất là Ontario cũng sẽ cho áp dụng quy định xuất trình chứng nhận vaccine để vào các quán bar, nhà hàng, câu lạc bộ đêm và các cơ sở thể thao trong nhà từ ngày 22/9 tới.

Anh Quốc từ tháng 7 đã công

bố kế hoạch cho phép người tiêm chủng đầy đủ được vào hộp đêm và các cơ sở tụ tập đông đúc, dự tính bắt đầu từ cuối tháng 9. Và để kiểm soát, họ sử dụng chứng nhận vaccine thông qua một ứng dụng trên điện thoại do Dịch vụ Y tế Quốc gia cung cấp, được gọi là NHS Covid Pass. Chứng nhận này cho phép những người đã tiêm chủng 2 mũi không cần phải cách ly dù đến từ các nước có rủi ro cao. Nhưng đầu vậy, tùy vào địa điểm và tình hình, họ vẫn có thể bị yêu cầu tự cách ly tại nhà trong một khoảng thời gian nhất định.

Trung Quốc đã triển khai hệ thống quét QR từ năm ngoái, trong đó phân chia các nhóm dân số theo màu. Màu xanh cho phép người dân đi lại mà không bị hạn chế. Người có mã màu vàng được yêu cầu tự cách ly tại nhà 7 ngày. Nhiều địa điểm công cộng ở Trung Quốc yêu cầu phải quét QR xác định một người có đủ điều kiện đi vào hay không. Tháng 3 năm nay, Trung Quốc tiếp tục ra mắt giấy chứng nhận điện tử trong đó tích hợp thông tin về tình trạng tiêm chủng vắc xin, kết quả xét nghiệm của người sở hữu. Giấy chứng nhận này cũng được cấp cho cả công dân của họ và người nước ngoài ở Trung Quốc.

Dù còn một số tranh cãi về quyền tự do cũng như việc công nhận loại thẻ xanh Covid-19 ở các nơi khác nhau nhưng theo các chuyên gia, đây sẽ là xu thế vài tháng tới trên khắp thế giới để kinh tế phục hồi trong tình hình mới. **HOÀI THU**

Cảnh báo lo ngại về biến chủng "Mu"

Biến thể Mu của virus SARS-CoV-2 đã được xác nhận xuất hiện ở nhiều nước trên thế giới và được Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) đưa vào danh sách những biến chủng "đáng lưu tâm".

WHO hiện liệt kê 4 biến chủng vào danh sách gây lo ngại (VOC), gồm biến chủng Alpha lần đầu xuất hiện ở Anh; Beta, được phát hiện lần đầu tiên ở Nam Phi; Gamma, được phát hiện lần đầu ở Brazil; và Delta, được tìm thấy đầu tiên ở Ấn Độ. Biến chủng Mu, cùng biến chủng Lambda hiện nằm trong danh sách các biến chủng "đáng lưu tâm" của WHO, tức được xác định là nguy hiểm hơn các biến chủng ban đầu, nhưng chưa có dấu hiệu đáng lo bằng các biến chủng trong danh sách VOC.

Cho đến thời điểm hiện tại, Delta vẫn đang là biến chủng Covid-19 áp đảo nhất hiện nay trên thế giới. Một biến chủng được đánh giá là toàn diện nhất, với khả năng lây nhiễm nhanh hơn chủng gốc nhiều lần, và độc lực cũng mạnh hơn nữa.

● Ảnh minh họa.

Nhưng không chỉ có Delta, một biến chủng khác cũng đang khiến giới khoa học phải bận tâm. Đó là Mu - biến chủng "B.1.621", hiện đã được Tổ chức Y tế Thế giới WHO đưa vào danh sách "biến chủng cần chú ý" sau khi chứng kiến số ca

nhễm gia tăng ở nhiều nước trên thế giới. Mu là biến chủng thứ 5 trong danh sách này, và hãy xem nhân loại đã biết những gì về nó.

Biến chủng Mu được phát hiện lần đầu tại Colombia vào tháng 1/2021. Kể từ khi ấy, biến chủng

này đã lây lan ra hơn 40 quốc gia, trong đó có Mỹ, Hàn Quốc, Nhật Bản, Ecuador, Canada và nhiều nước tại châu Âu.

Về khả năng bảo vệ của vaccine trước biến chủng Mu, hiện tại vẫn chưa có thông tin rõ ràng. "Mu có một chuỗi những biến thể với tiềm năng né tránh được hệ miễn dịch. Dẫu vậy, thông tin này cần các nghiên cứu sâu hơn để khẳng định", WHO đưa ra nhận định hôm 31/8, làm dấy lên lo ngại biến chủng này kháng được vaccine. Các dữ liệu từ phòng thí nghiệm chỉ ra rằng biến chủng Mu có thể né tránh một vài loại kháng thể nhất định - bao gồm cả kháng thể tạo ra từ vaccine. Tuy nhiên, biết dữ liệu là chưa đủ, và vaccine hiện nay vẫn là phương án phòng chống Covid hiệu quả nhất.

Dù có khả năng lây lan nhanh và dường như né tránh được vaccine, Tiên sĩ, bác sĩ Anthony S. Fauci đánh giá rằng Mu chưa phải là mối nguy hiểm cần phải bận tâm vào lúc này. Ông cho biết dù vẫn phải theo dõi, nhưng biến chủng này nhiều khả năng không thể

chiếm được ưu thế so với chủng Delta - biến chủng chiếm tới 99% tổng ca nhiễm hiện nay tại Mỹ.

Chuyên gia dịch tễ Maria Van Kerkhove, trưởng nhóm kỹ thuật ứng phó Covid-19 của WHO cũng đánh giá, Mu chưa đáng lo ngại bằng Delta, biến chủng hiện đã được xác nhận xuất hiện ở ít nhất 170 quốc gia và vùng lãnh thổ. Hiện Delta là biến chủng đáng lo ngại nhất vì khả năng lây nhiễm cao. Nó có khả năng lây lan gấp đôi chủng sơ khai.

Trong khi đó, Paul Cárdenas, giáo sư dịch tễ học từ Đại học San Francisco de Quito (Ecuador) đã nghiên cứu về Mu và nhận ra một số dấu vết cho thấy biến chủng này "lây dễ hơn" so với chủng gốc. Tuy nhiên, vẫn chưa có dấu hiệu đáng để lo lắng. "Mu đã vượt qua 2 chủng Alpha và Gamma tại hầu hết các khu vực ở Ecuador và Colombia. Trên thực tế, các biến chủng vẫn liên tục xuất hiện. Điều quan trọng là chúng ta phải phân loại được chúng để theo dõi, và đưa ra các phương án đối phó kịp thời", ông cho biết. **THU THƯỜNG**